דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הפועל
שתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון בדל בן־גוריון ז"ל
מאוחד עם לשחרור

יום שני, י"ב בכסלו תשמ"ו, 25 בנובמבר 1985 ● גליון 18669 ● השנה השישים ואחת

היום 12 עמודים ● המחיר 630 שקלים כולל מע"מ

היום בדבר

● לאן ילך הכסף שלא יקוצץ בבטחון — טדי פרויס
● העולם לפי מודעי פחות בריא — יורם פרי
● לתת למתנחלים יד לדמוקרטיה — אוריאל בן־עמי
● משבר החקלאות, שברון החקלאים — דוד מושיוב
● בורסה וכלכלה (עמ' 4־5) „עכשיו" (9) על הדשא (10)
● ספורט (עמ' 11), בילוי ובידור (12).

חימום בטוח וזול!!!
* רדיאטור שמן חשמלי — „פרלי"
* קונבקטור חשמלי מ־1000—2500 וט
* מפזרי חום
מפיץ בלעדי
חישור בע"מ
ארלוזורוב 145 ת"א טל' 216138

50 נוסעים נהרגו בעת השתלטות הקומנדו המצרי על המטוס החטוף

ההרג — מרימונים שהטילו 3 חוטפים שכנראה נהרגו; חוטף רביעי נהרג קודם בקרב יריות עם איש בטחון מצרי; ארה"ב שיתפה פעולה עם מצרים, מאלטה ו„מדינות אחרות"

מאת דן אבידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

לפחות 50 מתוך 89 הנוסעים שנותרו במטוס המצרי הי־חטוף במאלטה נהרגו אמש לאחר שיחידת קומנדו מצרית המוערה על המטוס כדי להליץ את בני־הערובה, חוטפי המטוס המעילו שלושה רימוני־יד כשהאחרת לדעת כי החוקפים הם חיילי הקומנדו המצרי.

אש אחזה במטוס כתוצאה מ־התפוצצות הרימונים. בפעולת ה־חילוץ מהרגו בגראנו שלושה ה־חוטפים שנותרו על המטוס. ה־חושף הרביעי נהרג קודם־לכן בקרב יריות עם איש בטחון מצ־רי שגם הוא מצא. את מותו כ־נראה בהיתקלות זו.

תחנת הטלוויזיה של מלטה די־ווחה, כי מספר גדול של נוסעים נראו עובים את המטוס, שלטונות מלטה הכריזו מיד על כוננות של צוותי חילוץ וחבאה בשדה התעופה ובבתי־החולים ב־ואלטה. משטרת מלטה ציינה, כי בעקבו מהתפרצות הקומנדו הסכ־רי על המטוס, בשיתוף פעולה עם כוחות הבטחון המלטיים — תמה פרשת החטיפה.

ראש ממשלת מלטה אישר קו־

(המשך בעמ' 2)

מאת אמיר אורן,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").
— ארה"ב שיתפה אתמול פעו־לה עם ממשלות מצרים ומאל־טה ועם „מדינות אחרות", בכי־פיון להביא לסיום פרשת חטי־פתו של המטוס המצרי ולהכאת חוטפיו לדין, הודיע דובר ה־פנטגון דרונלד. הרולד סרב לומר, אם ישראל היא אחת מ־אותן מדינות נוספות.

שר החוץ, ג'ורג' שולץ, הודי־

(המשך בעמ' 2)

הורי הישראליות שנפצעו יוצאים הבוקר למאלטה

זהותן הישראלית לא היתה ידועה לחוטפים; תמר ארצי מרביצים, הפצועה באורח בינוני, זיהתה בביה"ח את עצמה ואת חברתה, ניצן מנדלסון מטבעון, הפצועה קשה מאד; ביה"ח ל„דבר": נציג ישראל ליד הפצועות

מאת צוות „דבר"
חנה זמר, אביר רוזנבליום,
יחסי מלמן

שתי הישראליות שהפגיע מלי־לוי חוטפי המטוס המצרי יצ־מאלטה — תמר ארצי (24) מרחובות וניצן מנדלסון (20) מטבעון — הגיעו אמש בי־שראל לאחר שאושרה לגורמי כי בניצ־

המטפלים — הפעלו יחד עם פגר מים אחרים על המפגיל והיו מרגעות שם זמן רב. לפני שר אשר בחוזי החילוץ הקביחו אותן לבית החולים „מגן לי־אבון" בשוהשלום.

מבית החולים נמסר אמש כי שיחה שאותרת ל„דבר" כי בניצ־

המפגיע — הפעלו יחד עם פגר מים אחרים על המפגיל והיו מרגעות שם זמן רב. לפני שר אשר בחוזי החילוץ הקביחו אותן לבית החולים „מגן לי־אבון" בשוהשלום.

מבית החולים נמסר אמש כי שיחה שאותרת ל„דבר" כי בניצ־

ישראל נמצא בקשר מתמיד עם הרופאים, והוא ביקר בבית הח־ולים כמה פעמים אתמול. מצבה של ניצן מוגדר כקשה מאוד, ר־מצבה של תמר כבינוני. שניהן מונחו אתמול.

עוד נודע ל„דבר", כי תמר ארצי מרביצים, הפצועה בינונית, זי־התה את עצמה ואת חברתה ניצן ד־

(המשך בעמ' 2)

לורדאנה (בחולצה חלבנה), אחת מהחטופות המצריות ששוחררו מן המטוס המצרי החטוף בוואלטה שבמלטה, מקבלת עידוד מנערה מלטזית בבית־המלון של שדה התעופה. לורדאנה סיפרה, כי ישבה ליד אחד מאנשי הביטחון במטוס, שנהרג במהלך החטיפה, והכדורים החטיאו אותה רק במעט. (צילום רדיו של אי.פי.)

מצרה בראשה, בבית החולים. למשפחות נמסרו אתמול דיווחים המהיים יוצאים הבוקר בדרכן ל־מאלטה.

משרד החוץ הקים מטה חירום, שהתרכב מאנשי האגף המזרחי ת־כוני האגף הקונסולארי. נידע באופן מוסמך כי החוטפים לא ידעו על זהותן הישראלית של שתי הבנות.

לישראל יש במאלטה שגרירות קטנה, והממונה על השגרירות נמצא עתה בחופשה בארץ. נציג אחר, יש, הוא האיש אשר יחד עם רעייתו מבקר את הבנות ר־

מדווח למשרד החוץ בירושלים ולשגרירות הישראלית ברומא. הבוקר יצא למאלטה גם יעקב לוי, איש השגרירות ברומא, לא־חר שאתמול הוסדרה האשרה והדרושה.

בבית החולים „סנט לוקאס" סירבו אתמול לתת פרטים על מצבן של הפצועות מתוך הדגשה כי נציג ישראל „מעודכן כל רגע".

הודיה של ניצן מנדלסון היד חברי קיבוץ חילוצה, ומזה שנים אחדות הם תושבי מבטען. הם יוצ־אים, כאמור, בבוקר למאלטה עם הורי המר ארצי.

תמר ארצי היא בתם של אביבשי ואהרה, מוחתיקי רביבים. אביה עו־בד במפעל לפלסטיקה „רביב" ואמה מורה למלאכה. לתמר שתי אחיות ואח. תמר עבדה עם קבו־צת ילדים בקיבוץ לאחר שסיימה את שירותה הצבאי. במסגרת שנת התופכה שלה מהקיבוץ יצאה לפני שבוע ל„שיחו תרמילים" ב־הודו. היא ההודעה לניצן מנדל־סון שיצאה לטיול יחד איתה באמצעות מודעה בעיתון.

בקיבוץ השתדרה אווירה קשה עם היוודע דבר פציעתה של תמר, ומייד בכנסת להילוך גבוה הסי־דרים לצאת הודיה למאלטה.

התנגדות באוצר להצעת פרס למס יסף במקום חלק מהקיצוץ

מאת צבי זרחיה ויומי מלמן,
סופרי „דבר"

חוגים מקצועיים באוצר מת־נגדים להצעת ראש הממשלה שמעון פרס להמיר חלק מהקי־צוץ בתקציב פעולות משרדי הממשלה בהטלת מיסים. פרס ביקש מנציגי האוצר לבדוק אפשרות הטלת מס יסף בן שני אחוזים על השכמאים גם בשנת המס הבאה. ראש הממשלה הציע לפני שבועיים להטיל מלווה צבורה ונראה שהצעתו ירדה מעל הפרק.

גורמים בכירים באוצר אמרו אתמול, כי הרעיון להטיל מיסים

(המשך בעמ' 2)

קיסר נבחר ברוב גדול למזכ"ל ההסת' ויו"ר חברת העובדים

סיעת הליכוד התפלגה בהצבעה: „חרות" הצביעה נגד, הליברלים נמנעו; קיסר נבחר בקולות המערך ור"ץ; חד"ש נמנעה

מאת יחסה גולן,
סופר „דבר"

ישראל קיסר נבחר אתמול על ידי הוועד הפועל של ההס־תדרות, בהרכבו החדש, ברוב גדול לתפקיד מזכ"ל ההסתדרות ויו"ר חברת העובדים לתקופת כהונה של ארבע שנים.

הסנסציה של ההצבעה היתה התפלגות סיעת הליכוד, כאשר אנשי „חרות" מצביעים נגד קיסר, ואילו הליברלים נמנעים מהצבעה. הצבעת הליברלים עוררה את מ־ורת הבערך החשמאל למריאות כפ־ים ממושכות. כן נמנעה סיעת חד"ש, ר"ץ הצביעה בעד קיסר.

התוצאה של ההצבעה היתה כך: בעד קיסר 120 קול, נגדו 28, 17 נמנעים. כאשר יו"ר הישיבה, זקן חברי הוועדה המרכזת אל־מוליני, הכריז על התוצאה, נגשה רעייתו קיסר, מול, אליו והדביקה לו נשיקה מצלצלת מלוחה במחי־אות כפיים סערות. קיסר הודה לה, על „שלא הצביעה נגדו"...

לישיבה באו מזמנים רבים. איש מחברי הוועד הפועל לא נעדר: המליאה הודה „מלאה". יו"ר הישיבה, אלמוליגו, מסר

(המשך בעמ' 2)

ישראל קיסר ורעייתו מזל, עם היבחרו אתמול למזכ"ל ההסתדרות ולי"ר חברת העובדים. (צילום: ישראל סאן)

עקיפת ההקפאה במאות מוצרים חדשים

מאת צבי זרחיה, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מאות מוצרים חדשים בענפי תעשיה שונים, ובכללם בענפי המזון והחלבה, הופיעו על דו־מרפים ובחנויות מאז הופעלה התכנית הכלכלית. מחירם של „מוצרים חדשים" אינה נבחה מ־מחירי המוצרים שאותם החלי־פו, אולם במקרים רבים השינוי הוא מזערי ויש בו משום עקי־פה של הקפאת המחירים. כך עולה מבדיקה שערך סופר „דבר".

בתשובה לשאלת סופר „דבר" אישר אמש כשרד התעשיה והמס־חר, כי למשלה מ־1,000 בקשות לאישור מחירי „מוצרים חדשים" הוגשו על־ידי התעשיינים לכשרד בחדשים האחרונים. דובר כשרד התעשיה הדגיש עם זאת, כי ניתנו אישור בחירים רק ל־60 מוצרים חדשים בלבד.

הדובר ציין, כי מכרדו יום ב־בסגרת הקיקה לציבות מחירים סעיף המחייב קבלת אישור מהמש־רד לקבירת מחיר על מוצר חדש, כדי לכבות פרצת מחירים.

סופר „דבר" מציין עם זאת, כי מראה שלא כל הפרנים פרום ל־משרד התעשיה בבקשות לאשר מוצרים חדשים, לסרות שהם מח־יבים לעשות כן על־פי החוק, ה־תופסה, כעליה דיווח „דבר" אתמ־ול, משבשת את השמירה על חק־פאת המחירים ואת האפשרות לה־צריך גבוה את השינויים במחר המחירים.

תופעה זאת גם מעבירה את אנ־שי המחלקות הכלכליות של משר־ד התעשיה לפני לחצים גובים מצד יצרנים, הדורשים לאשר להם העלאת מחירים למוצריהם הוש־שים. בהתאמה על יצרנים אחרים שמבצעים העלאת מחירים בשרל.

3 ילדים נפצעו מרימון בטול כרם

(ע), — ריסון יד נורק אתמול בצהרים לעבר בית המכס בטול כרם וכתוצאה מכך נפצעו שלושה ילדים.

השלושה היו בקבוצת ילדים ש־עמדו על מדרגות הבנין הם הוע־ברו קבית חולים מקומי.

הרחל עוצר וכוחות הביטחון מתחו בטריקות.

הפרלמנט הירדני בחר את־מל ארבעה נציגים פלשתינאים חדשים. שימלאו את מקומם של חברי פרלמנט מן הגדה המערבית, שנמחקו בשנים האחרונות.

מקור מדיני בכיר ל„דבר": לא יהיה עסק ביש מספר 2

ממצאי חקירת הריגול בארה"ב יימסרו לפרס תוך יום־יומיים

הממשל יפרסם היום תגובה נוספת על המגעים עם ישראל

מאת יוסי מלמן
סופרו הפרלמנטרי של „דבר"

תוך יום או יומיים תפורסם תחקירה שמנהלת קהיליית הי־ודיעין של ישראל בפרשת הריגול בארה"ב ומסמרה יד עברו לראש הממשלה שמעון פרס.

בהתייעצויות שהיו בירושלים מצן נודע לראשונה ביום ה' על הפרשה התברר, כי הקיבוץ המדיני

(המשך בעמ' 2)

מאת אמיר אורן,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").
— ממשל ריגן יפרסם היום תגובה נוספת בפרשת המגעים עם ישראל בעקבות מעצר ג־נתן פולארד בחשד ריגול לטע־מה. אתמול נמנע הממשל מ־תגובה רשמית, אך פקידים אמרו כי חשוב שהירידה לחקר הענין, שבתבעה מישראל כבר ביום ד', תושלם לאלתר.

מצאת סוף השבוע והסבת תשו־מת הלב לחטיפת המטוס המצרי, הושהו אתמול תגובות נוספות על פרשת פולארד. בשיחות פרטיות הביעו אישים מרכזיים ביחידות ארה"ב מיעוק מסויים מהחלטת ראש הממשלה שמעון פרס אתמול לשלוח מסר לשר החוץ, ג'ורג' שולץ, ולפרסם הודעה המבטיחה חקירה ממצנת. עם זאת, הביעו אישים אלה חשש, שהתלהמותה בהשלמת החקירה ובפרסום מסר־

איה תגביר את הנזק הרב שכבר נגרם לישראל בארה"ב בפרשת פולארד. פקידים ישראליים, ש־קיימו אתמול מגעי עבודה שגי־דתיים נתקלו, לא אחת, בתגובה צוננת ואף עוינת.

התערבות ג'מיליות ב„מסר"

ידידיו של פולארד מסרו לעי־תון הסטודנטים „סטאנפורד דיילי" המופיע במכללה שבה למד בעשור שעבר, כי פולארד נהג להתרברב כבר אז בקשריו הישראליים ובין השאר בפעילות בשירותי ה„מו־סד". ידיד אחר סיפר כי פולארד סבל, שצהיל הענק לו דרגת קולונל, בעקבות איכוני קיץ ב־נעדותו.

„התקשינו להאמין ברבים מ־סיפוריו", אמר הידיד. „אך למר־צתם היתה אמינות מסויימת. מ־שום מבידותם של פרטים אחדים בהם". ידידי פולארד ציינו, כי התרברבותו של פולארד מעמידה בספק לא רק את אמיתות הוד־עותיו לאנ.בי.איי. אלא גם את יסודיות בדיקת־הרקע שקדמה ל־עבודה בחיל הים האמריקאי.

משרד החוץ: אם תימצא חריגה — יוסקו מסקנות

דובר משרד החוץ פרסם אתמול את הודעה הבאה:

„הצמרת המדינית של ישראל קיבלה בתדהמה ובזעזוע את הידיעות מוואשינגטון לפיהן נאשם איש הצי בריגול למען מדינת ישראל. מעשים מסוג זה בארה"ב מנוגדים בתכלית למדיניות ממשלת ישראל. מדיניות זו היא להימנע מכל פעילות מודיעינית נגד ארה"ב בשל יחסי הידידות והקירבה המיוחדים והמסורתיים בין שתי המדינות. מתב־הלת בדיקה יסודית כדי לבדוק אם היתה איזושהי חריגה ממדיניות זו ואם תימצא חריגה, יוסקו המסקנות הדרו־שות".

משאל בבטאון של גוש „אמונים"

30% מתושבי קרית ארבע תומכים במאבק מזוין נגד מסירת שטחים ביהודה ושומרון

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

ירחון של „גוש אמונים" בשפה האנגלית בשם „קאונטר פוינט" („נקודת נגד"), שיצא השבוע, ממרסם תוצאות משו־אל שלפיו 30 אחוז מתושבי קריית־ארבע תומכים במאבק מזוין נגד מסירת שטחים מיהודה ושומרון וישתתפו במאבק כזה אם יימסרו שטחים.

„קאונטר פוינט", שעורכיו הם רחל כצמן וישראל מידד, יוצא לאור בירושלים ומופץ בכ־12,000 עותקים בארץ ובחו"ל.

בגליון הצמבר מפרסמת עורכת הירחון, רחל כצמן, מש־אל וכו תשובות של תושבי קריית־ארבע ומעלה־אדומים למקרה שאיזור מגוריהם יימסר. הערתה מוסר כי ח"כ אליעזר ולדמן מ„התחייה", שהוא תושב קריית־ארבע, אמר, כי תושבי יהודה ושומרון יקימו לעצמם יחות ויבוצית אם יוחלט מצב שבו יוצבו ההתנחלויות לשלטון אחר. 60 אחוז מתושבי מעלה־אדומים ו־75 אחוז מתושבי קריית־ארבע אמרו, כי ישתתפו בפעולות מחאה אזרחית נגד מסירת מקום מגוריהם, אפילו יותר להם להישאר תחת שלטון זר.

לעומת־זאת, 75 אחוז מתושבי קריית־ארבע מסרו, כי במקרה כזה ישתתפו בהתנגדות פיזית לא־אלימה עד לפי־נים בכזה, לעומת 5 אחוזים מתושבי מעלה־אדומים.

25 אחוז מתושבי קריית־ארבע הביעו במשאל נכונות להישאר במגוריהם גם תחת שלטון זר, לעומת 5 אחוזים ממעלה־אדומים שיסכימו לכך.

10 אחוזים מתושבי מעלה־אדומים ו־30 אחוז מתושבי קריית־ארבע הביעו נכונות להשתתף במאבק מזוין אם יימסר איזור מגוריהם לשלטון זר ולא יותר להם להמשיך ולגור בביתם במצב זה. 35 אחוז מתושבי מעלה־אדומים ו־5 אחוזים מתושבי קריית־ארבע יעזבו את בתיהם ללא מאבק.

מוסר „דבר" מציין, כי לא נאמר בסקר כמה משתתפים נטלו בו חלק וכן לא נמסרו פרטים כלשהם על הנשאלים. פרט למובדה שהם תושבי קריית־ארבע ומעלה־אדומים.

חדש

חסכון צמוד לשנתיים
7% ריבית צמודה

תוכל לקבל את החסכון כבר בתום שנה עם 90% מריבית ה"פריים".

בחסכון צמוד לשנתיים תקבל ריבית שנתית צמודה של 7%.
24־1 מודדים מלאים.

אם תחליט לקבל את כספך כעבור שנה ועד לפני תום שנה ותצי תקבל ריבית של 90% מריבית הפריים בחישוב ריבית דריבית חודשית.

המבצע לתקופה מוגבלת.

לפרטים נוספים פנה ליועץ ההשקעות בסניפי בנק לאומי ובנק איגוד והתאם לעצמך השקעה.

בנק לאומי

בהעדר מודעי מהדיון בממשלה אתמול תידון שוב הסדרת חובות קופ"ח

יעם בצמרת משרד הקליטה על אהרן עקב החלטתו לעסוק בהחזרת יורדים

מאת צבי זרחיה,
מדווח המערכת של „דבר" בירושלים

הממשלה תדון מחדש בי מחלוקת שבין שר־האוצר ועו־דת השרים להסדרת חובותיה של קופת־חולים. ועדת שרים כראשות שר הכלכלה והתכ־נון, גד יעקבי, המליצה, כדי כור, שהממשלה העביר 19 מיליארד (שקל) לקופת־חולים של ההסתדרות לשנת 1984־5 ובנוסף יקווזו כל חובות קופת חולים לממשלה משלהה שנה.

בוועדה חברים גם השרים מר דרי, גור, פת ובורג.

הכלצות הוועדה התקבלו בת־מיכת כל חבריה, למעט שר־האוצר. השר מרדכי טנא, כי הוא מערער על סמכות הוועדה לקבוע את היקף החובות.

שר הכלכלה גד יעקבי שהעלה את הענין אתמול בממשלה אמר, כי המשפחה חוקרת אם יש קשר גמל כבד לי הציבור, על קופת־חולים ועל הממשלה. אך אין משלם מתן אם באמת רוצים ל־אפשר את שיקומה של מערכת הבריאות.

ראש הממשלה אמר, כי מאחר שהשר מרדכי נמדר מ־ישיבת ב־ממשלה יועלה הנושא שוב מחר־תיים בישיבתה המיוחדת של הי ממשלה. בישיבה זו גם הידון הצעתו של שר־התחבורה חיים קורפו להעביר 2.5 מיליון דר־לאר למסגרת ישראל. להצעה זו התנגד שר התקשורת אמנון דר־בינשטיין.

ח"כ עוזי לנדאו, חבר ועדת הכלכלה של הכנסת, אומר כי פעיית פרס אל בנק הפועלים לשם המלצה להעמיד אשראי ל־קופ"ח פירושה שראש הממשלה נותן גיבוי ומרבות סמוה של האוצר לבנק של הסתדרות, אם לא יהיה בידיה של קופ"ח לפ־רוע את הסכום.

50 נוסעים נהרגו

(המשך מעמ' 1)

דם־לכן רק את מוחה של צעירה אמריקאית, כנראה ממוצא יהודי. לפחות ששה מבני המרובה בפ־אנו לפני פגולה החילוץ, בינ־הם שתי הצעירות הישראליות חמר ארצי בת קיבוץ רביבים ר־ניצן מנדלסון שמיקשה כמפסלת בפגושה בקיבוץ חולתא. 21 מב־ני הערובה שחזרו ע"י החוטפים מאז חטיפת המטוס לכלמה ב־מנ"ש בדרום מאחוזה לקאהיר. 11 מחוטפים, רובן נשים, חברות לתקח ריקודים פליליגיה. שוחר רדו אמש ע"י החוטפים.

ארבעת החוטפים (אם כנראה חברי ארגון מתחרה הפועל ב־מצרים בזיקה ללוב ומתוקרא „מה־פכת מצרים" (ראה מסגרת). כתה הקומנדו המצרי הוסה אתמול ל־מלכה במטוס „הרקולס" מקאהיר. המצרים הכריזו בנוסף לכך על מצב כתנות עליזה בגבולם עם לוב והעבירו לאיזור הגבול כוחות צבא מוגברים שנעו באוטוסטרדות מקאהיר מזרחה. שנסגרו לתנועת רכב אזרחי.

יצחק, שאנו המקרה השני שבו יחידת קומנדו מצרית מוחלצת ב־פעולת הסתערות בכי עדבה ש־הוחזקו במטוס מצרי חטוף. ה־מקרה הקודם אירע בפברואר 1982, בקפריסין, לאחר שקבוצת מחבלים מארגון אבו־ניראל הש־תלטה על מטוס מצרי ודרשה את עזרך עוחון „אל אהראם" ודיבר לשעבר של הנשיא סאדאת ה־מנח — יוסף א־סיבאעי. בפעולה זו נהרגו 15 אנשי קומנדו מצרים וכל בני הערובה במטוס שוחרר.

(ע). — צ"ל תשב מאזל בחוט

ועידת הנשיאים של האר־גונים היהודיים בארה"ב תתכנס בראשית השבוע הבא בירושלים למושב מיוחד. הנושאים המרכזיים יהיו: יחסי יהדות ארה"ב־ישראל ויחסי ממשלות ארה"ב־ישראל ל־אור הפיסגה בגנבה, המצב הכל־כלי ובעיות מדיניות וצבאיות ב־אזור.

עשרות אלפי אנשים בנשאי דגלים לאומיים צעדו ברחובות מרכז מאדריד אתמול, כדי לציין את יום השנה העשירי למותו של הגנראל פראנקו. משטרת מאדריד השריכה את מספר המפגינים ב־50,000. אולם עדי־ראיה הערימו אותו ב־200,000 איש.

קיסר מאשים את שר האוצר בעיכוב חוק שכר מינימום

הועה"פ דורש מהממשלה הפשרת הבניה הציבורית בערי פיתוח

מאת יוסף גולן,
סופר „דבר"

מי שחולל לעכב את אישור הצעת חוק שכר מינימום הוא לא פחות ולא יותר אלא שר־האוצר — האשים אתמול מזכיל ההסתדרות ישראל קיסר, את יצחק מודעי בישיבת הועד ה־פועל של ההסתדרות שדנה כ־בעיות הפעפוקה.

קיסר קרא לסיתת הליכוד „לכלת יחד שתי הסיעות הגדולות אל הממשלה ולדרוש הפעלת צמדים מיוחדים לחקלת מצוקת האבטלה בערי הפיתוח".

לראש סיעת הליכוד, יעקב שמאי, תורתם כי לפני שמונים לממשלה יש להפסיק כל מגני המשרדים ב־יחת הצרות העובדים. אמר קי־סר: „אתם בממשלה יכולים לעשות משהו, כמו שהצלחנו יחד לגייס 62 חתימות בכנסת בענין חוק הסכר מינימום, כך נוכל גם בענין הפעפוקה". קיסר הסביר שבחברת העובדים מפסרים רק כאשר אין כל ברירה אחרת.

בחוק בן־ישראל, שהיוצגה על הבניה תגביר הצטמצמות־הוחלטה של הוועדה המרכזת, מצן כי חלק מ־חברי הממשלה ומכינה שר־האוצר מבורים, כי את המשק ניתן לרפא רק באמצעות אבטלה ההסתדרות חילתם נגד תפישה זו בכל כוחה. ישראל הביע בשם הוועדה ה־מרכזת שהוועד הפועל יזרוש מן הממשלה הפשרה מידית של ה־בניה הפרטית והציבורית בערי ה־פיתוח. הפסקת הפיטורים ברשו־יות המקומיות הבטחת ציבור באזורי פיתוח עד לשיפור מצב התעסוקה.

כן דרש הועד הפועל מתן תמ־ריצים לכמפלגי יצחק במקום תש־לום דמי אבטלה ובחזרת יזומות. המרכז בטפלים באיזורי פיתוח ובמפלים שיתחייבו לקלוט תמורת האמריץ ומרים נוספים. הועד ה־פועל קרא גם לממשלה להבניק עדיפות לחילים משוחררים, לבטים ולהטבות החלשות במישור הוצ־טוקתי ומבטיחי.

הצעות ההחלטה של הוועדה ה־מרכזת נתקבלו ברוב קולות. ה־ליכוד מצביע נגד. הצעות הליכוד תפ"ש נדחו ברוב קולות.

ארה"ב שיתפה פעולה

(המשך מעמ' 1)

בשא בחר־ו.ו, נגד מבצעי פיגועי מרוח וקרא למנע מהם כל סיוע ומחסה. בתשובה לשאלת מראיין מלוזיה, אם שיתוף הפעולה ה־אמריקאי עם ממשל פוראוק ב־פרשה זו קשור בנוחיות ה„הר־קולס" המצרי במאלטה, השיב שולץ, „זה לא עסקר".

בראיון אחר אמר ראש מטה הבית הלבן, דונלד ריגן, כי אין כל תגובה של הצ' הששי בהקשר „זה".

שולץ נתן על מדיניות ארה"ב נגד כדור חחלץ על הסעה, ש־ירוגם המטוס המצרי בפרשת „אכילה לאחרי". הבין את הסרור במקום להרתיעו. „הם לא בני אדם", אמר, בהתייחסו לטרוריס־טים. עוד ציין, כי החוטפים באו לאתונה מלוב, אך כמנע מלסעון מטרשות לקשר לוכי לחטיפה.

שולץ אמר, ששיתוף פעולה אמ־ריקאי־סוביטי בלחימה בטרוד נגד מנעים בין המדינות, אם כי לא בהכרח בסגנון ריגן־גור־באצ'ב בדיוקה.

בתשובה לשאלה על תגובה אפ־ריקאית אפשרית לנמנות סוביי־טית לפיגוי כחות מאפגניסטן, נמנע שולץ מלהסכים למעורבות סוביטית בתהליך המדיני במזרח התיכון. „כרשם הכניסה המעורי" לאיזור זה, הוסיף, הוא חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, ריכוך היחס ליהודים בברה"מ ר־שיות מדיניות. היחסי היצאה ממנו.

דרכונים שנגנבו

השבועון „ניוזוויק" דיווח את־מול, כאלגיריה הודיעה באמרהה כי 176 דרכונים נגנבו ממנה, ר־ככל הנראה נמלו לידי טרוריס־טים עיתים, המתכננים פיגועים.

לאמציה פורת
אתך באבלך על מות
אביך
תלמידי בית הספר
לעורכים של
אוניברסיטת בר אילן

לחברתנו מלכה מנטל
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף הגולן
ההנהלה והעובדים

לחשב חברתנו הנכבד אשר אילן
אתך באבלך במות אחותך
הגבי ברכה חיה לאה ז"ל
בית ציבורות המזרח התיכון בע"מ.

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
משה קמרד
במות
אחותו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
חיים לוי
במות
אמו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
הירש גינדס
במות
אחיו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
מרקוס בן־דוראן
במות
אמו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
חברנו לעבודה (בגימלאות)
משה קצקו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנוכה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

מזג האוויר בערי הטיסה החשובים של סווייסאיר

אוסלו	11־	3 מעונן
אמסטרדם	1־	1 גשום
מאנגס איירס	18	22 גשום
הלסינקי	4־	1־ מעונן
הונג קונג	21	22 גשום
יגה	0	־ מעונן
לונדון	2־	0 מעונן
טוקיו	7	17 בהיר
טורונטו	1	10 מעונן
יוהנסבורג	13	29 בהיר
לוגרנו	3	5 מעונן
ליסבון	7	14 מעונן
מאדריד	3־	9 מעונן
מונטריאול	5	18 מעונן
ניו־יורק	16	24 גשום
סאו פאולו	18	30 מעונן
פאריס	2־	1־ מעונן
פרנקפורט	2־	2־ שלג
ציריך	2	1 מעונן
ריו דה ז'נרו	20	32 מעונן
שטוקהולם	1־	0 מעונן
שיקאגו	8־	3־ גשום

swissair

דבר
DAVAR דבר
מאוחד עם לשחר
העורכת חנה זמר
מנהל עורך דוד פרוצר
מנהל כללי אהרן קוראנס
המערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, טלפון 286141 (6 קוים).
מחלקת הפרסומת: טלפונים ישירים 281860, 298032.
עריכה: תל־אביב, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים,
המערכת: רח' הלל 8, טל. 241335, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251/2
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 642111־2־3, מיקוד 33104

מודעי לא הופיע בבוקר לממשלה – בא אחה"צ לישיבה אצל פרס

מאת צבי זרחיה,

שר האוצר יצחק מודעי לא הופיע אתמול לישיבת הממשלה שבה הוצג תקציב המדינה לשנת 86'. הצגת התקציב נעשתה על ידי פרופ' מיכאל ברונו, מהגי התוכנית הכלכלית. מנכ"ל האוצר עמנואל שרון, הממונה על התק־ציבים וסגן הממונה על מיתהל הכנסות המדינה. לפיכך לא התקבלה החלטה בענין התקציב ונדחו ההחלטות בענין העברת כספים ל„מספנות ישראל" ולקופות החולים (ראה ידיעה נפרדת).

שר האוצר פרסם הודעה מה נאמר כי הוא מבחין מזה מספר שבועות בהתארגנויות נגד מסגרת תקציב המדינה. והוא מודאג מכך שהתארגנויות אלו הן על בסיס סקטוריאלי ופוליטי, לא ממלכתי. פרשת השר גור אינה העיקר אלא סימפטום אחד להתארגנויות נגד מסגרת התקציב, ההתאר־גנויות נובעות ממערכות אינטרסנטיות בתחומי הבריאות, החקלאות ותחומים אחרים במשק. בהודעה צויין כי שר האוצר יקבע את עמדתו לאור הדיון בתקציב המדינה. שר האוצר ראה בקיצוץ התקציב המוצע על ידי תנאי הכרחי להמשכה של התוכנית הכלכלית. קיצוץ תקציב המ־דינה חיוני להבטיח מעבר משלב הריסון לשלב הצמיחה שיבסס את כלכלת ישראל.

ראש הממשלה, שמעון פרס, הודיע לשרים בפתיחת ישיבת הממשלה כי מודעי לא יופיע לישיבה. שר הדתות, יוסף בורג, הציע: „אם כך הדבר, זו ישיבה לא נורמלית". השר עזר ויצמן הוסיף, „אולי נבלה את השר יצחק פרץ כדי שיביא את מודעי לישיבת הממשלה ?"

בשעות אחר הצהרים הופיע שר האוצר בישיבה על „כתם המשיחה" שהתקיימה בלשכת ראש הממשלה. הלשכה מסרה כי ראש הממשלה אמר את דבריו בענין ולא יוסיף להתייחס לפרשת מודעי־גור.

במשרד האוצר הודשמו כי מודעי יופיע לישיבת הממ־שלה המיוחדת מחרתיים בענין התקציב.

אדרי דוחה האשמות

סופר „דבר" מוסיף: יו"ר סיעת המערך, ח"כ רפי אדרי, דחה אתמול בתוקף את האשמות הליכוד כאילו המערך מגן על תקציבי המשרדים שבראשותו משיקולים פוליטיים. ח"כ אדרי אמר כי לא מצביעי המערך אלא הציבור כולו נהנה משירותי החינוך, הבריאות והחקלאות וזו אחריותנו הממלכתית לדאוג ששירותים אלה לא יפגעו יתר על המידה.

אדרי אמר עוד כי המאבק על התקציב הוא מאבק על אחריות הממשלה בפני המדינה. לא נסכים שיוב יחזרו המראות הקשים של חולים קשישים המפונים מבתי חולים ולא נרשה שחיי אדם יוסלו על הכף מפני שאין די תרופות לספק להם", אמר.

8 אנשי תיאטרון בישראל הוזמנו לפסטיבל בברה"מ

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

ממשלת ברה"מ הזמינה משלחת של המונה מנהלים כלליים ובימאים של תיאטראות ציבוריים בישראל ל־השתתף בפסטיבל התרף טיאטרון בעוד כשבועיים במוס־קווה, בלנינגרד ובקייב. המשלחת תורכב מהמנהלים הכלי־ליים: „הבימה" התאן. הירושלמי, התיאטרון העירוני של חיפה, תיאטרון באר־שבע ובית הספר לתיאטרון „בית צבי". המשלחת תשהה בברה"מ 10 ימים ובדרכה לשם יבקרו חבריה גם ברומניה, כאורחי הממשלה הרומנית ו־סיירו בכמה תיאטראות בבוקרשט.

התנגדות באוצר להצעת פרס

(המשך מעמ' 1)

במקום לקצץ בפעילות הריאלית של הממשלה היא תרגיל התחמ־קות יא מעילה של הדרג הפוליטי כמי כבמצע בתקציב השנה הנוכ־חית עם הטלת מסי יסף, מס רכוש, היטל רכב, מס על דירות מאר, היטל חיבור ועוד. הם הדגישו, כי ממילא יכבד הנטל בשנה הבאה עם הצלאת פחידי המצרים ה־מסובסדים, גביית תשלומים גבר־הים עבור שירותים, ביטול מפד־רים כמס ועוד.

לדבריהם, הטלת מיסים ישירים על הציבור סותרת את רעיון ה־רשומה המוצעת במערכת המי־סוי. מאידך, הטלת מיסים עקיפים תזיקר מוגרים, תגביר האינפלציה ותחייב מתן תוספת־יוקר במשק. כל אלה יגרמו לחריגה ממסגרת התוכנית הכלכלית. גם הוגה ה־„תוכנית הכלכלית", פרופ' מיכאל ברונו, הביע אתמול בישיבת ה־ממשלה התנגדות לכך.

האוצר רוצה לקצץ
600 מיליון דולר —
פרס רק 300

פרופ' ב[illegible] ד[illegible]. מ' קיימת חיזנות לקיצוץ תקציב המדינה בכדי לשמור את היעדי התוכנית הכלכלית. הוא חזר על סיעוזי בנק ישראל כי ללא קיצוץ בתק־ציב דבדינה יקשה לבצע את הפ־ליך ההאחתה המהירה של שעורי הריבית במשק.

שר התקשורת אמנון רובי־שטיין התנגד להטלת מס יסף על העצמאים, וטען כי נטל המס עליהם הוא כבר עתה כבד.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי הביע תמיכה בעריכת רפורמה במערכת המיסוי. הוא סבור שיש להעניק הקלות במיסוי ליצוא ה־שולי מעבר לשעור שתוכנן כראש ולהחליף העלאות השכר ברוטו בהקלות במיסוי.

גיזרי האוצר — מנכ"ל המשרד ד"ר עמנואל שרון, הממונה על התקציבים אהרון פולל וסגן ה־ממונה על מיתהל הכנסות המדינה — הציגו לפני השרים את תוכנית הקיצוצים בסך כ־600 מיליון דר־לאר. הם ציינו, כי לא רצוי להאר־יך את תוקף מס רכוש חד־פעמי מו את יתיסל על הרכב. לדעתם, הארכת מס הרכוש או מס יסף יכבידו על הסקטור העיסקי ויק־טינו את אפשרויותיהם לגמישות במסגרת הסכמי השכר. האוצר אף מביע התנגדות להטיל המקדות יבוא בשיעורים גבוהים.

מלישכת ראש הממשלה נמסר אמש, כי בקשתו של פרס מהאוצר לבדוק הטלת מס היסף אינה סר־תרת את תמיכתו בעריכת רפורמה במיסים. פרס הציע לגיים באמ־צעות מס ה־100 מיליון דולאר. פרס הביע תמיכה בקיצוץ של כ־300 מיליון דולאר בתקציב ה־מדינה, בצד שהאוצר הציע לקצץ כ־600 מיליון דולאר. המחלוקת בענין זה נותרה בעינה.

השר קצב: ממלים לרעה את משרדי

מישיבת הממשלה נעדר שר־האוצר יצחק מודעי (ראה ידיעה נפרדת) והצגת תוכנית הקיצוצים נעשתה בידי הדרג המקצועי. ישר־בת הממשלה הוקדשה להצגת ה־תוכנית ולמתן הסברים לשרים. הדיון בענין יתקיים מחרתיים ב־ישיבה מיוחדת של הממשלה.

קיסר נבחר למזכ"ל ההסתדרות

(המשך מעמ' 1)

רשות הדיבור לצעיר חברי ה־הועה"פ שנבחר לראשונה לתפקיד זה, אפרים שטנצלר, מזכיר מע־צת פועלי נבעתים, שהביע, בשם סיעת המערך, את קיסר לתפקיד המזכ"ל ודיבר חברת העובדים, במנוגו את אמונתיהו של קיסר ואת תכניתיו הוא הדגיש כי קיסר „קירב צעירים כמוני ל־פעולת ההסתדרות. הנהיג את הועידות המקומיות, קידם את ה־ציבור כולו להסתדרות".

עמדת הליכוד

זבולון שליש (ליכוד) הודיע, כי סיעתו תצביע נגד קיסר מפני שהוא, קיסר, מתנגד לשיתוף הלי־כוד במסדרות הביצוע של ההס־תדרות. נימוק נוסף: אי שחיון בנשיאה בעול של התוכנית ה־כלכלית.

לבסוף ציין, כי „לא ייתכן ש־אותו אדם יהיה נציג העובדים והמעסיקים כאחד, לכן יש להפ־ריד בין הפקיד המזכ"ל ודיר חברת העובדים".

תמר גוז'נסקי (חד"ש) מתחה ביקורת על כך שקיסר לא הסיר תמיכתו מן התוכנית הכלכלית, אך חדיש. אמרה, תימנע מהצ־בעה. אהוד פפירוש (ר"ץ) הודיע כי מיעתו תצביע בעד קיסר אם לא מתח ביקורת על המגמה החב־תירות בשל התוכנית הכלכלית.

דברי קיסר

„אני מתרגש", אמר קיסר בת־חילת נאום ההסכמה לקבלת התפ־קידים להם נבחר. „הנעשה הכל להצדיק את הבחירה. למען ציבור העובדים ולמען מדינת ישראל, ואלה קשורים זה בזה". הוא לא הסתיר שהתבטאה גרמה לו (הת־פלגות הליכוד) הפתעה מהחלטת, התפלמס עם דוכר הליכוד באמרו כי דבריו מוכיחים שלא למד עדיין מושגי היסוד בהסתדרות כאשר הוא מציע להפריד בין תפקיד ה־מזכ"ל ליו"ר חברת העובדים.

קיסר מתח ביקורת קשה על שר האוצר בגלל יחסו למערכת הבריאות וכן על המיתחסים ש־טידו לצמצם ולבני משפחותיהם טיפול רפואי לכל חייהם. „לנו הם מטיפים מוסר. לא יכולה לה־יות קבוצת יחסנים בחברה ישר־ראלית שתכתיב לנו תשלומים אנל רופא כשהיא עצמה פטורה אפילו מביטוח רפואי באחת מקו־פות החולים", הטפיק המזכ"ל.

קיסר האשים את ממשלת הלי־כוד במצב שנתהווה בערי הפיתוח לאחר שהזרימה את מרבית משר־אני המדינה לרי"ש (הליכוד פחה נגד כביצה זו בקולנות). קיסר הודיע כי ניתן לשתף את הליכוד בכמה נושאים, אך בשום פנים ר־אופן לא בניהול משק העובדים כי סיעה זו טרם למדה את מהו־תה הבסיסית של ההסתדרות.

קיסר בירך את יריחם בכל. הו־זה על האשראי שניתן לו, אם כי הסתייג באמרו „אני פוחד מן האשראי, בגלל הריבית הגבוהה"...

ממצאי חקירת הריגול

(המשך מעמ' 1)

— ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר הבטחון — לא ידעו כלל על קיומו של החשוד בריגול.

ראש הממשלה הבהיר בבירורים שהיו עד כה עם ראשי קהיליית המודיעין — „המוסד", שירות ה־ביטחון הכללי ואגף מודיעין ב־כשכ"ל — כי הוא דורש מהם להגיע לחקר האמת בלי היסוסים. הוא גם הדגיש כי אם יימצאו אשמים שהרגו מהמדיניות הם יוע־נשו במלוא חומרת הדין.

המוסד ושירות הבטחון נתונים על עד חדוק. לאנשי־ראש־ראש הממשלה, מקור מדיני בכיר אמר ל„דבר": „לא יהיה עסק ביש מספר שניים. לא ניתן לחפות ר־לעלים עובדתי". על רמת ה־חקירה יהיה לקבוע האם ניתנה הוראה להפעיל את החשוד ברי־גול, מי נתן את ההוראה ומדוע לא נמסר על הפעלתו דיווח מפר־רם לראש ה„מוסד" ומכנו לראש הממשלה.

הגם שמן ההודעה עולה, כי ה־חשוד הפיבה ככל הנראה מידע לישראל, השאירו מנסחיה פתח לאפשרות שבכל זאת יתברר ב־שלוך הבדיקה אי במשפטו ב־האשינגטון כי הוא לא עשה זאת. אישים שהיו בעבר בקהילייה הביטון של ישראל עדיין עם זאת, כי אפשר שישראל ההלה להפעיל את החשוד עוד לפני שנים רבות ועל כן הוא „המשיך לחיות מעסק על אף שהתבר סודות את ההסכם שיש בין שתי המדינות האוסר עליהן לרגל אחת נגד רשותה. כמו כן הם הדגישו, כי תזיה גם תשיבות לעובדה אם הוא הע־ביר מסמכים הנוגעים לבריונות ערב או גם על ארה"ב. במקרה כזה, תגרום הפרשה נזק חמור עוד יותר ליחסי ירושלים־וא־שינגטון.

אתמול העבירה ישראל באמ־צעות השגרירות בואשינגטון הס־בר טגא לשר החוץ ג'ורג' שולץ על הבעיה בפרשה. שולץ הביע בשיחה עם השר משה ארנס את הודעותיו מחמרכה ואמר, כי הוא הש עצמו נפגע. אישית מן העניין. השר ארנס אמר, כי גם הוא מזועזע.

המועצה האזורית
שער הנגב וישוביה
משתתפים בצערה הרב של המשפחה
האבלים על מותו ללא עת כל
יוסף רבינוביץ
(יוסקה) ז"ל
סמנכ"ל אגף לבניה כפרית וישובים חדשים,
במשרד הביטחון והשיכון, אשר תרם במסירות רבה
ובמשפחה בבנין ובפיתוח ישובי האזור.

אנו אבלים על מות ידיד ביתנו
יוסקה רבינוביץ
ומשתתפים בצער המשפחה
בית כברי

אנו אבלים על פטירתו של ידיד ישובנו ומבוניו
יוסף רבינוביץ ז"ל
בית מעגן
עמק הירדן

לעובדי המנהל לבניה כפרית
במשרד השיכון
ולמשפחה המתאבלת
משתתפים אנו בצערכם על מות
יוסקה רבינוביץ
בית גרופית

עם משפחת רבינוביץ
אבלים על מותו של
יוסקה ז"ל
חברי קיבוץ בית קשת

עם המשפחה ומשרד השיכון
על מותו של
יוסף (יוסקה) רבינוביץ
אבל
קבוץ לוחמי הגטאות

אבלים ומנחמים
למשפחה
על מות
יוסף רבינוביץ ז"ל
מבוני התישובות העובדת וידיד ביתנו
בית כפר גלעדי

אנו מרכינים ראשינו
עם פטירתו הפתאומית של
יוסף (יוסקה) רבינוביץ ז"ל
המחלקה לתכנון
של התנועה הקיבוצית המאוחד

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
אברהם הירשהורן ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל, מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

במלאות שלושים לפטירת יקירנו
צבי קרן ז"ל
יתקיים גילוי מצבה בצור שלום
היום, יום שני, י"ב בכסלו תשמ"ו, 25.11.85.
הסעה מהבית מרחי יצחק בן־צבי 27 קריית חיים,
בשעה 3.00 אחה"צ.
המתאבלים בצער רב
אשתו: ברכה
בנו: אהרון
משפחות: אדלר, רייס וגזית

למשפחת רבינוביץ
אתכם באבלכם במות
יוסקה ז"ל
ידיד וחבר נאמן
בית כפר־עזה

על מותו של
יוסף גדיש ז"ל
אבל
בית מנפל הנים

לחברנו משה לברון
תנחומינו הכנים במות עליך
האם
בית קופת חולים
קופת חולים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
אליהו ליבמן ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל, מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

צער בעלי חיים

יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ אליהו שפיזר (בתמונה), פנה בתביעה דחופה לשר האוצר, יצחק מודעי להסיר את תשלום המכס בסך 20 אלף דולאר שהוטל על אמבולנס לעזרת בעלי חיים במצוקה. האמבולנס נתרם על ידי אגודת "תו" בארה"ב וייעודו, אומר שפיזר, הוא להעביר בעלי־חיים נזוקים או מצוי עים למקום מסוגר בקידבת חוות נוער באשקלון. הטיפול בבעלי חיים נעשה על ידי בני הנוער שם־חוה. נערים שאינם שובבים או לומדים. שפיזר מציין עוד כי חברי קונגרס ואישי עיכור החברים בא־גודה הביעו סתירות־רוח מן המכס הגבוה וכי פנייתו למנהל המכס נענתה בתגובה כי אין הדבר בסמכותו.

המשיח לחיפה

בגבולה החדש של התזמורת הסימפו־נית החיפאית בן־עמי עינב המנצח סנגלי ספרבר מנהלים בימים אלה משא־ומתן עם גורם מרכזי בעולם המוסיקה בארה"ב, בעניין ביצוע משותף עם התזמורת של חיפה של „המשיח" להנדל.

נודע, כי בביצוע היצירה אכירות להש־תתף מקהלה גדולה מאוד מארה"ב וכמה מקהלות ישראליות. כן מסתבר, כי רשת הטלוויזיה האמריקאית „אן.בי.סי." מגלה עניין בהסרטת הביצוע בחיפה.

אם אכן יצליח הפרים המתנהל אתה, יש להניח ש„המשיח" יועלה גם בירושר לים האמפיתיאטרון קיסריה.

התזמורת הסימפונית של חיפה, שנבנסה באחרונה להילוך גבוה, תעדיף השבוע ב־ארשויות של הכרמל שני קונצרטים מי־צירת מצארט. המנצח יהיה הישראלי דו־ריון סלומון. הנגנים אלה בחריל. סלומון הגיף לאחרונה את שרביטו על תזמורות בגרמניה ובצרפת ואף זכה בכמה פרסים בינ־לאומיים.

אריאלה ראובני

איחרו

השבוע יובא לאישור לשכת מפלגת ה־עבודה המרכזה אישור גוהל הבחירות חדר יש לוועדה המרכזת, ח"כ דוד ליבאי יו"ר ועדת האולקה של המפלגה, חבר בוועדה המסדרת. מתכוון לנהוג על־פיו בלי סטייה כלשהי. ח"כ ליבאי כבר הוכיח עצמו כמי שדבק בקוצר של יד: בהצבעת 60 האותו של חברי הוועדה המרכזת, ששידיתו כבר שתי קדנציות למעלה, במרכז המפלגה לפ־ני כעשרה ימים. שעת נעילת הקלפיות נקבעה ל־7.00 בערב ועשר דקות אחרי בעלתן הגיעו לאולם „אוהל־שם", שבו התכנס המרכז, שר החינוך והתרבות יצ־חק נבון ואלמנת ראש הממשלה מרים אשכול. השניים היו ודיבים לכבד בנוב־חותם עד הסוף את טקס הנעקת פרסי היצירה ע"ש אשכול, שהתקיים באותו יום ובמקביל לבחירות הראשיות, ולכן אחרו. ליבאי עמד אל סיירבו לפתוח את הקלפ־יות כדי לאפשר להם להצביע, ונחמד ב־צעדו זה גם על־ידי ח"כ עוזי כורעם, מזי כ"ל המפלגה, ומי שנודע בחמיסתו כבנון סמעמד לראשות הממשלה מטעם המערך לפני הבחירות האחרונות.

עליזה ולך

שוב מדברים

המלקים השונים באגריי שוב משתמשים מעולה זה עם זה, השיתוף המוגדש ותאי ישפיע על מצב ה„אגרה" הנם על ש"ם, כך מסר לשופר „דבר" ח"כ שורוש. הוא הוסיף ואמר, כי הוא מצדד במשלה צרה, וכי דחה הצעות מן הליכוד לחזור לתפקיד סגן שר הרווחה.

לפי הידיעות, הרבי מגור הרב שך שוב מדברים עיש עם רעהו, הרב שורוש וח"כ אברהם שפירא שוב מתאמים פגר לה ביניהם וכן הוקם גוף של 18 איש, שבו חברים, אישים מכל הזרמים, שיזאב להביא את שיתוף הפעולה המחודש לזר־דעת הציבור.

ח"כ שורוש הצהיר עוד, כי לדעתו, ב־קואליציה צרה, בגון זו, שבראש־מנהיגה הוא, יש סיכוי רב יותר לאגרי לפגיע לידי כישוי עצמו, אולם אם־עסקו־חשבון, כאמרת יקבעו גדולי התורה.

אהרון גבע

לא ממהר

בשיגן אחיה דנגור־ביגנן (בתמונה) בוחר שה בארטרי מרים כמי שיכתוב את הביוגרפיה שלה למודיס בן ה־45 הזעק בשנת 1980 פרס פוליצר על ספרו „עליתו של תיאודור רוזוולט". להקל עליו את כתיבת סיפור חייו של הנשיא הנוכחי יוענקו לו זכויות ללא תקדים: גישה חופשית וכות השתתפות בפגישות ואירועים שייערכו בבית הל־בן. ומחוצה לו (כמו פגישות הסגנה ב־ניבה) וכן לראיונות שיעניק הנשיא. חוו־צאות הספרים כבר הוא במירוץ על זכות הזוצאה לאור של הספר. הסמועות אומ־רות כי הוצעו למודיס כבר למעלה משני מיליון דולאר, אלא שהוא לא ממהר ל־הוליים בעניין.

חגיגה כפולה

לאורי אנמי, חבר הוועדה המרכזת ויו"ר רשת „עמל", היתה אתמול סיבה לכפל־מה כפולה. הוא חגג את יום הולדתו ה־50 וסיפר כי הוא שמח לחגוג ביום זה גם את בחירתו של ישראל קיסר כמזכ"ל הה־סתדרות. זאת, משום שקיסר היה בזמנו בין אלה שהשפיעו עליו לעשות תפנית ולעבור ממעילות פוליטית בחיפה לפעי־לות הסתדרותית ארצית.

היפה מכולן

ח"כ רן כהן (בתמונה) הנדיר אתמול את יציאת ר"צ כ„חדיה יפה מכל אלה שהשתתף בהן". מה הפלא? בחדיה „מוקד", שבה היה חבר, ב־1977, סיפר ח"כ כהן, הוכרז בעצם על ריצה לבחירות יחד עם של"י. בחדיה איחד של"י, ב־1979, כבר הודבשו זרמי הפילוג, ובחדיה של"י ב־1983, הוזעזה הזמר קראטית הראשונה של של"י, כבר לא השתתפו אורי אבנרי וכי שהיום ח"כ של הרסימה המתקדמת לשלום מתי פלר, ו־היא שלבה את הדרך לפילוג של"י.

דרך אגב, בחדיה שהרוגה זו הוצאדו שני ח"כים ממפלגות אחרות — ח"כ יוסי שריד מהמערך וח"כ שולמית אלוני מ־ר"צ. מפלגתו בחדה של ח"כ רן כהן.

עליזה ולך

ישיבת פרידה חגיגית ערכה אתמול מועצת פועלי תל־אביב—יפו לנתן אלמוזלינו (משמאל) כהוקרה על פעלו כמנהל ההסתדרות. לאלמוזלינו, שלא יכהן בועדה הפרכות החדשה, הגיש תדי קאופמן (מימין), מזכיר מועצת הפועלים את „פסל ברנר", יצירתה של חפסלת בתיה לישנסקי

המזיר נערך היום עליידי נרדיה צימרמן

ועדת שרים תבדוק אפשרות להפעיל את „אתא" או לשלם פיצויים לעובדים

מאת צבי זרחיה,
מופרז הכלכלי של „דבר"
בירושלים

הממשלה הקימה ועדת שרים לבדיקת הצעות להפעלת „אתא" או, אם הדבר יתאפשר, להעביר סכום של 6.2 מיליון דולר כפי־צויים הנאמנות הנאי פרישה ד־שיקום לעובדים. בוועדת הי שרים שחל, מודעי, לוי וקצב.

אתמול התקיימה שיחה טלפונית בין השר שחל לבין התעשין ז"ק באסר על אפשרויות רכישתו של המפעל. באסר עדיין מבקש לרכיש את „אתא" ב־13 מיליון דולר תמורת כל נכסי התשגוכת, כשהם חופשיים וקיים מכל חוב, שעבוד או התחייבות של חברות הקשר־רות בה.

קבוצת באסר דורשת מהממשלה סיוע של שבעה מיליון דולר תוב־מוה של 1.75 מיליון דולר לכר־סי השלמת פיצוי מיוחדים לכ־300 עובדים. השר שחל ביקש לזמן הוועדת השרים לישיבה היום כדי לקדם הסרים לרכישת המפעל על ידי באסר.

סגן ראש הממשלה, דוד לוי, אמר אתמול כי הממשלה אינה יכולה להתבטש להתלטה בדבר הבטחת זכויות העובדים. כפי ש־החליטה בעבר. לוי ציין כי נעקב באחרונה בבית־יורק עם באסר ד־ממנו הבין כי העסקה לא נחתמה בשל מחלוקת על שלושה מיליון דולר. לוי שאל האם הגיעו הדבר שהממשלה תשקיע היום כשבעה מיליון דולר בסגירת המפעל ר־תוגיד את מאות עובדי „אתא" ללא הבטחה כאשר בהשקעה של שלושה מיליון דולר ניתן להציל את הכפעל ולמוכרו לבאסר.

שר התקשורת, אמנון רובינ־שטיין, התנגד להזרמת הכספים ל„אתא", אולם תמך במתן פיצוי מלא לעובדי המפעל.

שוטרים הודפים את עובדי „אתא" שהפגינו אתמול מול משרד ראש הממשלת בירושלים (צילום: רחמים ישראלי)

תעלומת פץ בעינה; „תמונתו הגיעה לתחרות צילומים של ילדים יפים"

מאת נתן רוזני,
סופר „דבר"

פרשת הילד איתן פץ, ש־נחטף לפני כשבע שנים, הולכת ודומקת באיזור הצפון, לשם היו כמוהנות עיני סוכני לשכת החקירות הפדרלית (פ.בי.אי) של ארה"ב שהגיעו לארץ. הי־סוכנים ביקרו בין היתר אצל משפחות בן חיים בקרית ביא־ליק כשם, כך היתה ההשערה, נשלחה התמונה של הילד עוד בשנת 1981 למערכת העיתון כשפה הרזמנית „רבימה מי־אר".

עורך העיתון ב־1981, אריאן זכריני, טען בפני סופר „דבר" כי תמונת הילד הגיעה לעיתון מ־ארה"ב במסגרת תחרות צילומים של ילדים יפים. המשטרה סעמה, בגיבוי לדעתו של הצורך, כי ה־תמונה לא הושגה מעולם על ידי האפ.בי.אי ונשלחה למערכת ה־עיתון בקרית ביאליק במעטפה אטומה ואנונימית. זו הצילה ל־חקירה הראשונית שערכו שוטרי מרחב חיפה עוד ב־1981, במהרה גלמצוא את שולחי המעטפה עם התמונה.

בעיתון, יש הסברים אחרת. אחדים מאנשיו טוענים כי זכריני גזר את האמונה מעיתון שהוסיע בחוזל כיתון שלא היו לו מספיק תמונות לתחרות הצילומים של הילדים וכך נוצרה הבעיה ההחשד כי הילד הגיע לישראל. לא היה לגרסה זו כל אימות.

על פי הבריקה שנערכה מתברר כי סוכני האף.בי.אי בקרו אצל למחות אחות ממשפחות בן חיים בקרית ביאליק לבדוק אם יש לזה קשר למשלוח המעטפה עם תמונתו של הילד. החוקרים הגלו חרס בידם ואף אחד מהם לא הצליח לפענח את הפרשיה הסתומה של משלוח המכתב.

צוותי סלחדיה זרים מעטים הגיעו לארץ ונעסו לחפש את איתן פץ שהיה לשיחות הטם בנוי יחדיו בימים האחרונים בעקבות ה־פרסום ב„דבר". צוות של רשת אנ.בי.סי ביקר באיזור קרית ביא־ליק כדי למצוא עקבותיו להיעלמו של הילד, אך גלא הקשר.

החדרים אינם יודעים

נסיון לבדוק בערב הקבלה ה־חדרית באיזור חיפה הגם הם יודעים פרטים על הילד. הרב משה הגר, ראש ישיבת ודיגיץ בחיפה אמר לנו: „לא שמעתי כלום של הילד הזה ואין לי שום מושג. אפילו רמז שבדמו לא שמעתי". ח"כ יצחק אבוחצירא כי יפנה אל ישיבת ודיגיץ כדי לברר פרטים על הילד שבחודשים אלה יפלאו לו 13.

לעת עתה ברור כי המשטרה אינה יודעת דבר על הילד והיא פנתה לציבור הרחב כדי שיסייע למצוא אותו. רב עקד דוד פרנקל ודבר מרחב חיפה, אמר כי לא הוצאה שום תמונה של הילד ב־איזור חיפה וזה סיפור קטן הרבה יותר מכמו שהוגיע בארה"ב. „יש עבודה שהמשטרה עושה על פי בקשת האמריקאים הפעילות של־נו כצמצמת מאוד. היא בודק כלל באמצעות מוקד המודיעין של הבחינה המעביר כל מקרה לבדיקת הזיאוה עם האינטרפול במטה הארצי בירושלים". פרנקל לא אמר אם היו פניות של אר־חים הזקנים פרטים על הילד.

(מ). — קיריית מוצקין פתוחה ב־בנים עם משרד הבינוי והשיכון על הזכות לבנייה נרחבת של דירות להגות צעירים תושבי העיר.

טקס ממלכתי צנוע וקצר ציין אתמול את השנה השבעית למותה של גולדה מאיר — מוסרת סופרת „דבר" בירושלים יעל אדמוני. כמה עשרות חברים לדרך וקרובי משפחה באו אל חלקת הקבר שבהר המנוחות בירושלים שם ניהל את הטקס הרב הצבאי הראשי של צה"ל גד נבון. חתנה של מאיר, זכריה רחבי, אמר „קדיש" בהיעדרו של בנה מנחם מאיר הצ'לן, השוהה בסיבוב הופעות בחו"ל. ראש הממשלה שמעון פרס, יו"ר הכנסת שלמה הלל ורבים משרי המערך נכחו בטקס. את הליכוד ייצג שר המשפטים משה נסים. בין הוותיקים היו יוסף אלמוגי וחיים גבתי. על חלקת הקבר, המצויה בין קבריהם של לוי אשכול וישראל ישעיהו, הונחו זרים מטעם נשיא המדינה, הכנסת, הממשלה, הוועד הפועל של ההסתדרות, ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית. בטקס לא נישאו הספדים.

מימין: שושנה ארבלי־אלמוזלינו, רבין, הלל, פרס, שרה רכבי בתה של גולדה,
גד יעקבי (צילום: רחמים ישראלי)

נציג מחלקת העליה בצרפת קורא לא לתרום כסף לקהילה היהודית בצרפת

מאת מוכה צימוקי,
מופרת „דבר" בירושלים

קרע חל בין הקהילה היהודית בצרפת לבין נציג מחלקת ה־עליה של הסוכנות.

במכתב חסר תקדים, קורא ש־ליח מחלקת העליה של הסוכנות ואיש „חרות", אלי כהן, לנציגי ה„קריף", ארגון־הגג של יהדות צרפת, להפסיק כל תרומות לק־הילה היהודית בצרפת, לבוסדו־תיה ולבתי הכנסת כדי לאלץ את יהודי צרפת לעלות לישראל. כהן כתב מכתב זה על נייר רשמי של הסוכנות בלי מאיש הסמיכו ידיו.

יו"ר הסוכנות היהודית בצרפת, שהוא גם ראש המגבית כם, מישל טופיול, שלח בסוף השבוע מכתב תגובה חריף ונזעם לכהן. העתקים ממנו נשלחו גם ליו"ר ההנהלה הציונית, אריה דולצ'ין, וראש המחלקה לעליה בסוכנות חיים אהרון.

במכתב לכהן כותב טופיול כי איש לא הסמיכו לפנות ל„קריף". במכתב רשמי של הסוכנות. „זהו מעשה חסר אחריות, לא רק שלא יגרור לעליה אלא יביא לפירוד בין היהודים למגבית".

כותב הטיול, „כל דבריך הם בניגוד לקרובות הסוכנות היהו־דית".

סופיול דרש מכהן שיחדל ל־צוק בפוליטיקה ויתמקד בעידוד העליה כצרפת שעיעורה הולך וקטן בשנתיים האחרונות.

אחיו יוצא להחזיר יהודים

במסדר הקליטה הובע אתמול עם רב בטל החלטתו של אה־רון לעסוק בהחזרת יהודים. ב־מסדר נאמר כי הדבר מנוגד ל־הסכמים בין הסוכנות לבין הסכ־שלה. „מן הראוי היה שראש ה־מחלקה לעליה יעסוק בצניגי עליה עליהם הוא מופקד ויעשה אותם כפי שצריך. רק כאשר עניינים אלה יהיו מוסדרים, יוכל אהרון להתפנות לעניינים שאינם בסמכו־תו", אמרו אתמול בכמרת המס־ד.

אהרון שהלים השבוע, בפגישה עקיים בלכתו בהשתתפות עם־רד הצבהה ומרוהה הנהלת ה־תנועה לארץ ישראל סובה. מ־משרדי יתחיל לעסוק בהחזרת יהודים.

נודע כי שליח תנועה זו ביקר באר"ב הפגש עם יהודים בחוף הפעיבי ובחוף המזרחי כדי לע־מוד מקרוב על דרכים וחדשות להחזרתם לארץ.

לא יפוטרו עובדי מדינה שתפקידיהם אמורים היו להימסר לקבלנים

מאת יוסף גולן, סופר „דבר" ליחסי עבודה

עובדי מדינה, שהיו מיוחדים לפיטורים ואת עבוד־תם עמדו למסור לקבלנים פרטיים (כמו עובדי מע"צ), לא יפוטרו משירות המדינה — בהתאם להחלטת בית הדין לעבודה.

נודע, כי הממשלה לא ערערה על החלטה זו של בית הדין ומאחר תתכנס „ועדת השירות" שעל פי פסק דין של בית הדין חייבת לדון מחדש בהיקף הפיטור־ים. הסתדרות עובדי המדינה ערערה על הרכב „ועדת השירות" ואף על היקף הפיטורים. בית הדין לעבודה החליט כאמור שעל ועדה זו לדון מחדש במספר העוב־דים שיפוטרו מן השירות הממשלתי.

„שעת ערבית" — תוכנית נגד גזענות בגל"צ

מאת נתן רוזני, סופר „דבר"

גלי צה"ל פותחת תוכנית העוסקת ביחסי יהודים ו־ערבים תאת במסגרת המאבק נגד הגזענות ולאחר הי־הצלחה הגדולה שנזלה תוכניתה הקודמת שעסקה בנושא זה.

התוכנית „שעת ערבית", היא סדרה חדשה בנוסיתו של צבי הסיראל, מפקד גלי צה"ל לשעבר ותיא תשודר ביום ד' בשעה 7 בערב. היא תכלול ראיונות עם בעלי תפקידים וראשים מן המגזר הערבי וביניהם פסמה מס־דאווה מבקה אל גרביה ד"ר אמיל ורישה חור מנצרת־עלית, כמאל פראיין מכפר ברה, ד"ר בזיד יוניס מכפר קרע, אחמד אבו אסמה מבית, ד"ר גזרב קנזה מאוניבר־סיטת חיפה.

המראיין הראשון הוא ד"ר סמי מרעי, מרצה לחי־נוך באוניברסיטת חיפה.

פלאטו־שרון מואשם בבניה ללא היתר

(ע). — שמואל פלאטו־שרון מואשם כי בנה תוספת בניה ללא היתר בווילה שלו בסביון, ומשפטו החל את־מול בבית משפט השלום בפתח תקוה.

פרקליטו, עו"ד יצחק לאלו, התייצב בבית המשפט וביקש לדחות את הדיון בתיק עד שיתברר עניינו באי־טליה. השופט ראובן גיבלי נענה לבקשתו.

התובעת, עו"ד בתיה לוזבר, מאשימה את פלאטו כי בווילה שלו בנה ביולי 1984 חדר בקומת המרתף, במקום המיועד למסך, ובחלק המזרחי של הווילה בנה תוספת בקומת המגורים.

בכתב הבקשה לדחות את הדיון אומר עו"ד לאלו, כי הנאשם נעצר ב־27.10.85 בהגיעו למילאנו ומאז הוא עצור שם בקשר עם בקשת הסגרה שהוגשה נגדו על־ידי ממשלת צרפת. „פלאטו־שרון לא יכול היה לדחי־ייצב בבית המשפט בגלל סיבות שאינן בשליטתו", נא־מר בבקשה.

אמיל

שמו היה בישראל עמיאל אביגרי אך נודע בפי רבבות מעריציו בשם אמיל. מי שהיה מתאגרף רב־הזהלה, מי ששימש כמציל בחוף יפה של תל־אביב, רבים וזבים לו את חייהם.

אמיל, אחיו של הבלשן היודע יצחק אבינרי, נולד ברוסיה בשנת 1908. ב־1926 עלה בראשונה עם משפחתו לארץ־ישראל, אחר־כך יצא לגרמניה ללימודי מכונאות שיביים. הוא שב סופית ארצה ב־1933. באותה שנה נשא לאשה את רות־מרים, עולה מגרמניה ששהתה בארץ כבלתי־ליבאלית. כך הענק לה אזרחות ארץ־ישראלית.

אמיל היה ממייסדי מועדון האגרוף „בני לאונרד" ונטל חלק בתחרויות רבות נגד טובי המתאגרפים בארץ ובס־ביבה, בריטים, ערבים וערבים. בשנת 1934 זכה בתואר אלוף המדינה התיכון בתחרות שנערכה בתל־אביב בה גבר על אלוף הצבא המצרי, מוחמד נגיב. לימים התפרסם הנגראל נגיב כמי שנבחר לעמוד בראש מועצת ההפיכה הצבאית שהדיחה ביולי 1952 את המלך פארוק.

אמיל היה גיבורה של תל־אביב הקטנה. ספורטאי מעולה והגון שגידל דורות של מתאגרפים בארץ־ישראל. אחר־כך היה מציל ומורה לשחיה.

*

היתה לו שעה. היה לו קהל מריע ורודפים וילדים שרצו אחריו ונערות מסמיקות. היו לו רגעי הנצח של התהילה, דפיקות הלב ותקרבות הנדירים. הוא לחם בזירת החבלים מול ים אדם גרגש, שמע את אנחות האכזבה ואת הידד המאושרים. הוא לא היה צדיק אך שבע נפל וקם, סחרחר ממהלומות, שש לקרב לצלילי־גונג. הגונג, הגונג. הוא חילק חתימות בפנקסי מעריצים, נחלץ בקושי מהחמון הצובא על פתחי הזיראה, הזמנו מברק המצלמות. קטעי עתונים שהצהיבו מגידים בגורלו באצטבאות ביתו גדושות גביעים.

אמיל, גיבור תל־אביבי שמח, שעשה ב־20 השנים האחרונות כמנהל מכון לתרכות הגוף בכפר־שמריהו, שם התגורר. היום יובא לקבורה בשעה שלוש אחר הצהריים.

ח־גי

המציל אמיל אביגרי, שהיה גם מתאגרף, בצילום משנת 1965, אחרי שיצא לפנסיה

תרום בחוב לב במבצע
תרום לפקודת הדקן
הטלויזיה הישראלית
ג' חנוכה
כ"ז בכסלו תשמ"ו
10 בדצמבר 1985
תרומתך תסייע בהקמת קרן למצבי חירום, וברכישת אמצעי מיגון, מכשירי מצוקה; אמצעי חימום לתקופת החורף, מיכשור רפואי, ציוד ביתי בסיסי, ארוחות תמות ועוד.
תרומות לפקודת הזקן מתקבלות כבר עכשיו באחד מסניפי הבנקים הבאים:
בנק לאומי - 912-330/84000/87
בנק הפועלים - 690-05-200201
בנק דיסקונט - 50601 - 933333
בנק המזרחי המאוחד - 61-116-669326
בנק הבינלאומי הראשון - 012-105 - 550000

מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים

נטיה לירידות בשוק המניות; עליות במניות ההסדר והצמודים

שערי המניות

המניה	השער אתמול	המחור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
בנקים מסחריים				
אגוד ש	14000			
הפועלים 0.1	1250 תב	288	−139	−10.0
הפועלים א 0.5	550	268	−30	−5.2
כללי לא בהסדר	12.2	34100		
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמר אחז	— הפסקת מסחר —			
דיסק א 1.0	— הפסקת מסחר —			
דיסק 5.0	— הפסקת מסחר —			
דיסק שה 2	— הפסקת מסחר —			
הבינלאומי 5.0	2180	1401	−71	−3.2
פיבה 0.5	1850	950	−66	−3.4
בנקים בהסדר והצמדה				
אירוניה ב 100.0	73400	287	+750	+1.0
אירוני ב 100.0	75000	4.8	+1400	+1.9
אירוני בב 2.0א	450000	.3	+4000	+.9
אגוד 0.1	54767	60.1	+800	+1.5
דיסקונט ב	93600	5.2	+500	+.5
דיסקונט א	94000	18.9	+1000	+1.1
דיסקונט שה ב	11011	21.1	+101	+.9
המזרח ש	30000	421		
המזרח ם	30070	24.1		
המזרח שה 9	13790	30.8		
הפועלים מכר	94000	3.4		
הפועלים ש	49500	2266	+500	+1.0
הפועלים ם	49700	115	+600	+1.2
כללי לא 1.0	127200	4.9		
כללי שפ 9	126700	3.0	+4000	+3.3
כללי שה 5	96000	1.4		
כללי שה 7	6120	57.1		
כלל 100.0	31650	1349	+200	+.6
כלל שה 9	43000	11.2	+317	+.7
כלל שה 11	11950	87.4	−100	−.8
מיזון ושרי 1.0	44400	7.8	+1100	+2.5
מיזון ושרי 5.0	21900	6.1	+700	+3.3
בנקים למשכנתאות				
אדנים 0.1	6846	11.5	−50	−.7
לאומי משכנתאות ש	3040	190	−160	−5.0
לאומי משכנתאות ם	3200			
מסל ש	2620	.2	+100	+4.0
מסל שה 1	2410 תב	23.1	−208	−7.9
מבין ש 5.0	3150	2.6	−50	−1.6
פת משכ שפ	662	167	−8	−1.2
משכן ב ש	1700	83.6		
עצמאות 0.1	3250	20.3		
משפחה מכר ש	12500 תב	6.5	+700	+5.9
משפחה רג ש	11850 תב	149	+670	+6.0
משפחה שה 1	6450			
משפחה שה 2	3275	38.4	+14	+.4
יעמוד 1.0	590	22.7		
יעמוד 5.0	310 תב	185	−20	−6.1
מיזם 1.0	1190	12.0	−50	−6.0
מוסדות מימון				
שלמון א ש	228	1040		
החזקות מכר א	29500 תב	2.6	−2500	−7.8
החזקות מכר ג	155500			
לאומי תעשיה א ש	3019	25.0	−1	
פתוח תעשיה מכר	— לא נסחר —			
פת תעש בב ב	— לא נסחר —			
פת תעש בב גב	— לא נסחר —			
פת תעש בב גגב	— לא נסחר —			
פת תעש בב ר	— לא נסחר —			
פת תעש בב דד	— לא נסחר —			
מרכז יבלנים 5.0	510	510	+7	+1.4
תיירות בב	171000			
כלל לשינוי 0.1א	2850	14.3	−150	−5.0
כלל לשינוי ב.5	1380 תב	96.1	−120	−8.0
כלל לשינוי אר"ח	10100	10.1	−70	−.7
חברות ביטוח				
שחל טריזם 1.0	— הפסקת מסחר —			
שחל טריזם שה 1	— הפסקת מסחר —			
אדרה 0.1	2638	167	+130	+5.2
אדרה א 0.5	1260 תב	106	−140	−10.0
בטוח משכנ 0.1	925 תב	106	−100	−9.8
בטוח משכנ 0.5	446 תב	346	+41	+10.1
הדר 1.0	921	195	−39	−4.1
הדר 5.0	400	1193		
הכשר ש	1722 תב	1494	−110	−6.0
הפניקס 0.1	5365	100	−168	−3.0
הפניקס 0.5	2000 תב	347	+100	+5.3
המגשר-ישראל 1.0	3650	20.0	+30	+.8
המגשר-ישראל 5.0	1235	60.8	−65	−5.0
יהודיה 0.1	— הפסקת מסחר —			
יהודיה 0.5	— הפסקת מסחר —			
מגדל 1.0	15000	1.4	+530	+3.7
מגדל 5.0	5001	.5		
סהר ג 1.0	2250 תב	63.5	−250	−10.0
סקוריטס 0.1	3455	65.9	+45	+1.3
צור ש	1320	65.6	+35	+2.7
ציון והוקרה 1.0	5449 תב	17.9	−606	−10.0
ציון והוקרה 5.0	1182 תב	260	−131	−10.0
מסחר				
אינטרנאשונל 1.0	3220	30.8	−80	−2.4
אינטרנאשונל 5.0	1008	.2	−2	−.2
אינטרנאשונל אש 1	501	450	−12	−2.3
מאיר עוזא 1.0	3300	39.8	+50	+1.5
מאיר עוזא אש 1	3050			
שמוה 5.0	— הפסקת מסחר —			
מלאכה מכר א	— הפסקת מסחר —			
סחר 1.0	1621	35.3	+11	+.7
סחר 5.0	1010	50.5	+10	+1.0
סחר אש 1	720	.1		
עפר וסלע 1.0	790	1724	+30	+4.0
קשריה 0.1	1085	170	+43	+4.5
קשריה 0.5	200	409		
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —			
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —			
רמבין 1.0	1335	164	+60	+4.7
רמבין 5.0	981	266	+10	+1.0
רסקו מכר	2195	161	+68	+2.8
רסקו רת	2145	252	+31	+1.5
רסקו אש 1	2059	21.5		
חקלאות				
מטעי הדר 0.1	2042 תב	153	−130	−6.0
מטעי הדר 0.5	859	303	−1	−.1
פרדסן 0.1	8710	52.0		
נטר הדרים 1.0	1335	465		
פרי אדר 0.5	2970	11.1	−30	−1.0
שן-דר 5.0	6411	115	+11	+.2
מזון וטבק				
אסאם 1.0	983	204	−49	−4.8
אסאם אש 1	— לא נסחר —			
אטלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר —			
מלדשתוס 1.0	2810	.4		
מלדשתוס 5.0	576	197	+27	+4.9
מלדשתוס אש 1	475	2.1	−3	−.6
דונק מכר ש	2380	269		
דונק מכר ם	2440	193	−10	−.4
עלמלך 1.0	890	110	−20	−2.2
עלמלך 5.0	380	400	+10	+2.7
פרי-הא 1.0	4435	450	−100	−2.2
פרי-הא 5.0	2350	134	−6	−3
מספוא ביה 1.0	5725	11.4	+55	+1.0
מספוא ביה 5.0	4200			
יצור 1.0	880	1020	+10	+1.2
יצור א 5.0	542	488	−24	−4.2
מן 1.0	11048 תב		−582	−5.0
מן 5.0	5750	11.0	−250	−4.2
מנפושס 1.0	4150	13.2		
עלית 0.1	10000	24.1		
עסים ב 0.5	16220	2.0	+220	+1.4
שלמה אגל 1.0	2050	11.9	−30	−1.4
שמן מבחר ש	3745	55.0	−59	−1.6
טקסטיל והלבשה				
אדר 1.0	610	20.3	+10	+1.7
אדר אש א	2132			
אלים 1.0	1010	.2	−2	−2
אופנים אש 1	1853	.8	+18	+1.0
אופנת בריך 1.0	990 תב	264	−70	−6.6
אופנת בריך 5.0	670	241	−30	−4.3
אמתן 1.0	— הפסקת מסחר —			
אמתן אש 1	— הפסקת מסחר —			
ארגמן רת ש	3780	27.9	−100	−2.6
אתא ב 1.0	— הפסקת מסחר —			
דרעי 0.1	2700	30.0	−90	−3.2
דרעי 0.5	1523	80.7	−32	−2.1
תל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —			
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —			
נכסים ובנין 1.0	3150	533	+30	+1.0
גב-ים 0.1	4550	82.1	+50	+1.1
גב-ים 0.5	3028	60.7		
הכשרת היישוב 1.0	19970	13.3	+20	+.1
ישפרו 0.1	1471	73.5		
ישראלתון 1.0	4580	50.2	−120	−2.6
ישרס 10.0	4900	46.7	+150	+3.2
כנף פיתוח 1.0	3357	2.9	−176	−5.0
כלל נדלן 0.1	727	2145		
למרד 1.0	1591	50.4	−50	−3.2
למרד 5.0	861 תב	156	−96	−10.0
מת.ת. 1.0	1186 תב	482	+108	+10.0
מאגרי ביה 1.0	— הפסקת מסחר —			
מאגרי ביה אש	— הפסקת מסחר —			
מודל בטון 1.0	1181 קס		−62	−5.0
מישאל 5.0	386	470		
מגרב 5.0	321	180		
מר-לו 1.0	290 תב	565	−20	−6.5
מר-לו אש 1	2640		−150	−5.4
לרנשטין 1.0	2575	36.0	+76	+3.0
לרנשטין 5.0	673	326	+3	+.6
לרנשטין אש 1	410	265		
ליפטין 1.0	555	325	+25	+4.7
ליפטין 5.0	277	616	+6	+2.2
ליפטין אש 1	162.0	51.3	+2.0	+1.3
נאות אביב 0.5	12450	4.0	+56	+.5
נבוך אמרכל 1.0	2400	425	−20	−.8
סאר החזקות 1.0	5462	.3		
סאר החזקות 5.0	3315	.8	−35	−1.0
מלבוטה מכר א	— הפסקת מסחר —			
סחף 1.0	1621	35.3	+11	+.7
סחף 5.0	1010	50.5	+10	+1.0
סחף אש 1	720	.1		
עפר וסלע 1.0	790	1724	+30	+4.0
קשריה 0.1	1085	170	+43	+4.5
קשריה 0.5	200	409		
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —			
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —			
רמבין 1.0	1335	164	+60	+4.7
רמבין 5.0	981	266	+10	+1.0
רסקו מכר	2195	161	+68	+2.8
רסקו רת	2145	252	+31	+1.5
רסקו אש 1	2059	21.5		
חקלאות				
מטעי הדר 0.1	2042 תב	153	−130	−6.0
מטעי הדר 0.5	859	303	−1	−.1
פרדסן 0.1	8710	52.0		
נטר הדרים 1.0	1335	465		
פרי אדר 0.5	2970	11.1	−30	−1.0
שן-דר 5.0	6411	115	+11	+.2
מזון וטבק				
אסאם 1.0	983	204	−49	−4.8
אסאם אש 1	— לא נסחר —			
אטלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר —			
מלדשתוס 1.0	2810	.4		
מלדשתוס 5.0	576	197	+27	+4.9
מלדשתוס אש 1	475	2.1	−3	−.6
דונק מכר ש	2380	269		
דונק מכר ם	2440	193	−10	−.4
עלמלך 1.0	890	110	−20	−2.2
עלמלך 5.0	380	400	+10	+2.7
פרי-הא 1.0	4435	450	−100	−2.2
פרי-הא 5.0	2350	134	−6	−3
מספוא ביה 1.0	5725	11.4	+55	+1.0
מספוא ביה 5.0	4200			
יצור 1.0	880	1020	+10	+1.2
יצור א 5.0	542	488	−24	−4.2
מן 1.0	11048 תב		−582	−5.0
מן 5.0	5750	11.0	−250	−4.2
מנפושס 1.0	4150	13.2		
עלית 0.1	10000	24.1		
עסים ב 0.5	16220	2.0	+220	+1.4
שלמה אגל 1.0	2050	11.9	−30	−1.4
שמן מבחר ש	3745	55.0	−59	−1.6
טקסטיל והלבשה				
אדר 1.0	610	20.3	+10	+1.7
אדר אש א	2132			
אלים 1.0	1010	.2	−2	−2
אופנים אש 1	1853	.8	+18	+1.0
אופנת בריך 1.0	990 תב	264	−70	−6.6
אופנת בריך 5.0	670	241	−30	−4.3
אמתן 1.0	— הפסקת מסחר —			
אמתן אש 1	— הפסקת מסחר —			
ארגמן רת ש	3780	27.9	−100	−2.6
אתא ב 1.0	— הפסקת מסחר —			
אתא ג 0.1	— הפסקת מסחר —			
ולתא-גליל 1.0	3090	208		
ולתא-גליל א 3.0	2280	235		
מטריות מאתר 1.	— הפסקת מסחר —			
מטריות מאתר 5.	— הפסקת מסחר —			
מטריות אש 1	— הפסקת מסחר —			
ויטלנו 1.0	1370	100	+20	+1.5
ויטלנו 5.0	1000	.2		
ורדינון 1.0	2365	.2	−5	−.2
ויקת 1.0	2575	90.0	+115	+4.7
ויקת 5.0	1550	344		
טיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר —			
טיב-טוב אש 1	— הפסקת מסחר —			
יוסאר 1.0	1560			
לודיה 0.1	1200	142	+51	+4.4
לודיה 0.4	350	892	−8	−2.2
ליפת 1.0	408	1062	−21	−4.9
פיס פליקס 1.0	910	375	+10	+1.1
פיס פליקס אש 1	1921	110		
מקם 0.1	26300 תב	1.7	−2580	−8.9
מקם 0.5	4770	74.9	−80	−1.7
עיט 1.0	7650	59.0	−349	−4.4
עיט 5.0	2750 תב	160	−150	−5.2
עמק 1.0	— הפסקת מסחר —			
מלמת א 0.1	6650	171		
מלמת ב 0.4	3540	492	−80	−2.2
מלינון א 0.5	2155 תב	56.8	−220	−9.3
פרגד 1.0	735	85.0	+15	−2.1
שלזינגר 1.0	8370	130	−180	−1.2
תעש רמתיין 1.0	3995	350	−170	−4.1
מתכת ומוצריה				
אוקסמן 5.0	— הפסקת מסחר —			
אוקסמן אש 1	— הפסקת מסחר —			
אודרן 10.0	11820	165	−250	−2.1
אודרן 50.0	9700	24.1		
בגלים ש	9800	19.6		
התוף 1.0	— הפסקת מסחר —			
התוף 5.0	— הפסקת מסחר —			
קפאמות פח 1.0	527	423	−28	−5.1
קפאמות פח 5.0	405	310		
מרגו 1.0	457 תב	24		−5.0
מרגו אש א	356	140	+3	+.9
מחמת מרום 1.0	1760	28.6	+10	+.6
מחמת מרום אש 1	1360	72.0	+20	+1.5
כללי ציון 1.0	1640	198		
כללי ציון 5.0	420	1163	−19	−4.3
כללי ציון אופב	641	942		
שרמי 1.0	— הפסקת מסחר —			
טרמי 5.0	— הפסקת מסחר —			
מדשן 0.1	6600	36.7	+100	+1.5
מדשן 0.5	2220	63.0		
עיר 1.0	1273 תב	79.9	−70	−5.2
מקי פלדה 1.0	3501 תב	40.4	−389	−10.0
קינג 1.0	5440	89.4		
קינג 5.0	2839	.3	−41	−1.4
קליל 1.0	2025 תב	30.6	−225	−10.0
קליל 5.0	911	155	+18	+2.0
שלדה 5.0	1277	114	−10	−.8
תעשיות לבית 1.0	940	50.0		
תעשיות לבית 5.0	475	220	−25	−5.0
אלקטרוניקה ואופטיקה				
אלביט 1.0	350200	1.0	−1000	−.3
אלקו 0.1	3230 תב		−170	−5.0
אלקו 0.25 א	1790 תב	9.3	−110	−5.8
אלקו 0.25 ם	1895	58.0		
אלסקה 0.1	9959	23.3	+426	+4.5
אלסקה א 0.5	4850	60.1		
אלתון 3.0	375051	5.6	+7500	+2.0
אריה 1.0	27880	12.6	−20	−.1
אריה אש 1	26300	8.3	−300	−1.1
כלל תעש אלקטרו	2199	816	−61	−2.7
סופטרוניקס 1.0	1580	357		
סופטרוניקס 5.0	1060	887	−21	−1.9
פרבאנד 1.0	1670	350	+29	+1.8
פרבאנד 5.0	770	953		
ציקלון 1.0	4700	11.4	+65	+1.4
ציקלון 5.0	2060	95.0	+10	+.5
קצבטרין אריה 1.	2930	82.3		
קצבטרין אריה 5.	1281	103		
תאת 1.0	2815	46.3	−15	−.5
תאת 5.0	790	242	+10	+1.3
תאת אש 1	5820			
תראה 1.0	3420	42.4		
מוצרי בניה				
א.ס. כלל בניין 1	1895	71.0	−10	−.5
אליקל 5.0	3500	38.1	+39	+1.1
אפ-סרין 1.0	7700	20.4	−70	−.9
אקרסטין 5.0	5800	50.2		
בטון תרד 1.0	— לא נסחר —			
מחקר ופיתוח				
אמצעים מתוחכמים	1797 תב	145	−140	−7.2
אמצעים אש 1	1780			
גליל טכנולוגיות	282 תב	600	+17	+6.4
חיפושי נפט				
דלק חיפושי נפט 1.	2400	46.8	−70	−2.8
דלק חיפושי נפט 5.	1240	66.1	−60	−4.6
פז חיפושי נפט	8900	87.2	−100	−1.1
פראיל 1.0	1635	73.0	−80	−4.7
פראיל 5.0	620	68.7	−10	−1.6
פראיל אש 1	540	63.0		
יו.אר.אל. 5.0	864	1114	−41	−4.5
מנ.נ. 1.0	1595 תב	130	+125	+8.5
מנ.נ. 5.0	630 תב	519	−70	−10.0
סיסמיקה 1.0	1050	166	+10	+1.0
סיסמיקה 5.0	335	349		
סיסמיקה אש 1	241	22.5	−17	−6.6
פראיל ב 0.3	1800	200	+10	+.6
צמן אמרק נפט 1.	220	752		
צמן אמרק נפט 5.	165.0	1065	+4.0	+2.5
צמן אמרקנפט אופב	395			
נפטא ש	670000			
חברות ומחזקות				
שחל טריזם 1.0	— הפסקת מסחר —			
שחל טריזם שה 1	— הפסקת מסחר —			
אדרה 0.1	2638	167	+130	+5.2
אדרה א 0.5	1260 תב	106	−140	−10.0
בטוח משכנ 0.1	925 תב	106	−100	−9.8
בטוח משכנ 0.5	446 תב	346	+41	+10.1
הדר 1.0	921	195	−39	−4.1
הדר 5.0	400	1193		
הכשר ש	1722 תב	1494	−110	−6.0
הפניקס 0.1	5365	100	−168	−3.0
הפניקס 0.5	2000 תב	347	+100	+5.3
המגשר-ישראל 1.0	3650	20.0	+30	+.8
המגשר-ישראל 5.0	1235	60.8	−65	−5.0
יהודיה 0.1	— הפסקת מסחר —			
יהודיה 0.5	— הפסקת מסחר —			
מגדל 1.0	15000	1.4	+530	+3.7
מגדל 5.0	5001	.5		
סהר ג 1.0	2250 תב	63.5	−250	−10.0
סקוריטס 0.1	3455	65.9	+45	+1.3
צור ש	1320	65.6	+35	+2.7
ציון והוקרה 1.0	5449 תב	17.9	−606	−10.0
ציון והוקרה 5.0	1182 תב	260	−131	−10.0
מסחר				
אינטרנאשונל 1.0	3220	30.8	−80	−2.4
אינטרנאשונל 5.0	1008	.2	−2	−.2
אינטרנאשונל אש 1	501	450	−12	−2.3
מאיר עוזא 1.0	3300	39.8	+50	+1.5
מאיר עוזא אש 1	3050			
שמוה 5.0	— הפסקת מסחר —			
מלאכה מכר א	— הפסקת מסחר —			
סחר 1.0	1621	35.3	+11	+.7
סחר 5.0	1010	50.5	+10	+1.0
סחר אש 1	720	.1		
עפר וסלע 1.0	790	1724	+30	+4.0
קשריה 0.1	1085	170	+43	+4.5
קשריה 0.5	200	409		
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —			
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —			
רמבין 1.0	1335	164	+60	+4.7
רמבין 5.0	981	266	+10	+1.0
רסקו מכר	2195	161	+68	+2.8
רסקו רת	2145	252	+31	+1.5
רסקו אש 1	2059	21.5		
חקלאות				
מטעי הדר 0.1	2042 תב	153	−130	−6.0
מטעי הדר 0.5	859	303	−1	−.1
פרדסן 0.1	8710	52.0		
נטר הדרים 1.0	1335	465		
פרי אדר 0.5	2970	11.1	−30	−1.0
שן-דר 5.0	6411	115	+11	+.2
מזון וטבק				
אסאם 1.0	983	204	−49	−4.8
אסאם אש 1	— לא נסחר —			
אטלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר —			
מלדשתוס 1.0	2810	.4		
מלדשתוס 5.0	576	197	+27	+4.9
מלדשתוס אש 1	475	2.1	−3	−.6
דונק מכר ש	2380	269		
דונק מכר ם	2440	193	−10	−.4
עלמלך 1.0	890	110	−20	−2.2
עלמלך 5.0	380	400	+10	+2.7
פרי-הא 1.0	4435	450	−100	−2.2
פרי-הא 5.0	2350	134	−6	−3
מספוא ביה 1.0	5725	11.4	+55	+1.0
מספוא ביה 5.0	4200			
יצור 1.0	880	1020	+10	+1.2
יצור א 5.0	542	488	−24	−4.2
מן 1.0	11048 תב		−582	−5.0
מן 5.0	5750	11.0	−250	−4.2
מנפושס 1.0	4150	13.2		
עלית 0.1	10000	24.1		
עסים ב 0.5	16220	2.0	+220	+1.4
שלמה אגל 1.0	2050	11.9	−30	−1.4
שמן מבחר ש	3745	55.0	−59	−1.6
טקסטיל והלבשה				
אדר 1.0	610	20.3	+10	+1.7
אדר אש א	2132			
אלים 1.0	1010	.2	−2	−2
אופנים אש 1	1853	.8	+18	+1.0
אופנת בריך 1.0	990 תב	264	−70	−6.6
אופנת בריך 5.0	670	241	−30	−4.3
אמתן 1.0	— הפסקת מסחר —			
אמתן אש 1	— הפסקת מסחר —			
ארגמן רת ש	3780	27.9	−100	−2.6
אתא ב 1.0	— הפסקת מסחר —			
אתא ג 0.1	— הפסקת מסחר —			
ולתא-גליל 1.0	3090	208		
ולתא-גליל א 3.0	2280	235		
מטריות מאתר 1.	— הפסקת מסחר —			
מטריות מאתר 5.	— הפסקת מסחר —			
מטריות אש 1	— הפסקת מסחר —			
ויטלנו 1.0	1370	100	+20	+1.5
ויטלנו 5.0	1000	.2		
ורדינון 1.0	2365	.2	−5	−.2
ויקת 1.0	2575	90.0	+115	+4.7
ויקת 5.0	1550	344		
טיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר —			
טיב-טוב אש 1	— הפסקת מסחר —			
יוסאר 1.0	1560			
לודיה 0.1	1200	142	+51	+4.4
לודיה 0.4	350	892	−8	−2.2
ליפת 1.0	408	1062	−21	−4.9
פיס פליקס 1.0	910	375	+10	+1.1
פיס פליקס אש 1	1921	110		
מקם 0.1	26300 תב	1.7	−2580	−8.9
מקם 0.5	4770	74.9	−80	−1.7
עיט 1.0	7650	59.0	−349	−4.4
עיט 5.0	2750 תב	160	−150	−5.2
עמק 1.0	— הפסקת מסחר —			
מלמת א 0.1	6650	171		
מלמת ב 0.4	3540	492	−80	−2.2
מלינון א 0.5	2155 תב	56.8	−220	−9.3
פרגד 1.0	735	85.0	+15	−2.1
שלזינגר 1.0	8370	130	−180	−1.2
תעש רמתיין 1.0	3995	350	−170	−4.1
מתכת ומוצריה				
אוקסמן 5.0	— הפסקת מסחר —			
אוקסמן אש 1	— הפסקת מסחר —			
אודרן 10.0	11820	165	−250	−2.1
אודרן 50.0	9700	24.1		
בגלים ש	9800	19.6		
התוף 1.0	— הפסקת מסחר —			
התוף 5.0	— הפסקת מסחר —			
קפאמות פח 1.0	527	423	−28	−5.1
קפאמות פח 5.0	405	310		
מרגו 1.0	457 תב	24		−5.0
מרגו אש א	356	140	+3	+.9
מחמת מרום 1.0	1760	28.6	+10	+.6
מחמת מרום אש 1	1360	72.0	+20	+1.5
כללי ציון 1.0	1640	198		
כללי ציון 5.0	420	1163	−19	−4.3
כללי ציון אופב	641	942		
שרמי 1.0	— הפסקת מסחר —			
טרמי 5.0	— הפסקת מסחר —			
מדשן 0.1	6600	36.7	+100	+1.5
מדשן 0.5	2220	63.0		
עיר 1.0	1273 תב	79.9	−70	−5.2
מקי פלדה 1.0	3501 תב	40.4	−389	−10.0
קינג 1.0	5440	89.4		
קינג 5.0	2839	.3	−41	−1.4
קליל 1.0	2025 תב	30.6	−225	−10.0
קליל 5.0	911	155	+18	+2.0
שלדה 5.0	1277	114	−10	−.8
תעשיות לבית 1.0	940	50.0		
תעשיות לבית 5.0	475	220	−25	−5.0
אלקטרוניקה ואופטיקה				
אלביט 1.0	350200	1.0	−1000	−.3
אלקו 0.1	3230 תב		−170	−5.0
אלקו 0.25 א	1790 תב	9.3	−110	−5.8
אלקו 0.25 ם	1895	58.0		
אלסקה 0.1	9959	23.3	+426	+4.5
אלסקה א 0.5	4850	60.1		
אלתון 3.0	375051	5.6	+7500	+2.0
אריה 1.0	27880	12.6	−20	−.1
אריה אש 1	26300	8.3	−300	−1.1
כלל תעש אלקטרו	2199	816	−61	−2.7
סופטרוניקס 1.0	1580	357		
סופטרוניקס 5.0	1060	887	−21	−1.9
פרבאנד 1.0	1670	350	+29	+1.8
פרבאנד 5.0	770	953		
ציקלון 1.0	4700	11.4	+65	+1.4
ציקלון 5.0	2060	95.0	+10	+.5
קצבטרין אריה 1.	2930	82.3		
קצבטרין אריה 5.	1281	103		
תאת 1.0	2815	46.3	−15	−.5
תאת 5.0	790	242	+10	+1.3
תאת אש 1	5820			
תראה 1.0	3420	42.4		
מוצרי בניה				
א.ס. כלל בניין 1	1895	71.0	−10	−.5
אליקל 5.0	3500	38.1	+39	+1.1
אפ-סרין 1.0	7700	20.4	−70	−.9
אקרסטין 5.0	5800	50.2		
בטון תרד 1.0	— לא נסחר —			
מחקר ופיתוח				
אמצעים מתוחכמים	1797 תב	145	−140	−7.2
אמצעים אש 1	1780			
גליל טכנולוגיות	282 תב	600	+17	+6.4
חיפושי נפט				
דלק חיפושי נפט 1.	2400	46.8	−70	−2.8
דלק חיפושי נפט 5.	1240	66.1	−60	−4.6
פז חיפושי נפט	8900	87.2	−100	−1.1
פראיל 1.

דו"ח שהוכן במשרד החשב הכללי:

חריגה תקציבית גדולה במשרדי התעשיה והרווחה

ירידות ריאליות בולטות בהוצאה התקציבית נרשמו במשרדי השיכון והבינוי, החינוך והבריאות

מאת דרור שרביט

דו"ח שהוכן במשרד ה־חשב הכללי באוצר בחן את התפתחות התקציב במח־צית הראשונה השנה לער־מת התקופה המקבילה אש־תקד ומוסר, בצד השינוי הריאלי בהוצאה. גם את מ־דת הניצול השנתי של ה־תקציב.

מהדו"ח עולה, שכלל ה־הוצאה בתקציב ירדה ב־תקופה הנסקרת ב־19.3 א־חוז בערך שהירידה הריא־לית בתקציב המשרדים הגיעה, כאמור לכ־13 אחוז. מידת הניצול התקציבי ב־משרדים הגיעה למחצית של 42.5 אחוז מהתקציב השנתי. בכמה משרדים נרשמה ירידה ריאלית תלולה ב־הוצאה לצמות המוצית ה־מקבילה אשתקד. הבולט מ־כולם הינו משרד הבינוי ו־השיכון — ירידה ריאלית של 58.1 אחוז, אך מידת הניצול של תקציב משרד זה היתה כרבע. כלומר שעד סוף שנת התקציב יוכל ה־משרד להוציא עוד כ־75 אחוז מהתקציב השנתי.

ירידות ריאליות בולטות נרשמו גם בתקציבי משרד החינוך — 26 אחוז עם ני־צול של 45.1 אחוז, משרד הבריאות 25.5 אחוז עם ני־צול של 49.3 אחוז והתחבורה — 27 אחוז עם ניצול של 27 אחוז.

ראוי לציין כי ככל שה־ניצול התקציבי הוא יותר נמוך כך המשמעות של ה־קיצוץ הריאלי השנתי היא יותר קטנה. בבחון הגיעה הירידה הריאלית בהוצאה ל־17 אחוז במחצית הראש־נה של שנת התקציב, אך מידת הניצול של כספי מש־רד זה התבטא ב־51.1 א־חוז מהתוצאה השנתית.

נתונים נוספים מראים ירידה ריאלית של 22.2 א־חוז בהוצאה של משרד ה־חקלאות (הניצול — 37.9 אחוז), ירידה של 20.5 אחוז במשרד האנרגיה (30 אחוז ניצול) וירידה של 23 אחוז בתקציב משרד התיירות (37.6 אחוז ניצול). תקציב משרד העלייה והקליטה קטן ריאלית רק ב־2.8 אחוזים (הניצול 34.7 אחוז). זאת בשל הכספים שהשנו ל־קליטת עולי אתיופיה.

ניתוח נוסף שנעשה ב־משרד החשב הכללי באוצר סוקר את התפתחות ההוצאה התקציבית ברבעון השני של שנת התקציב לעומת הרבעון הראשון השנה. מ־ביתוח זה עולה כי משרד הבריאות הוא הנפגע מכר־לם: ההוצאה במשרד זה נשחקה ריאלית ב־40 אחוז. שחיקה גדולה היתה גם ב־תקציב משרד החינוך: 40 אחוז.

המשרד המוביל בתקופה זו בעליה הריאלית בהוצאו־תיו הינו משרד התחבורה שהוציא ב־24 אחוז ריאלית יותר מהרבעון הראשון של שנת התקציב. אך זאת בשל מבנה סילוקין התחייבויות שהיו כבר ברבעון הראשון של שנת הכספים.

נתון נוסף הכלול בדו"ח החשב מראה כי ההוצאה לשכר של כל המשרדים ה־ממשלתיים ירדה במחצית הראשונה של שנת התקציב ב־30 אחוז לעומת המחצית המקבילה אשתקד — ירידה המבטאת בעיקר ירידה ריא־לית של השכר, אך גם ירי־דה במספר מקבלי השכר מתקציב המדינה.

בתקופה הנסקרת זל קי־טון מקביל בהכנסה הנקי־ציבית בשישה ריאלי של 6 אחוזים — שיעור הנופל מהירידה בהוצאה. דבר ה־מסביר את האיזון בהוצאה הממשלתית על בסיס קיטון.

בלי"ל והפועלים:

ניתן להסתפק בגילוי נאות של "עבודת אבן וסיד" לסו"ב

מאת דרור שרביט

בבנק לאומי ובבנק הפועלים סבורים כי ניתן להסתפק ב־גילוי נאות של ערבות „אבן וסיד" להנפקת האג"ח של „סולל בונה" ולא לחייב את החברה במתן ערבויות נוספות.

הוקר הפרל של הבורסה לנ־ניירות ערך היה אמור לדון בנושא בישיבתו בסוף השבוע שעבר, אך בשל בקשת החב־רה דחה את הדיון למועד מא־חר. רצות ניירות ערך של הבורסה המליצה לפני הועד הפועל לחזק את ערבות „אבן וסיד" להנפקה כבשמונות נר־ספים.

בבנק לאומי ובבנק הפועלים, שני בנקים האמורים ל־שמש כבאמנים להנפקה בסך של 6 מיליון דולר מוצעים כי ה־בורסה אינה צריכה להתערב בסיב הבטחונות המוצעים ב־הנפקות והיא צריכה לצמצם את תפקידה רק לגילוי נאות שלו נתני הבטחונות. במקרה של „אבן וסיד" מציינים כי היא ערבה לחובות „סולל בונה" ל־לא הגבלה דעבדה זו צריכה להיכלל בתשקיף ההנפקה.

הגורמים המטפלים בהנפקה מציינים כי יקשה על „סולל בונה" לתת שיעבוד ספציפי נוסף של ערבות „אבן וסיד" מאחר וכל רכושה של החברה משועבד לבנקים.

חובותיה של „סולל בונה" מסתכמים ביותר מ־500 מיליון דולר מזה כ־400 מיליון דולר לבנק הפועלים וכ־100 מיליון דולר לבנק לאומי. בחברה אומרים כי כנגד חובות אלה ישנם מקדונות הפקדות אצל גורמים שלישיים כך שסך חו־בותיה נטו של החברה הם כ־260 מיליון דולר.

בנקאי בכיר נפגש עם בנקאים ביפן

מאת דרור שרביט

אחד הבנקאים הבכירים בארץ שוהה עתה ביפן ונפגש שם עם ראשי מערכת הבנקאות המקומית.

ביקור הבנקאי הבכיר ביפן נועד להרחיב את מסגרות המימון שנותנים יפנים ליבואנים ישראליים וכמו כן לבדוק את האפשרויות לפיתוח קווי אשראי פיננסיים מצד בנקים יפניים.

בהקשר לביקורו של הבנקאי הבכיר ביפן מציינים בבנק בישראל כי ישנה מערכת יחסים פיננסיים עם בנקים יפניים ונעשה נסיון להרחיב קשרים אלה ולהתאימם להיקף המסחרי בין שתי המדינות.

לוי מציע המרת תוספת ברוטו בנטו כבר החודש

מאת צבי זרחיה

מגן ראש הממשלה דוד לוי — מציע להחליף את העלאות השכר המדרגתיות ותוספות היוקר בהפ־חתת מיסים הפחתת עלויות ה־עבודה — כבר בפסיכות נובמבר — שהשולם בעוד שבוע. על פי הצעתו של השר לוי שכר הבוסר של העובד יכלה מצתה גם את הפרשות המעביד לביטוח הלאומי ולקרן השתלמות, שעודי מס ה־הכנסה והביטוח הלאומי יהיו מ־עתה גבוי שכר הבודסל במבנהו החדש, כלומר הם יכללו גם את חלק המעביד בביטוח הלאומי ו־בקרן השתלמות.

על פי הצעתו של השר לוי שעורים אלה יופחתו במידה נ־כרת כך שסך תקבולי מס הכו־נסה וביטוח לאומי משכירים יופ־חתו. כתוצאה מכך, יגדל שכר הנטו של העובדים בכעשרה אחו־זים, ואולם סך עלויות העבודה לא יגדלו.

לדעתו יש להביא תוספת שכר נטו זה בחישוב הפיצוי על ה־התיקרויות.

עם הגשת התוכנית הכלכלית החדשה בסוף חודש יוני — הציע לוי הצעה זו לראש הממשלה. עתה דבריו — כאשר נראה שה־תוכנית הכלכלית הצליחה בעס־ריתה העיקרית — הורדת קצב האינפלציה, ניתן להחליף את הס־כר תוספת השכר בפיצוי של הפחתת מיסים.

להערכתו של מגן ראש הממשלה בדרך זו יושג פיחות אפקטיבי של השקל. מבלי לגרום להצמ־דת הפליות הנובעות מגידול ב־שכר. זו כמעט הדרך היחידה ש־נותרה פתוחה היום לבצוע פיחות כזה.

הקטנה יחסית של עלויות ה־עבודה תגדיל בידול בתעסוקה. יחד הדרך הדיפלה ביותר להתמודד עם בעיית האבטלה, שתחסוך גם בהוצאה המתוכננת למעבקי אב־טלה ועבודות יזומות.

כמו כן הפחתת מיסוי תוחלה תמריץ נאות לצמיחה של המשק. לדעתו כל תוספת שכר בעתיד תיתן תוספת שכר נטו גבוהה יותר לעובד. אז — כדי לתת תוספת נטו נהונה, לא יהיה צורך להגדיל בהרבה את הרצאות השכר בכללן.

מגן ראש הממשלה סבור כי ניתן יהיה להגיע לפרוגרסיביות גבוהה בהרבה של מערכת המס. אמנם כבר בוצעה הפחתה חלקית של תמלומי ביטוח לאומי לבעלי שכר נמוך בחודש יולי, אולם הצעתו כוללנית ותאפשר מתן פיצוי נאות דרך בערכות המיסוי — לבעלי הכנסות נמוכות.

בניסוי, גם מקבלי פנסיות ותש־לומים הצמודים לשכר הממוצע לא יפגעו — כי השכר הממוצע ל־צורך חישוב פנסיות יגדל.

אוכלוסיה כזו לא תיהנה בצי־רה, מהפחתת המיסים. בדם — השכר לצורך חישוב הפיצוי ה־מגיע לה יגדל ביחס הזמה.

נטיה לאשר העלאות מחירים ל־20 מוצרים בסוף החודש

מאת משה גבע

משרד התעשיה והמסחר נוטה לאשר החל מסוף החודש, העלאות מחירים לכ־20 מוצרים מתוך רשי־מה של 250 מוצרים שיצרניהם ביקשו לייקרם. נודע כי המדובר הוא במוצרי מזון ובשירותים. כמר־כן שוקל המשרד מתן אישור לה־עלאות מחירים של מוצרי יבוא מגרמניה ומיפן, לנוכח התחזקות עתה הגבי שכר הבדולר במבנהו החדש, כלומר הם יכללו גם את חלק המעביד בביטוח הלאומי ו־בקרן ההשתלמות.

מסקר מחירים התלזנון, לאחרו־נה, על העלאות מחירים של רכ־בים אלקטרוניים מגרמניה ויפן על יד היבואנים. מן הרשות לתגנת הצרכן, של ההסתדרות נמסר כי תופעת של העלמות מוצרים מן המדפים בחנויות, תופעת מוצרים דומים, אך בארזיה שונה וב־מחיר גבוה יותר.

מסקר שערכה הרשות עולה כי במקום אפריה של „אסם" ב־אריזות של 250 גרם ובמחיר של 550 שקלים, ניתן להשיג רק חבר־לות בגות 400 גרם שמחיר־ן 990 שקלים. במקום התפלות ה־פופולריות „פסק זמן" של „עליות" שמחיר הסוג הזה־ביר־הגיל שלהן הוא 510 שקל, ומחיר רק חפלות עם שקולד קריד שמחירן 570 שקלים. המחירים שצנו — לגבי שני המוצרים — כי הזמינו את הסוג הפחות יקר אך הספקה אמרו ש„אז מה שיש". בתגובה אמרו דוד מושביץ מנכ"ל „עליות" ונם מנכ"ל „אסם" כי לא ידיע להם על כך. אין מדיניות אי־דומים, אך הפחתת מיסוי תוחלה תמריץ גאות לצמיחה של המשק. לדעתו כל תוספת שכר בעתיד תיתן תוספת שכר נטו גבוהה יותר לעובד. אז — כדי לתת תוספת נטו נהונה, לא יהיה צורך להגדיל בהרבה את הרצאות השכר בכללן.

מגן ראש הממשלה סבור כי ניתן יהיה להגיע לפרוגרסיביות גבוהה בהרבה של מערכת המס. אמנם כבר בוצעה הפחתה חלקית של תמלומי ביטוח לאומי לבעלי שכר נמוך בחודש יולי, אולם הצעתו כוללנית ותאפשר מתן פיצוי נאות דרך בערכות המיסוי — לבעלי הכנסות נמוכות.

בניסוי, גם מקבלי פנסיות ותש־לומים הצמודים לשכר הממוצע לא יפגעו — כי השכר הממוצע ל־צורך חישוב פנסיות יגדל.

אוכלוסיה כזו לא תיהנה בצי־רה, מהפחתת המיסים. בדם — השכר לצורך חישוב הפיצוי ה־מגיע לה יגדל ביחס הזמה.

הסכם כלכלי עם ארגנטינה

מאת צבי זרחיה

הסכם לשתוף פעולה בין ישר־אל לארגנטינה שנחתם בסוף ה־שבוע, יביא כבר בשנה הבאה לגידול של מי 3 ביצוא הישראלי לארגנטינה זו.

על פי ההסכם היצוא הישראלי לארגנטינה יגיע לכדי 30 מיליון דולר לעומת יצוא של 10 מיליון דולר בשנת 1984. המסחר שנחתם בין השר לסחר חוץ במשלת ארגנטינה ריקרדו קמפרו לבין שר התעשיה אריאל שרון, קובע ש־ישראל וארגנטינה יקימו ועדה מעורבת שתפקח על יישום ההסכם הזה.

על פי ההסכם הרכישות הישרא־ליות מארגנטינה (בשר, גרעינים ודגים) יבוצעו במקביל לקניות נגדיות בארץ.

הועדה המשותפת תעקוב אחרי יישום ההסכם הזה. יצויין כי ארג־נטינה מעוניינת להרחיב באופן מהותי את שיתוף הפעולה הסכנר־לוגי עם ישראל במיוחד בתחומי תעשיות של טכנולוגיה מתקדמת.

„אנגלו סכסון" מתקשרת עם סוכנים באירופה לשיווק בארץ

מאת משה גבע

חברת „אנגלו סכסון הביר־לאומית" הנתונה השבוע על הסכמים עם מתוכים הפועלים בערב הקהילות ההודיות ב־אירופה. הרעיון הוא שהמתוך כים המקומיים ישווקו עבור „אנגלו סכסון" את נסיעה ב־ישראל למשקיעים במערב אירופה.

השבוע יצא מסגלי פינקל־שטיין (מבעלי החברה) לבלגיה, גרמניה, שוויץ, צרפת ואנ־גליה במטרה לחתום על ה־הסכמים.

„אנגלו סכסון" מחזיקה ב־אחוז המרכז בחברת זיקר־תיות, מכבי תעשיה ובייני משרדים המיועדים להשכרה.

פינקלשטיין משתמש בשר־שות שיווק אמריקאיות. הוא מעדיף לשלם עמלה של 2 אחוזים — למתוכים באירופה כדי להגיע את הפרוייקטים בערב משקיעים פוטנציאליים — במקום לשכור בארץ ולהמ־תין לתיירים אמיתיים האמר־ים הנה מדי פעם, גם לצורך התעניינות באפיקי השקעה. התמריצים בהשקעה מסוג זה הם ההטבות, שמעניקה ממשלת ישראל למשקיעי חוץ.

פינקלשטיין, יוצא דופן מקום אפריקה. חוד לא מכבר נמסע עסקים במולדתו הקודמת. ל־דבריו הוא הצליח למכור ב־20 יום, 25 דירות בערך כולל של 2.5 מיליון דולר. כל ה־דירות מרוכזות בבניין יקרות בתל־אביב, בן 32 דירות הן מיועדות להרכש על ידי יהו־דים בדרום אפריקה, למטרת השכרה. „אנגלו סכסון" תכול ותתחזק את הבניין. בדרך זאת, אומר פינקלשטיין, תהיה לו שליטה על בחירת הדיי־רים: „ישראלים הרוכשים דירה נוסים, בדרך כלל, להד־ניח לאחור זמן את הבניין וכך יורד ערך הנכס שבידי הם. על־ידי סיגול קפדני של הדיירים אוכל למנוע התדר־דות הבניין ואוכל להבטיח את ערך הנכסים של לקוחו־תי".

שותפו של פינקלשטיין הו־מיטר של „אנגלו סכסון", יוד בלומברג נמצא כעת בדרום אפריקה ומנסה להשלים את מכירת שאר הדירות בבניין.

סופר „דבר" מציין כי בין מבנה כזו, סענו.

סופר „דבר" מעיר, כי זה מכבר התלונה הרשות להגנת וצרכן בסני הממונה על המחירים במשרד התעשיה והמסחר, על שחברת „מבשלת שיכר לאומית" הפסיקה את השיווק של בירה „בשר" ה־רגילה שבמקומה ניתן למצוא על המדפים רק בירה „בשר פלוס" ה־יקרה יותר.

מנהל השיווק של החברה הכחיש הטענות אלה אך אישר שקיימת דירה במכירות של הבירה ה־רגילה ופליה במכירות של „בשר־פלוס", ויקרה יותר.

דובר משרד התעשיה והמסחר אמר בתגובה כי משרדו דימן את ראשי החברה וימשיך לעקוב ב־דריכות אחר תופעות מסוג זה.

נטיה לאשר העלאות מחירים ל־20 מוצרים בסוף החודש

מאת משה גבע

משרד התעשיה והמסחר נוטה לאשר החל מסוף החודש, העלאות מחירים לכ־20 מוצרים מתוך רשי־מה של 250 מוצרים שיצרניהם ביקשו לייקרם. נודע כי המדובר הוא במוצרי מזון ובשירותים. כמר־כן שוקל המשרד מתן אישור לה־עלאות מחירים של מוצרי יבוא מגרמניה ומיפן, לנוכח התחזקות עתה הגבי שכר הבדולר במבנהו החדש, כלומר הם יכללו גם את חלק המעביד בביטוח הלאומי ו־בקרן ההשתלמות. שעורי מס ה־הכנסה והביטוח הלאומי יהיו מ־עתה גבוי שכר הבדולר במבנהו החדש, כלומר הם יכללו גם את חלק המעביד בביטוח הלאומי ו־בקרן ההשתלמות.

הסכם כלכלי עם ארגנטינה

מאת צבי זרחיה

הסכם לשתוף פעולה בין ישר־אל לארגנטינה שנחתם בסוף ה־שבוע, יביא כבר בשנה הבאה לגידול של מי 3 ביצוא הישראלי לארגנטינה זו.

על פי ההסכם היצוא הישראלי לארגנטינה יגיע לכדי 30 מיליון דולר לעומת יצוא של 10 מיליון דולר בשנת 1984. המסחר שנחתם בין השר לסחר חוץ במשלת ארגנטינה ריקרדו קמפרו לבין שר התעשיה אריאל שרון, קובע ש־ישראל וארגנטינה יקימו ועדה מעורבת שתפקח על יישום ההסכם הזה.

על פי ההסכם הרכישות הישרא־ליות מארגנטינה (בשר, גרעינים ודגים) יבוצעו במקביל לקניות נגדיות בארץ.

הועדה המשותפת תעקוב אחרי יישום ההסכם הזה. יצויין כי ארג־נטינה מעוניינת להרחיב באופן מהותי את שיתוף הפעולה הסכנר־לוגי עם ישראל במיוחד בתחומי תעשיות של טכנולוגיה מתקדמת.

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

תפ"ס חביב תפ"ס מתנק

אנחה קלה נאנחנו כששמענו שהתפ"ס עשוי להיעלם בסוף החודש אחרי שהתרגל־נו אליו כל כך וכעיתות מצוקה מצאנו בו רע חבר ויריד. הבנקים יבטלו התפ"ס ו־יעניקו ריבית זכות בחשבונותינו אחת ל־שלושה חודשים. הבנקים מודאי (אין אנו קטני אמונה...) גם יגבו ריבית חובה אחת לשלושה חודשים...

נזכרנו בערגה בתפ"סנו החביב. הרצנו אותו בין הבנקים מדי יום ביומו, פעם קי־בלנו בדיסקונט 205% ולמחרת בבל"ל 211%, פועלים כעבור יום שבר את הליגה עם 214% ושמעו של בנק צפון אמריקה הגיע לאחננו במהירות עם 227%. התחילה עברה ופסה אט־אט, מרמות של 200% ירד־נו ל־100% וגם משק תפ"סנו החביב המשיך להידרדר עד 30% לערך, הידרדרות בנוסח הבורסה כמעט.

צבא לבלרים שלם עמד על תפ"סנו המ־חוק, הריץ אותו ימינה ושמאלה, קדימה ואחורה, מכר וקנה ואפילו קנה בבוקר ו־מכר בצהריים... הדואר הביא לנו מעטפות נושאות ריבית ובחדר המדרגות השוויצו הי־שגים עם שכניהנו כלומדי התפ"ס וידעני ה־ריבית. הנה הגיעו הפקים והמקים אך תוילתו של תפ"סנו לעולם עומדת. היינו בקיאים בבמבנו של התפ"ס ובמאמצים כב־דים עמדנו מול הבמבנו בגבורה כמעט הי־רואית.

חיינו בהתאמה עליונה כשפקיד הבנק ש־לנו קבע לנו ריבית על כוס קפה ולחש לאוז־ניו שזהוי ריבית כאילו יש לנו מאה מיליון שקל ולא שלושה מסבנים כהרגלנו ויכול־תנו. היה מיקח וממכר, היה חוזק שבלב ואלמנט תחרות, הכל הלך ונעלם האפור־ריות הזרות אלינו ותפ"סנו האומלל מת־פוגג אל מול עיניהנו ואנו באין מושיע דומ־עים ומצובים.

חזור תפ"סנו אל מרתפי בנק ישראל אל האינקוויזיציה הנוראית ואנו נתנצנע אליך מתוק, נושא ריבית, יקר שלנו.

מה למדת בגן היום?

שיר ילדים ידע ופמי נקרא — מה לב־דת בגן היום ילד פתוק שלי? מגניבת השיר יחזעה כמעט לכולנו ולפיכך מומלץ לחש־תמש בה בעת קריאת קטע זה כדי לשפר מעט את מצב הרוח האפרורי.

א. למדנו שהמדד של 4.7% הגבוה ה־מפתיע שגרם לתשלום תוספת יוקר לשכי־רים הנשחקים בגבורה טבע מספקולציות של סוחרים ערביים הפועלים בתיכנון ירדני ו־מחבלים בכלכלה הישראלית. מסתבר, ש־ערבים אלה הם היחידים המוכנים באמת ל־עבוד במדינת ישראל ולא רק לקנות ולמכור תפ"ס, מדובר מעט בעבודה תקלאית גופנית קשה הגורמת ליבלות וחיעה.

מסקנות: 1. הערבים עבדו לחבלות ב־כלכלה במקום בכוח הזדע. 2. יש להפקיע גידול, הנגרנית מידי הערבים. 3. גידול עגי־ביות לשיווקייהוה בידי הרב כהנא ואנשיו בלבד במסגרת שינוי במדיניות הכלכלית, במידה ומפלגות השמאל תתנגדנה יש ל־העביר את גידול העגבניות לאנשי עמל ציוניים בלבד ללא עשרה. יבלות זיעה ו־ממון ליהודים בלבד. שכחתם, שאין כבר בדרסה ואולי הגיע הזמן להתחיל לעבוד סוף־סוף. לא אתפלא כלל אם תועלה הצעה לסדר־היום בכנסת בנושא.

ב. למדנו בגן היום שבנק לאומי עזר לא רק לקשישים שיש להם מניות בנקים אלא גם למובטלים חסרי המזון. בנק לאו־מי מבקש מהמובטל להשקיע את כספי פי־צויין בבנק וליהנות מאשראי בריבית נמו־כה של 5% חודשי. ממה יחיה המובטל אם לא מחסכונותיו? בנק לאומי קורא תגר על הביטוח הלאומי ולכך לא נסכים.

מסקנות: 1. בנק לאומי והביטוח הלאומי יתאחדו ויהפכו לכוח פיננסי רב־עוצמה. 2. בנק לאומי הוא ירק הוא הצד האנושי של המטבע ולא דיסקונט. 3. בנק לאומי מש־בילך ובשבילי...

מודעי—נוד—אלמוזלינו — איידס — ומנייאק

התבשרנו בעיתונות על שיטוי מרינות במשרד הבריאות. בבידוד שנערך בלשכת ראש הממשלה הודה שר הבריאות שאין ש־חר למעשותיו כלפי משרד האוצר על ש־אינו מעביר כספים המגיעים לבריאות. גור נבבדנו אף לא ידע להשיב ולנמק מדוע מש־רדו מצוי בגרעון ענק יתלה זאת בקופות החולים ומיני מרגין ביטין נוספים בחלקם מעט ערטילאיים.

אבל, לא איש כגור יניח למצב להימשך ולפיכך הציע פתרון מעניין. משרד האוצר יעביר כספים לקופות החולים כהרוחבה ה־תקציבית והקופות ישלמו חובן למשרד ה־בריאות דעל ידי כך יחסל גרעונו ויפתח דף חדש ונקי...

אותה הגברת בשיצוי אדרת, הרוחבות של האוצר תרדנה ב־30 מיליארד שקלים (סכום פעום) ותוסבבנה לזכות משרד הבריאות, תר־גיל חשבונאי מבריק...

עוד אנו מתענגים על פתרונותיו הכלכ־ליים של גור ומבכים את הרוחבות המצטמ־קות וסגנית השר הגברת אלמוזלינו מציעה שמשרד הבריאות יטפל טיפול מונע במח־לקת האיידס. אנושי ויפה.

התקציב לכך יימצא אולי מביטול הטי־פולים של האח"ים הפוליטיים הנוסעים לצרכים רפואיים לחו"ל ע"ח משלם המיסים ואולי מהרוחבות ביקבל גור בהסכה מתאו־צד ומקופות החולים.

עד כאן חלוקת עבודה נכונה במשרד ה־בריאות, השר מטפל בתקציב שאינו זבאר ברדרפס התוחה והסבנית באיידס. מסתבר שלא כך היא, גור נטל את תפקיד הדוב־ר ומשבושש זשיק המוסב לבריאות להגיע ק־רא למודעי מנייאק־מטורף ומיני ביטויים נעימים הכדגישים את אחותו האחים שבין מדעי לגור. מדעי נעלב. מילא, הקביעה הייתה באה מפי פסיכיאטר מוסמך או רופא בעל שיעור־קומה או משריד ופת אבל כ־גור?! זהי כבר פגיעה והעלבה של ממש...

מדעי קורא לפיטורי גור וזאת במסגרת שיעורי הימוסין בנוסח חנה בבלי שהפגין אריק שרון בקלילות ובחן רב. גור מכחיש וטוען שמדעי הרס את הבריאות. ברומא מיפקו לקהל יין ואריות וגלדיאטורים. אצ־לנו רק צחוק דליל מריר ועצוב בהגנה מיר חדת כמעט גאולה של נבחרי העם.

לנו אולי מותר לאכול עוגות מהרוחבות התקציביות שכן, היסטוריה דרכה לחזור אר־חת לכמה תקופות. עוד שבוע של הפגנת תרבות וידע בלכסיקון העממי הלף ועבר.

עיריות, להט ועמית והתקציב

בשבוע שעבר כ־פרנו על אחדות ותעלולי הכספים של אשפי משרד הדתות. חשבנו שהתעלולים הנ"ל אינם בנדר מגיפה וסעי־נו, עיריית ת"א זחיבת מיליארדים לנופים שונים וחברת הבת עזרה־ובצדרון משקיעה בתפ"סים. מן הראוי להבין שריבית התפ"ס נעה באותה תקופה על 15% לערך חודשי וריבית החובה החריגה סביב 24%, משמ־עות קנינית התפ"ס הינה הפסד מחולל של 50% מהכסף.

עד כאן אסון ההפסד כספי ציבור הנובל בבינתן המדה. מסתבר שבכך לא די, חברת עזרה־ובצדרון שימשה גם מקור לשיפור ה־הכנסה של שני בכירים בעיריה שקיבלו מ־„השלמה" לשכרם, גם זו שימה חדש־נית ומעניינת...

אורי עמית ראש עיריית רמת־גן מוכר בפי כולנו בשמו החביב — אורי חלבו. ע־מית מקבל תרומות ומשמש פילנטרופ ידוע לקבוצת כדורסל כושלת שמאז התערבותו בספורט ירדה מקום שני בליגה לכדורסל לתחתית הטבלה.

גם בכדורגל עמית אינו מתבטל, קבר צתו הידרדרה ליגה שלמה וגם בליגה ה־נמוכה אינה מצויה בצמרת.

קניון־איילון המצוי בשטח ר"ג משמש עמר עמית פרה חולבת. נכון, עמית לא השקיע בפיתוח המקום משום שלעיריה אין ממון. מיסים הגיעה גובה שכן לבלריה זקוקים לפרנסה והקניון מסמש להם מקור להשראה וחליבה. עמית כידוע שומר מסורת ישראל, פעם הוא אוסר לשחק כדורגל ב־שבת באיצטדיון ר"ג ופעם הוא מתיר, ממש פוסק ובקי במנהגי ישראל.

מה נגיד ומה נדבר, אימפריסוריים קמו לנו ברשויות המקומיות, אך איפה הם הימים של קרניצי ד"ר פלר רוכבי הסוסים ורבינוביץ שוגא הוגבות. מנהיגות צעירה קמה לנו ר־וח קדים מבטנה ותבל.

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות · הלוח הנפוץ ביותר · דבר

ירושלים

חיות בית

נרשמו לנשואין

הצעות עבודה

נחניה

סיוד וצביעה

פוליש ונקיון

פרסום

דיות מרוהטות

קבלנים

חברות

דיות לסביבה

דיות בשכר חודשי

דיות מרוהטות

קבלנים

חברות

משלוחי מטען בינלאומיים

אופנועים וקטנועים

מקומות לחניה

רהיטים

רפוי והרזיה

חצים לקנות

סטריאו

מכונות בריסה

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות · הלוח הנפוץ ביותר · דבר

ועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"
רחוב וולפסון 10 פתח־תקוה טל. 902051
דרוש
מפקח על הבניה
הכישורים הדרושים:
מהנדס בנין ו/או סכמאי בנין, הכרת חוק התכנון והבניה, רכב פרטי.
שעור הגזירה המוצעת: ½ משרה
דרוש: הוצאה מיוחד לתקופה של שנה אחת.
מא לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים והמלצות ממקומות עבודה קודמים עד ליום 10.12.1985
י. וישמונסקי
יו"ר הועדה

דרוש/ה לתאורן מקדם/ת מכירות ויחסי צבור
בעלי נסיון
שעות עבודה כלתי שגרתיות.
מל' 828729, 834709

מירון בנבנישתי: עד סוף העשור יהיו 100,000 מתיישבים יהודים בשטחים

מאת אוריאל כרמי
סופר „דבר"

ההפסקה שחלה בהקמת התי־נחויות חדשות אינה משפיעה על קצב הבנייה והאכלוס ממר־קזים העירוניים הגדולים ההולי־כים ומקימים בשטחים. תהליך ההתנחלות נמשך בקצב של 1500—2000 משפחות יהודיות בשנה, בעיקר במרכזים העירו־ניים ביהודה ושומרון.

נתונים אלה מסר אתמול ד"ר מירון בנבנישתי, החוקר את ה־התפתחויות בשטחים בשנים האח־רונות.

ד"ר בנבנישתי מציין, כי השנה חלה האטה בקצב האכלוס ביהודה ושומרון, ונוסף שם רק 9,165 תושבים עתידים, לעומת 15,000 ש־נוספו ב־1984. הביקוש למגורים ב־מרכזים העירוניים באיזור ממשיך להיות גבוה. לשמת זאת יש באיזור ב־70 יישובים קהילתיים בני 20—60 משפחות, שכמעט אינם בנים עוד.

השנה נמכרו 789 דירות מתוך 941 דירות שנבנו בארץ. במעלה־אדומים נמכרו 520 דירות מתוך 722 דירות שנבנו. בקריית־ארבע לא נמכרה השנה אף דירה אחת. 4,583 דירות בשלבי בנייה שו־נים הוקמו השנה ביהודה ושומרון, ונתון זה מורה, לדברי בנבנישתי, כי בסוף העשור יגיע מספר התור־שבים הרחבים באיזור ל־100,000.

בישובים הקהילתיים הוכנה תש־תית ל־5,450 יחידות דיור, אך ב־תוחלת. 1985 הוא קיימה 2,650 יחידות דיור בלבד, מתוכן 580 ריקות.

ד"ר בנבנישתי מסר, כי החוב־רות הציונית הוציאה בין השנים 1977—1985 כ־292 מיליון דולאר על התנחלות בישו"ש, מתוכם כ־122 מיליון דולאר בקצבת ה־ירדן וכ־170 מיליון דולאר בנב־ואר. הקצבה אלה לא כללו את השקעות המדינה בשיכון, מים, כבישים ותשמל. יוצא, כי 165,000 דולאר הושקעו בהקשה זו בכל משפחה ובקצבת הירדן ו־80,000 דולאר והושקעו בכל משפחה בישו־בים הקהילתיים ביהודה ושומרון.

69 אחוז מהנשאלים הבקעה ביהודה ושומרון נוסעים כל יום לעבודתם מחוץ לישובם, מתוכם 62 אחוז לעבר הגדולה (ירושלים או גוש דן) ו־17 אחוז לישוב אחר בבקעה ובירדן.

60,000 דונם שהוכשרו לחיטה בגליל אינם נזרעים – כי אין כסף לזרעים

מאת מיכה פנקס

60,000 דונם בגליל התחתון, שהוכשרו לזריעת חיטה, לא נז־רעו בשל אי־יכולתם של החק־לאים למכן את רכישת הזרעים. החקלאים נדרשים לשלם תמו־רת הזרעים כמזומנים, וארגוני הקניות אינם מוכנים להעניק להם את הכסף הדרוש.

עלות הזרעים לאותם 60,000 דונם מגיעה ל־2 מיליון דולאר, וחובותיהם של החקלאים מגיעים ליותר מ־20 מיליון דולאר.

ראש המועצה האזורית גליל תחתון בני גורפינקל אומר, כי בשל האיזור בגשמים אפשר אי־לי עוד להספיק ולזרוע את ה־שדות — בתנאי שהזרעים יסוד־קו מיד. גורפינקל מדגיש, כי החיטה הגדלה בגליל התחתון היא תוצלי לחיטה המיובאת מארה"ב, וכל טונה שלא יגדלו בגליל תיקנה בדולארים בארה"ב.

אחדים מחקלאי הגליל התחתון כבר החלו במו"מ עם סוחרים ער־בים כדי לקבל מימון לרכישת הזרעים. תמורת המימון הזה יקב־לו הממונים מחצית מיבול השי־דות. אחדים מהחקלאים ניסו גם להתקשר עם סוחרים ערביים ב־עיסקות דמאן, שעל־פיהן יקבל החקלאי סכום כסף מוזמן והסוחר יזאב לעיבוד השדה ולשיווק ה־תוצרת.

בערי הפיתוח מבטלים הוראות הקבע לתשלום מסי עיריה באין יכולת לשלם

מאת יצחק מרידור.
סופר „דבר"

פנשי המנקים כנצרת־עילית מדווחים כימים האחרונים ל־עיריה על מאות תושבים ה־מבטלים את הוראות הקבע ל־תשלום מסי ארנונה וסים ל־קופת העיריה.

מביחות עם תושבים מתברר, כי הם מבטלים את הוראות הקבע לבנקים מאחר שאינם מסוגלים ל־עמוד בהתחייבות שלקחו על עצמם בשל האמיקה הגדולה שחלה ב־שכרם. מחלקת הגבייה של העיריה מרצפת מניות של אזרחים. המצבי־גים תלושי משכורות ומועצים כי אינם יכולים לשלם את המסים העירוניים. יש המציגים אישורים על קבלת מענקי אבטלה או מענקי השלכות הבטחה מהביטוח הלאומי ומבקשים פטור מתשלומי המסים.

האבטלה בגנדל־העמק מתרחבת בגנדל־העמק הולך מצב התע־סוקה ומחמיר, ולפי פרסומי שי־רות התעסוקה הגיע מספר המוב־טלים בחודש אוקטובר ל־550. ה־מפעל החדש למליכים אלקטרו־ניים, שהיה אמור לפתוח את בע־יות התעסוקה במקום, הקפיא את כל הכביותיו? הפסיק ביוניים לקבל עובדים. המפעלים החדשים „פרי העמק" שבבעלות משקי אזור עמק יזרעאל הגישו למועצת הפר־עלים בגנדל העמק רשימה של 50 עובדים המועמדים לפיטורים.

1,000 דורשי עבודה בעפולה

בלשכת התעסוקה בעפולה רשו־מים כיום כ־1,000 דורשי עבודה, רבים מהם אינם ניתנים כלל להשמה. רבים מהמובטלי הם ער־בים בכפרי הסביבה, שפוטרו ב־אחרונה מעבודות חקלאיות ומעבדי בניין.

מזכיר מועצת פרצלי עפולה יעקב אבימור מוסר, שעשרה של מאות עובדים בעפולה בשוק ב־צורה מדאיגה. לעומת זאת יש בעפולה מחסור גיבר בגשים עוב־דים, וקרוב ל־100 הזמנות לפוע־לות, שהגיעו ללשכת התעסוקה, אינן בעבות.

הנמרה שלומציון מפחידה את המתיישבים בנווה־זוהר

מאת אמיל רזינבלים,
סופר „דבר"

הנמרה שלומציון, השוכנת כרגע ימות השנה באיזור ה־נחלים בוקע וזוהר במדבר יהודה, ההמקבה באחרונה כי ישוב נוה זהר שלחוף ים־המלח היא מעוררת חרדה ב־קרב התושבים.

שלומציון בת השש משוטטת להנאתה בתוך הישוב, מוריפת חתולי רחוב ובית ומדידה שיבה מעיניהן של אמהות החרדות לשר־לום ילדיהן. התושבים מאשימים את רשות שמורות הטבע, אשר לטענתם אינה פועלת לסילוקה של הנמרה מהישוב.

„אני מביז ללבם ושותף לחרד־תם של התושבים", אמר אתמול גידון אילוני, הזואולוג הראשי של רשות שמורות הטבע. „אולם הפתרון הוא להשמיד את החזר־לים המשוטטים ולהכניס את ה־חתולים הפרטיים הביתה בלי־לות". לדבריו, הנמרה מגדלת את הגור שלה במדבר יהודה, אך בזר־קופת גידולו היא זקוקה לכמות גדולה של מזון ולכן היא יוצאת לצוד חתולים משוטטים.

„שלומציון, כמו שאר הנמרים באיזור, מחוברת למשה", אמר אילוני. „כשאנו קולפים שהיא מתקרבת למקום ישוב, אנו חשים מיד לקנים ומגרשים אותה על־ידי השלכת חזיזים". באיזור מד־בר יהודה חיים כיום עשרה נמ־רים, שבעה בוגרים ושלושה גו־רים. רובם נושאים משדרים, ה־מאפשרים לאנשי רשות שמורות הטבע לעקוב אחר פעילותם וות־נועותיהם.

אילוני יעץ לתושבי האיזור לא לנסות לפגוע בנמרים על־ידי ירי או הרעלה. הדבר עלול להיות מסוכן שבעתיים, שכן נמר פגוע בעשה הוקפני.

צוות מומחים ינסה להחיש את הנפקת תעודות הבגרות

מאת כתבת „דבר" בירושלים

שר החינוך והתרבות יצחק נבון מינה צוות מומחים, המורכב מאנשי מינהל ומחשבים, כדי לבחון את תהליך הנפקת תעודות הבגרות ולהציע דרכים לקיצורו.

בכתב־המינוי לחברי הוועדה כותב נבון: „תהליך הנפקת תעודות הבגרות על־ידי משרד החינוך בשנים האחרונות הוא ממושך, והתלמיד הנבחן מקבל את תעודתו באיחור של מספר שנים. פיגור זה חייב להיפסק. תלמיד העומד בבחינות הבגרות זכאי לקבל את תעודתו קרוב ככל האפשר למועד הבחינות, כנהוג במדינות אחרות".

החזר מע"מ – תוך 30 יום במקום תוך 45 ימים

(צשר"ת). — על פי תיקון יבוצע בקרוב בחוק מע"מ יוחזר מס תשומות עודף במע"מ לנישומים תוך שלושים יום לכל היותר במקום ארבעים־וחמישה יום. על כך הודיע מנהל המכס ומע"מ מרדכי ברקת בפגישה עם הוועד הפועל של איגוד לשכות המסחר בישראל.

עם זאת, אמר ברקת, יהיו גם החמרות בחוק כך שנישומים שלא יגישו דוחות לא יהיו זכאים לקבלת מס תשומות עודף, וכן ניתן יהיה להאריך את תקופת ההחזר עד תשעים יום במקרה של בדיקת פנקסים.

פרס נחום גוטמן על איור ספרים לדודו גבע אבנר כץ ושמואל כץ

דדו גבע, אבנר כץ ושמואל כץ הם חתני פרס נחום גוטמן לספר המאויר ברוח יצירתו של נחום גוטמן. טקס חלוקת הפרס ייערך בשבוע הבא בספרית שער ציון — בית אריאלה בתל־אביב.

זו הפעם הראשונה שפרס זה מחולק למאיירי ספ־רים. את הפרס מעניקה העמותה הקרן ע"ש הצייר וה־סופר נחום גוטמן, שאת הקמתה יום ד"כ יצחק ארצי, חבר מועצת עיריית תל־אביב—יפו. ראש העיר שלמה להט נתן את ברכתו לתקמת העמותה. בעמותה אנשי ציבור, ציירים ומאיירים, והיא תחלק כל שנה פרס לספר המאויר הטוב ביותר של השנה.

פקחים מדללים ביריי אוכלוסיית הצבאים בגולן

מאת סופר „דבר" בצפון

פקחים של רשות שמורות הטבע הרגו באחרונה יותר מ־1,000 צבאים ברמת הגולן, וקטל הצבאים נמשך בקצב של 50 בכל שבוע.

מנשי רשות שמורות הטבע מסבירים כי דילול אוכלו־סיית הצבאים בגולן הוא הדרך היחידה להצילה מכלית.

ברמת־הגולן דחק האדם את אוביו הטבעיים של הצבי, ועל כן מתרבים הצבאים מעבר ליכולת הנשיאה של השטח. בשל מחלת הפה והטלפיים, שפגעה באחדים מהצבאים, עלול העדר כולו להיכחד.

מבצע פיקוח בתחבורה הציבורית מתחיל בת"א

מאת דויד מרשיק, סופר „דבר"

באיזור תל־אביב מתחיל היום מבצע נרחב של פי־קוח על התחבורה הציבורית, שהוא חלק ממבצע פיקוח ארצי.

120 עובדי משרד התחבורה בהם עובדים בכירים התגדבו לשמש כפקחים במבצע זה, שיימשך שבוע ימים. עובדי המשרד ייצאו לרחבי העיר וערכו ביקורות גלו־יות וסמויות הן באוטובוסים הן במוניות. חוליות הבקו־רת יפעלו בשתי משמרות ביום ויתמקדו בבדיקות הקי־שורות ברמת שירותי התחבורה: עמידה בלוח זמנים, צפיפות נוסעים בקורים, הימצאותן של כרטיסיות הנהגה, שילוט בהתאם לחוק והתנהגות נהגים.

במוניות יחשם דגש על הפעלת המונים, הפקעות מ־חירים, סירוב להסיע נוסעים, נהיגה בטוחה, סדר ונקיון.

נגני הקרן האלפינית של מקהלת דרום־טירול (צילום: י.פ.פ.א.)

משלחת מהונגריה תקיים „שבועות הונגריים" בארץ

מאת דוד מרשיק,
סופר „דבר" לענייני תיירות

משלחת שתמנה 12—14 איש מהונגריה ושתבלול את ראשי התאחדות המלונאים שם, לה־קת פולקלור, מבחלי ואומים תבוא לישראל בחודש יוני 1986 כדי לקיים „שבועות הונ־גריים" ברשת מלונות „דן" בישראל. „השבועות ההונג־ריים" מתקיימים בשיתוף עם גיבוי אחיר אוסטריים, רשת מלונות „דן" והתאחדות ה־מלונאים בהונגריה.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב — אמר מנכ"ל נתיבי אחיר אוסטריים בישראל, אלי מסר, כי מאז ראשית השנה יבול כל תייר ישראלי לקבל עוד שעתיים אשרת כניסה להונגריה בקונסוליה ההונג־רית בחוצלה. אלפי ישראלים כבר ניצלו זת השנה וביקרו בהונגריה.

מסר מר, כי להערכתו ייצאו השנה 3,000—2,000 ישראלים להפשת סקי בארצות שונות, שליש מהם לאוסטריה.

מנהל משרד התיירות של דרום סירול, ד"ר ז. דוסר, מסר פרטים על אטרקציות ה־תיירות באיזור זה. כל נמסרו פרטים על מקהלת הנברים מדרום סירול, המונה 20 איש בלוויית ארבעה נגני קרן אל־פנית, המופיעה בימים אלה בבית ציוני אמריקה.

מגייסים תורמים לקרן סיוע לחסידי אומות העולם בארץ

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

הח"כ לשעבר אברהם מלמד (מפד"ל) מקים בימים אלה קרן לתמיכה וסיוע לחסידי או־מות העולם המתגוררים בישו־ראל, בעקבות הפרסומים ב־„דבר", שחשפו את מצבם הי־קשה.

מלמד אומר, כי הוא מנסה ל־גייס כמה תורמים ולהקים קרן בסכום התחלתי של 250,000 דו־לאר. הריבית שהקרן הישא תועב־בר לחסידי אומות העולם בישו־ראל. הוא אומר, כי הקרן תוקם כבר בחודשים הקרובים, ללא כל סיוע מהקונגרס היהודי העולמי.

סופר „דבר" מעיר, כי השופט משה בייסקי, המטפל באנשים אלה בשעם הקונגרס, עומד חסה אונים במקרים רבים של פניות מצד חסידי אומות העולם הנב־צאים במצב קשה ביותר. אחדים מהם חולים מאוד, ויש, לדוגמה, אחד הזקוק להזרקונות נגד סרטן ואין די כסף כדי לסייע לו.

(ע). — צעיר בן 21 מדיר אל־בלה נמצא אתמול בבוקר בדקירה ברחוב עמוד בשכונת התקוה. צעיר בן 20 מכפר ערעבה מצוי כחשוד במעשה. שני הצעירים הסתכסכו ביניהם על רקע כספי.

מת פרג' כהן מצפת

(ע). — מוכתר הקהילה הי־יהודית של צפת בשנים שי־לפני קום המדינה ומייסד קרית האמנים של צפת, פרג' כהן, מה אתמול בגיל 83.

עם מותו נעלמה מהנוף האנו־שי של בירת הגליל דמות אצילה, שליוותה את העיר שנים רבות והיוותה חלק בלתי נפרד מהרובע העתיק של צפת ומבית־הכנסת ע"ש ר' יצחק אבוהב, שם שימש המנוח כגבאי יותר מחמישים שנה.

בתיוטו נער עבר את מאורעות מלחמת העולם הראשונה וכתובי־מסר מכם עמד לעזור את הארץ. עם אחיו, אולם ברגע האחרון החליט לקשור את גורלו עם צפת למרות שאחיו עזב לבראזיל. בש־נות ה־20 החל בפעילות ציבו־רית, ובין היתר לקח על עצמו לטפל ולשמר את אחד האתרים ההיסטוריים בגליל. הוא תחזק את בית הכנסת אבוהב ברובע העי־תיק והציל אותו מחורבן.

במחצית שנות ה־30 נבחר ל־מוכתר הקהילה היהודית ועמד בקשר שוטף עם שלטונות המנ־דט הבריטי. במסגרת שעלותו זו סייע להעלאת עולים מלבנון ו־סוריה בדרכים בלתי־לגאליות.

עם קום המדינה השתתף בק־ליטת עלייה וזאג לשיקום המשפחות. במסגרת זו קלם בצ־פת את הציירים הנודעים קסטל ופרנקל, ויחד עמם הקים את קריית האמנים.

היה בקיא ביותר בתולדותיה של צפת והכיר כל חלקה ברב־עים הצתיקים.

אלפים מתושבי צפת ומאיזור, ובהם נבבדים ערבים מכל כפרי הגליל, ליוו אותו אתמול למנ־חתו.

יקירתנו
חנה בן־יוסף
(לבית רוזנהולץ)
שנסתה בתאונת דרכים
איננה
האלוויה תתקיים היום, יום שני, י"ב בכסלו תשמ"ו (25.11.85), בשעה 3.00 אחה"צ
בבית העלמין הדרום גבול חולון—בת־ים.
אוטובוס יצא בשעה 2.00 אחה"צ, מרחוב יהודה המכבי פינת רח' רעידת קטוביץ תל־אביב.
האבלים:
בעלה: ד"ר יעקב בן־יוסף
בתה החתנה: עפרה וד"ר מיכאל קלה
אחותה וגיסה: ברכה וחמאיר ברוש וב"ב,
נכדיה וכל המשפחה

המכללה לחינוך גופני
במכון ויינגייט
משתתפת בצערו של
ד"ר י. בן־יוסף
במות העייתו
חנה בן־יוסף
ההנהלה, המורים, התלמידים
והעובדים

לחברנו מאיר אילן ומשפחתו
אתכם באבלכם על מות האב
אברהם לינדנבאום
החלוויה תתקיים היום, יום שני, י"ב כסלו תשמ"ו 25.11.85 בשעה 15.30 בבית העלמין בקבוץ התחרים.
המשפחה
ובית החותרים

תגמולים במושבים בע"מ
הזמנה לאסיפה כללית
(רגילה ובלתי רגילה)
החברים מוזמנים בזאת לאסיפה כללית שתתקיים ביום רביעי 18.12.85 — ו' טבת תשמ"ו, בשעה 9.00 באולם הרצפלד — בניין המרכז החקלאי.
על סדר היום:
1. דו"ח הנהלה
2. אישור מאזנים
3. מינוי מבקרי חשבונות
4. בחירת מוסדות החברה
5. תיקונים בתקנות
6. שונות
ההנהלה

לחברה רחל גנדל וב"ב
הנגו משתתפים בצערכם במות חברנו
שמעון ז"ל
לשכת המס מרחב ת"א־יפו
ההנהלה והעובדים

לחברנו יוסף אקרמן
משתתפים בצערך הכבד במות עליך
אמך ז"ל
בית כור

ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה להסברה
הפגישה לסיכום שנה למערכה כנגד האנטי ציונות
שעמדה להתקיים היום יום ב' י"ב כסלו 25.11.85 בשעה 15.00 באולם ויצמן בבנין הסוכנות היהודית בירושלים
נדחתה
מסיבות בלתי צפויות מראש.
על המועד החדש תבוא הודעה.

לאחוה
ולמשפחת רבינוביץ
אתכם בצער ובאבל על מות ראש משפחתכם
יוסף (יוסקה) רבינוביץ
ז"ל
סגן ראש המנהל לבניה כפרית של משרד השיכון
ידיד והתישבות העובדת
המרכז החקלאי

לח"כ - שמחה דיניץ
משתתפים בצערך במות
אמך ז"ל
יחיאל לקט
וחבריך בתנועת העבודה
הציונית העולמית

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי קריות
הודעה בדבר אישור
שינוי תבנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם ל־סעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה — 1965, כי הוועדה ה־מחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חי־פה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תבנית מפורטת ה־נקרא „תבנית מס' ק/309 — שינוי יעוד ממגורים לאחר לבנין צי־בורי".
שינוי תבנית זו מהווה שינוי לתבנית ק/43 (695) אשר פורסמה לאישור סופי בע.ר. מיום 9.1.1947.
אלה השטחים הכלולים בשינוי התבנית: חלקה 578 בגוש 10444 ברח' החשמונאים 12 בקריית־ים.
הודעה על הפקדת שינוי התבנית פורסמה בילקוט הפרסומים עמ' 3116, תשמ"ה עמ' 187.
השינוי האמור, בצורה שבה הי־ועדה המחוזית אישרה אותו, ב־יחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה ה־מקומית לתכנון ולבניה קריות, וכל המעוניין ראשי לעיין כל ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
משה גלזנר
יו"ר ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
תשמ"ו 1985

אגודת האקדמאים
למדעי החברה
והרוח בישראל
מחוז ירושלים
בנות האקדמאי
תתקיים מחר, יום שלישי, 26.11.85, בשעה 20.00 במלון דיפלומט בירושלים.
הנושא:
מעורבותה של ההסתדרות במערכת המשקית, כלכלית וחברתית בישראל.
בהשתתפות:
ח"כ ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות
דברי ברכה:
מרדכי גני, יו"ר אגודת האקדמאים למדעי החברה והרוח בישראל
הפותח:
ראובן גולדברג, יו"ר מחוז ירושלים של האגודה

בצער אנו מודיעים על פטירת
זהבה ליבל
הלוויה היום, יום ב', י"ב בכסלו תשמ"ו (25.11.85) בשעה 15.00 בכפר יהושע.
המשפחה
ובית כפר יהושע

נק"מ נייד
השקעה כדאית
לטווח קצר ברבית משתנה
בנק לאומי

ועדה ציבורית לנושא התיירות בקיבוצים

(עש"ת). — שר התיירות אברהם שוחט עמנה את יו"ר הכלכלי עמי בינ, שכיהן בעבר כמנהל הוועדה המשותפת לתיירות, לדיר ודנה משותפת למשרד התיירות ולבנ־הוועדה בקיבוצים.

הוועדה מתבקשת להמליץ על דרכים לגיבוש המבנה התיירותי ה־קיבוצי, תוך הבלטת ייחודו.

בבחי־הוועדה בקיבוצים, שהם למעשה מלונות מטלצים לתיירים, יש כיום 2,000 חדרים חתם מהווים אחוז גיבר מהחדרים הקיימים כ־בתי־המלון בישראל.

(ע). — תיק הכל מסמכים ר־4,000 דולאר נגנב אתמול ממונית בטעה שבעליה ישב עם אשתו ב־מסעדה ברחוב אביל בשכונת ה־תקוה בתל־אביב.

יוסקו מסקנות

חלפו ארבעה ימים כאן פרצה לפומבי פרשת החשד בי רעגל לטובת ישראל בני האמריקאי. בארבעה ימים אלה שבהם מילאו פיהם מים הדברים המוסמכים בירושלים, וכ מילא גם בשגרירות ישראל בוואשינגטון, נגרם לישראל נזק רב. כאשר מודיעה לבסוף ההודעה הרשמית של ממשלת ישראל אתמול, ותברר ממנה מעל לכל ספק כי אין באפשרותה של הממשלה להזים את החשד, מבחינה זאת אפשר לפרש את ההודעה גם כהודאה.

ברור לכל כי מדיניין טוב, מעודכן ומאומת, הוא מרכיב חשוב מאוד בבטחון. אולם ברור לא פחות — מכל מקום, צריך להיות ברור — כי יש מרכיבי בטחון נוספים, לעתים חשובים מהרבה מתוספת של מדיניין, הנושא שאנו מדברים בו הוא דוגמה מובהקת לכך. הישענותה של ישראל על ארצות הברית היא בתחומים רבים כל כך ובהיקף רחב כל כך, עד שניתן להגדירה כהישענות טוטאלית: בהמיכה מדינית, בסיוע כספי, ב אספקת נשק, ובשיתוף פעולה במודיעין עצמו. הנחת יד כחוברת הכללית הזאת מסתתרים אלף סעיפים וסעיף, שתקצר הדרישה לפגותם, אך רובם ידועים היטב לכל.

בתנאים כאלה, כל פעולה הקשורה בארה"ב, שיש בה משום פגיעה בה וביחסים אתה, היא איוולת — ר אפשר להשתמש גם בהגדרות חמורות יותר. על כן מקו בל עליון והסבר של הממשלה אתכיל כי הפרשה שהס עירה את וושינגטון והביכה את ירושלים נוגדת את מדיניותה של ישראל וכי תיערך בדיקה יסודית על מנת לקבוע אם היתה חריגה מן המדיניות ולהסיק את המס קנות אם אכן היתה כזאת.

בדיקה זו צריכה להיערך מהר. אין מקום להשהיות נוספות. כפי שהיו בפרסום ההודעה שכמה אפשר היה לפרסם עוד בסוף השבוע שעבר. אין גם ספק שאם היתה חריגה חייבים להסיק את המסקנות — הן לגבי האחריות לה, הן לגבי קביעת סדרים שיבטיחו הישנות מקרים כא לה בעתיד. אם כך יהיה, יישרו גם ההדדים עם ארה"ב.

את כל היד

מאת אוריאל בן עמי

לפני חודשים אחדים התארח יואל בן־נון מעפרה, תבר מזכירות „גוש אמונים", על הדשא בביתו־השיטה. בך נון גינה את בחוני הקיבוצניקים את המהתרה ומעשיה וסיפר בכאב גלוי, על הקרע הפוקד את גוש־אמונים, הפלול להביא לפילוג.

הקיבוצניקים הקשיבו ללא שמחה לאיד כשבן־נון אמר להם, כי עתה הבין את הפילוג הנורא שעבר על „ביתי" השיטה בשנות ה־50, וקרע בני משפחה ל„איחדי" ול „מאוחדי".

הראל ושנלר — ראשי מתנחלי יו"ש — הביאו להחלטה המכריעה על אי־חוקיות השלטון בישראל אם ובאשר יגיע לפשרה טריטוריאלית. הראל שהלך חצי דרך, משנה בחודש־בעצומה־הרבנים בדצון, שפיבא ושילת. אב יהושע קרא לפתוח ערוצי תקשורת. לפתוח ולשדר.

השבוע התעוררו חברים בעפרה וקראו לפיזורה של מרצת יש"ע ולפיטורי ראשיה, בעקבות ההחלטה המכריעה על אי־חוקיות השלטון בישראל. ראש מרצת יש"ע ישראל הראל, גם הוא מעפרה, נושא באחריות להחלטה הזו יחד עם עוזיאל שנלר, מזכיל מרצת יש"ע.

הראל, שהוא גם עורך „נקודה", עיתון מתנחלי יש"ע — נתן בגלימו האחרון במה לתוקפיו ולמבני ההחלטה. על אומץ־הלב הזה — לפחות — הוא ראוי לשבח.

חברים רבים ביישובי „גוש־אמונים" נזעקו כנגד ההחל לטה ותקפה בחריפות. הם הודיעו מפורשות, כי נאמנותם למדינת ישראל קודמת לכל מסגרת כיתתית וכפרו בכושר ההחלטה והיפקדה של מרצת יש"ע, כמייצגת אותם.

הכותבים ב„נקודה" נגד ההחלטה ובהם הרב יואל בן נון, הרב משה שפירא והרב יצחק שילת — הדגישו כי בישובם ביהודה ושומרון הם רואים עצמם כשליחי ציבור של עם ישראל. ללא הסכמת הציבור, ציינו, לא יוכלו לשמש כשליחיו.

הגינוי שהביעו אנשי ההתנחלויות להחלטה הבוגלת של מרצת יש"ע — ראוי לברכה ולשיתוף־פעולה. אלה המד דגדים בכנות ממלחמת אזרחים אפשרית, חייבים לתת יד לאותם אנשי ההתנחלויות, המבקשים להקיא מתוכם אנשים כמו אליקים הצאני וכהניסטים אחרים משורותיהם.

צריך לזכור, כי המציאות ביישובי גוש־אמונים, כמו בכל מקום, עמוסה בגחנים שונים. לאחרונה קרא א.ב. יהושע מעל דפי „דבר" לפתוח את ערוצי התקשורת לביטויים דמוקרטיים של ה„ליכוד" ו„התחיה". יש לכך הדהמנות מובה, כבר עכשיו.

ישראל הראל סוען, כי התנגד להחלטת מרצת יש"ע שהוא עומד בראשה. הראל, גרדם, כזכור, בשעת ההצבעה ואליקים הצאני הצלית להעבירה. אם נכונים דבריהם של הראל ויואל בן־נון, כי דעתם המחוגה היא המייצגת את רוב המתנחלים, עליהם להוכיח זאת.

מי שמתעלם מכך שלגיטימציה להתנחלויות גוש־אמונים, ניתנה על־ידי יצחק רבין בין כראש־ממשלה ושמעון פרס כשר בטחון — עושה שקר בנפשו. על התעתית שהקימו רבין ופרס בקדומים ובעפרה, הוקמו בעשור האחרון יותר ממאה ישובים יהודיים, המונים יותר מחמישים אלף נפש, ועם המציאות הזו יש להתמודד, כפי שהיא.

לכן, מי שמצדד בחוקי מדינת ישראל, חייב עתה לשתוף פעולה עם אותם מתנחלים, המבקשים למנוע מגופם פרס נים־לא־דמוקרטיים כמו הצאני, כהנא ושלוחותיהם ביהודה ובשומרון. לא כדאי להחמיץ את מבחן האמנות הזה של ציבור המתנחלים.

קיבה גדולה, ראש קטן

מאת טדי פרויס

איכר אשר יקנה לעצמו גראמופון במ־קום פרה (דימוי של סמאלין) הוא שוטה, או לפחות בעל כושר שיפוט לקוי לגבי סדר קדימויותיו. האם מערכת הבטחון אינה נוהגת כך?

שר בטחון ורמטכ"ל: לאן ילך הכסף שלא יקוצץ

מאז החלו לקצץ בתקציב המדינה, נוהג שר הבטחון להבהיר, כי חותכים בבשר החי. פרקי אימונים קצרו, שעות טיסה הוטחתה, אימונים באש חיה צומצמו ושעות אימוני מגן שותלו. כל זה כשצה"ל מפגר באימונים מחמת מלחמת לבנון והתפקידי השיטור שמילא שם קרוב לשלוש שנים. ניטוקיו מעודדים האגף, במיוחד בימים אלה, כשסכנת מלחמת שוב עולה באופק. לאזהרותיו של יצחק רבין, בדבר קיצוץ שאין בו חסכון יש להאזין באזהה.

אבל, הבנה זו גמורה כששומעים את הבריעות ראשי מערכת הבטחון, כולל הרמטכ"ל, להעלות את שכר המשרתים בקבע. לנוכח הקימוצים שצה"ל נאלץ לבלוע, נוהג רב־אלוף משה לוי בדומה לאיכר הקונה גראמופון במקום פרה. שכ־רם של המשרתים בקבע גבוה עד כדי 50 אחוז (ולוי בדרכה ובתוספות המיר חדות) משכרם של עובדי מדינה. אלוף־משנה בתפקיד מקידותי משתכר יותר ממנכ"ל של משרד ממשלתי ואם תוספות מיוחדות קשורות במשרה מסוימת, עשוי אפילו סרן להביא הביתה יותר ממנכ"ל. ערב המחירות האחרונות זכו אנשי הקבע לתוספות שכר ניכרות, ותוספות שעוררו התנגדות באוצר. מנכ"ל המשרד התפטר במחאה על ההפלאה. עמנואל שרון הסביר, שמאז 1974 משמש הצבא חוד־חנית ב־פריצת סכר השכר, ושיעור שכר יקרה גם „ביטוי־מסוים". והמשמעות היה, תוך זמן קצר־עלה השכר בשירות הציבורי כולו.

גלוי וידוע, כי שכרם של אנשי הקבע בשחק כמו שכרם של כל השכירים ב־משק. אם יש הבדל, ההבדל הוא לטובתם. למשל, הזכות לצאת לפנסיה בגיל 40 שאינה נשחקת. למקרא מכתבים למערכת, שאנשי קבע שלחו פה ושם למערכות העתונים, קשה שלא לחייך. אקדמאי אחד השיב לרס"ר בקבע, כי הוא מוכן להת־חלף עימו במשכורת, אף ללא ההטבות המיוחדות השמורות לאנשי הקבע.

אמת, האפקטיביות של כוח צבאי קשו־רה גם בתנאי השירות לאנשיו, אולם כמו כל הפתגמים האמורים לבטא „חכמה שר־שית", כך גם האימרה הנאפוליאונית, „הצבא צועד על קיבתו", איננה מדוייקת. צבא צועד גם, ואולי יותר, בזכות המו־ראל, כושר המפקדים, המוטיבציה, טיב הציוד ואיכות המנעלים, פשוטו כמשמעו. קיבה מלאה לא תעזור לרגליים מיבלות. מוראל נמוך ומוטיבציה פגומה. ראה לב־נון. האם כבר נעשה הכל כדי להפיק את המאקסימום בתחום הפיקוד, הארגון, המוראל, האימונים והציוד עד שגודל ה־משכורת קודם לתוספת שעות טיסה ונתי־גה בטנק?

ראשי מערכת הבטחון מסעימים, כי מרבים לעזוב את צבא הקבע מאחר ש„אין גומרים את התחדש" בעוד המגזר האזרחי מציע תנאים מושכים יותר. באשר לט־ענה חסרת המשמעות של „לא גומרים" וכו', יש לזכור, כי אנשי צה"ל אינם מקופחים יותר מכל סקטור אחר של שכי־רים. כמו כולם, גם הם נאלצים לשלם את מחיר הכלכלה הנכונה. מכאן נגזרת התשובה לחלק השני — „תנאים מושכים בחוץ". במשך שבועות מתפרסמות בע־תונים כתבות בכיינקות על אחדות קצינים „ומשיקים שהשתחררו ואינם מוצאים מקום עבודה. מצד שני אומרים, כי שוק שסמני מיתון ניכרים בו, הוא האבן־השואבת לאנשי צבא ששכרם נשחק.

גם בצבר נהרו רמטכ"לים וראשי אכ"א אל שרי האוצר והסבירו, כי המוסכים, המשרדים והנהלות חברות קורצים לטכ־נאים, פקידים ומפקדים, ומפתים אותם לצוב את יחידותיהם ולכרות זהב בחיים האזרחיים. אולם זה יפה לימי גאות. כש־השכר והרווחים גבוהים ונמצאים במגמת עלית. כיום התנאים הפוכים. השכר הד־רוחים יורדים, ומינהלאים וגרדניקים שמחים בחלקם אם מקום עבודתם מובטח. על פער גדל בין תנאי הסקטור האזרחי למגזר הצבאי, בכלל אין מה לדבר. אם בכל זאת עומדים מאות משרתי קבע בתור

שר הבטחון צודק — על תנאי — לא לקצץ גם בשנה הבאה בתקציב הבטחון. אם הכסף, שלא יקוצץ, ילך למשכורות אנשי הקבע — לא יהיה אפשר לקבל את תביעתו.

לפני שער בסיס השיחרורים, סיבות אוד רות כביאות אותם לשם, ולא משכורות שחוקות. אחת הסיבות היא זכות הפרישה בגיל 40 ולקבל פנסיה (או חצי פנסיה אם עוברים למוסד ציבורי) עד ליום האי זרת הנפש לידי הבורא. אם צה"ל רוצה למנוע פרישות, עליו לשנות קודם כל הסדר זה השמור לאנשי צבא קבע בלבד.

רב־אלוף לוי יכול לטען — ולזכותו ייאמר כי לא אמר כזאת — כי רמת המשכורות במשק איננה מעניינו הוא דר־אג לאנשיו בלבד. אבל יש לשאול מה יקרה לגליונות המשכורת במשק, אם יתפ־חו משכורות אנשי הצבא. האם מנהלים בתעשיה האזרחית לא יתבעו את עלבון „ההפרשיות" וידרשו הצמדת שכרם בתת־לות לתוספת שניתנה למהנדסי צה"ל? וכלום יהיה אחרת עם רופאים, פקידות, טכנאים ואנשי מחשבים, אפילו יאמרו יש־ראל קיסר ואנשיו 20 פעם כי מערכת הבטחון נותקה ממערכת השכר הכללית ואנשיה חיים מעתה על פלנטה אחרת? וגנית, הנחה היפוסטית מאד מאד, כי ה־הסבר ישכנע את המגזר האזרחי לא לבוא בדרישות. כלום נכון כי צה"ל והפריפריה האזרחית שלו יהיו לכת נבדלת מכל ה־יתר? הסיסמה בדבר צבא העם הנעמה זה מכבר, ואם תתקבל דרישת מערכת הבט־חון יווצר עוד מימד לניכור בין האזרח לחייל.

כל עוד שר הבטחון תובע כי אסור לפגוע באימונים, במחקר ובפיתוח, ברכש ובהתעצמות במסגרת קיצוצי התקציב, יש לבוא לקראתו. אולם אם שמירת הקציב הבטחון נועדה להעלאת שכר, יש לומר לרבין לא. כי לא רק ראש קטן הוא סכ־נה. גם קיבה גדולה.

כבר לא פאר ההתיישבות

מאת דוד מושיוב

המשבר בחקלאות לא פסח גם על ישובים ותיקים ומבוססים, מהם שהוכתרו לא אחת בתואר „פאר ההתיישבות".

בשבוע שעבר בסיור בכמה מושבים בעמק חפר, אמר לנו משה חפר, בשנות החמישים לחיין, דור שני בכפר ויתקין: „אתם יכולים לראות איך נראה פרשת־רגל בכפר ויתקין".

הרפת שבבעלותו מייצרת רבע מיליון לי־טר חלב בשנה. ענף ההודיים שלו מייצר 60 טונות בשר החדר בשנה. „זה היקף התוצרת החקלאית של כפר מצרי קטן", אומר חפר ומציין שהמחזור הכספי שלו הוא 250,000 דולר בשנה. עד לפני שלוש שנים לא היה לו חוב באגודה. בשלוש השנים האחרונות הגיע חובו הכולל ל־108,000 דולר. גם אם יסכור את להקת ההודיים, את מלאי התערובות ואת הפרות ברפת, יותר לו חוב של 60,000 דולר. כדי להחזיר את החוב הזה הוא יצטרך לעבוד קשה מאד. „האישה יצאה לחפש עבו־דה מחוץ למושב, כדי לצוף ולשרוד". לדב־ריו, הריבית הרצונית היא שפגעה בו פגיעה קשה. „בארצות אחרות משלמים ריבית ריא־לית של 11 אחוז בשנה. בישראל דורשים 20 אחוז ריבית דלרית בשנה. ריבית בשי־עור כזה פירושה גידול החוב ב־12,000 דולר בשנה. כדי לשלם את מיסי הכפר והרצאות אחרות וכדי לממן את הריבית הוא זקוק ל־30,000 דולר בשנה לפחות. הודיים מגד־לים במבנה חמישה חודשים. לפני שאפשר למכור אותם לבשר. הגידול כרוך בהשקעות כבדות וכשיש ריבית רצחנית כזו, אי־אפשר להתקיים.

סיבה נוספת למשבר, שמציינים החקלאים הנפגעים, היא הביטול של הסובסידיה שנתן עד כה האוצר למגדלי ההודיים בארץ, בסך 20 סנט לקילוגרם בשר חדר; וחל בחודש יולי השנה בוטל המענק. ענף ההודו עבר למעשה שני מסברים לפני שנתיים וחצי הזר־ליט שר־האוצר דאז לבטל את הסובסידיה ל־ענף זה; בגלל עודפי בשר ההודו שהצטב־רו, בעקבות ההחלטה, גרמו הפסדים ניכ־רים ל־3,000 המשפחות המגדלות הודיים ב־ישראל.

כשנכנס אריק נחמקין לכהן כשר החקל־את החלים בממשלה להחזיר את התכנון לענף ולמחן את הייצור ל־40,000 טונות בשר הדר בשנה. תוך סבסוד הענף, אך ב־יולי השנה בוטלה כאמור הסובסידיה.

גדעון ליימן יו"ר האגודה ומרכז המשק בכ־פר ויתקין מסביר, כי המשקים בכפר ויתקין הם עתירי־הון. דרוש הון להשקעות האשראי להון חוזר. אם הריבית היא כה גבוהה, אם אין תידרש הלוואות ואין כסף להון חוזר, הרי מי שמשקו עתיר־הון נחנק. „במקרה הגרוע הורגים אותו".

אריה לבנון, בן 60, בעל רפת בת 40 דול־נות, משק הודיים ופרדס, מתלונן ש„אין פרנסה". יש לו בן ממשיך, כך שמאותה יחידת־משק צריכות להתפרנס שתי משפחות. כדי להתפרנס מחקלאות הוא חייב להשקיע המדינה צריכה לאפשר לו, לדעתו, להש־קיע.

אנשי כפר ויתקין תובעים אשראי הון לחון חוזר הון להשקעות בריבית סבירה וכן תכנון מכסות־היצור החקלאיות וחלוקת מכסות ב־מסגרת זו.

גם גיורא ברנאי, חבר מושב כפר ידידיה, המתבסס על משק הודיים, נמצא במצוקה קשה. „מי שלא התנסה בהפסד חסכונות של עשרים־חמש שנות עבודה במכה אחת לא יבין במה המדובר", הוא אומר. „משום עובד שכיר לא לקחו את החסכונות. גזרו עלינו מכה שאי־אפשר לעמוד בה. אדם קם בבוקר ופתאום אין לו כלום. כל נכסיו הם חוב לאגודה". הוא תובע הטוואת תנאי גידול ה־הודיים לתנאי גידול העוף וקביעת מכסות יצור.

יצחק אבוטבול, בן 55, הוא חבר מושב יגוב עשרות שנים. יש לו ארבעה ילדים, שנים בוגרים ושנים לומדים בתיכון. במש־קו הוא מגדל צמוח במנהרות, על שלושה דונמים, והוא רשאי לגדל אלפיים מטילות, על פי המכסה. אך בגלל מצבו הכספי הקשה הוא חייב לאגודה 22 מיליון שקל — אין לו כסף להשקיע באלפים מטילות, והוא מגדל רק אלף. אשתו עוזרת בפרנסת הבית — היא עובדת בחוץ, כעוזרת לגננת. הילדים כולם עובדים במשק, לאחר הלימו־דים.

ענף הפרחים, שהוא ענף יצוא מוכחה, סבל כידוע מהפער בין שערי המטבעות האירופיים לבין שער הדולר, והכנסת מגדלי הפרחים פחתה מאד. לא כן הוצאות הייצור שלהם. גם על אבוטבול הריבית מכבידה מאד.

הקף היצוא החקלאי לחו"ל מגיע לכ־500 מיליון דולר בשנה. הערך המוסף של היצוא החקלאי הוא 80 אחוז ויותר. לפחות כ־50 אחוז מהחקלאים בארץ מתפרנסים מהיצוא. בגלל כל הגורמים שנמנו לעיל ובגלל תוד־רת בשוקי אירופה, פחתה מאד רווחיות הי־צוא החקלאי. אבל מאז עליית הליכוד ל־שלטון ועד היום, בגלל המבנה של ממשלת

משבר בחקלאות הוא גם שברון חקלאים: „אדם קם בבוקר ופתאום אין לו כלום. כל נכסיו הם חוב לאגודה" — גיורא ברנאי, כפר־ידידיה. המשבר — עדיין ללא שינוי

האחדות. אין המקלאים היצוא החקלאי זוכים לסיוע נאות מצד הממשלה.

על הממשלה להאזין לדעות החקלאים ול־הקצות להם את הסיוע הדרוש. אין לתת ל־מורד האוצר לנקוט תרגילי־השהייה העלו־לים להנחית מכת מחוז על החקלאות.

העולם לפי מודעי

מאת יורם פרי

היתה אמירה, היתה הדלפה ופרצה, שוב, שערוריה המכסה על חוסר העניין, שלא לומר אדישות, שמגלה שר האוצר במצב שירותי הבריאות.

אני מעז לנחש, לא בדקתי את הפר־טים, ששר הבריאות כן אמר מה שהת־פרסם שאמר על שר האוצר. ולמרות זאת נדמה לי, שמוטה גדר ראוי לגיבוי לא רק מחבריו במפלגה. אלא גם לתמיכה ציבורית רחבה.

שלוש הערות קצרות. ראשית, אני שונא את המלה מניאק. הצליל הוולגארי שלה מעביר בי גועל. והעובדה שנעשתה כה שמישה באוזרונה אינה מרככת את סלי־דתי. אפשר לצפות, שחבר ממשלה לא יגבל כך את פיו. מה יש, אי־אפשר כבר להשתמש במלה הישנה המנחמדה „פסי־כי"? להגיד „חסר לו מדרגיו אפילו ה־כינוי צדדייסער יותר חביב. מדוע צריך דווקא „מניאק"?

שנית, אין זה סוד, שאנשי ציבור, וגם שכנים, מדברים. אחדות כשהם נמצאים בפ פרום חברתי מצומצם מכפי שהם מדב־רים בפרהסיה. זה טבעי ומובן, ולא צריך לגרום להתרגשות. מבחינה זו אני קורא את ההכחשה של גור כאילו אמר: מה שאמרתי בשיחה פרטית שלי הוא עניינו בלבד. מבחינה ציבורית אין זה מתוקן לומר כך על שר במשלה.

אגב, ארה"ב הודיעה בתקופת פרשת ווטרגייט, כאשר פורסמו הקלטות משיחות ניקסון, ונתגלה כמה הוא מרבה להשתמש במילים בעלות שלוש אותיות. ומה, האם מישהו חשב שנשיא ארה"ב גם לא מבקר בבית־שימוש לפעמים?

ומכאן להערה שלישית. מה שמעניין יותר הוא לא שהדברים נאמרו, אלא שהם הודלפו. אם השר שהדליף את הסיפור לא שיער שהציטוט יוכה לכותרת, יפגע במוטה, ואולי אף בממשלה — קשה לטעון שהוא חכם במיוחד. ואם הוא ידע מה יקרה, ובכל זאת הדליף, הוא סתם מגחל. מי שמוכן לפגוע בעמית למפלגה, ואולי בממשלה כולה, תמורת תגמול עתידי של עתונאי, גרוע בעיני מן השר שאמר, או מן השר שאמרו עליו „מניאק".

ועתה לעיקר. מה שמואיג במיוחד הוא העובדה, שפוליטיקאים ועתונאים גם יחד נגררים לעסוק בגידופים ומחמאות במקום לעסוק בבעיות האמיתית. השאלה המעני־ינת והחשובה איננה מה חושב גור על יציבותו הנפשית של מרדעי, אלא עתיד הרפואה הציבורית בישראל. ובוויכוח זה, שקובע את גורלם של אלפי בני־אדם בארץ הקשה הזאת, נהג מוטה גור בכבוד וראוי לתמיכה.

קשה מאד לקנא בו בימים אלה. רמטכ"ל מצליח בעבר, פוליטיקאי חרוץ וכן, נכנס גור בראש צריא למימה הזלה: כשרד הבריאות. סיפרו לו על הגיבנת המנהלית שסוחב המשרד זה שנים. אמרו לו שיש בעיות פוליטיות סבוכות, הקשו־רות בביטוח רפואי וקופות־החולים. אבל לא גילו לו שהמשרד סובל גם מאנמיה, ממחסור כרוני במימון. וכל זה — עוד לפני התכנית הכלכלית. כשבאה החכנית היה זה כאילו אמרו לו: קח את הצבת השבורה הזו ולך תעקור בה את השן הזולה.

הרפואה הציבורית בעולם המערבי כולו סובלת ממשבר, מאז נבלמה הצמיחה ה־כלכלית לפני כתריסר שנים. מי שעוקב אחר הנעשה באר"ב או בבריטניה יודע, כי אנחנו לא גילינו את אמריקה. אבל בשתי מדינות אלה עלו לשלטון, כתוצאה מן ההתפתחויות הכלכליות, מימשלים ימ־ניים ודיקאלים, ששינו לעלם מחיר חב־רתי גבוה תמורת השגת היעדים הכל־כליים.

בישראל מעולם לא נתקבלה השקפה כזו. במישור ההצהרתי קבעה ממשלת ה־אחדות הלאומית את ההיפך. הבנה מה מקורה הוא, שאם אש הולכת ומכורסמת רשת הבטחון הסוציאלית שנרקמה בעמל של שנים והיתה יצירת מאר של החברה הישראלית.

פגיעה מסוימת ברמת השירותים התב־רותיים אינה בהכרח אסון, אם היא נועדה לחזק את הכלכלה, ואם היא נעשית מתוך הסכמה ציבורית רחבה — ויש הסכמה כזו — וכשהיא נופלת באורח שוויוני על כל השכבות.

אבל הנסיגה החמורה ברמת השירותים הסוציאליים אינה מחולקת כך. להיפך. ה־חלשים נדפקים ואלה שיש להם — להם לא קורה מאומה. היה זה ממש אירוני שבימים שישי, מצא השר מודעי לנכון לכנס מסיבת עתונאים לדון בכינוי „מני־יאק", ולא בגילוי המזעזע על מאות ואלפי הכבירים המקבלים שירות רפואי מוגדף, כולל טיפול בחריל, על חשבון המדינה.

איזה זכות יש לחבר כנסת לתבוע מפנסיונר לשלם יותר בצד שירות רפואי חיוני בשעה שהוא נוסע לטיפול בחריל, על חשבון הציבור? איזו עזות מצח צריך להיות לשר המחליט שזקנים בבתי־חולים לא הגריאטריים יסתפקו במרק ולחם, בשעה שהוא מתקין לעצמו מערכת שיניים חדשה, כדי להיראות טוב יותר על מירקע הטלוויזיה. האם יש ביטויים חריפים מאלה לשלטון מושחת לחברה רקובה?

אילו היה מתקיים דיאלוג מעמיק בין הכוחות הדואגים למשק לבין אלה שרואים ראשית את החברה, והיתה מתקבלת הח־לטה ממשלתית לצמצם את שירותי ה־רווחה באורח צודק, ניחא. אבל הצמצום נעשה בדרך בלתי־מאוזנת. ושר האוצר אינו מצוניין כלל בדיאלוג.

וכשמוטה גור שופך את ליבו בפני עמיתיו למשלה, עמיתים האמורים להיות רגישים לצרכים החברתיים, במקום שיוכה בגיבוי שלהם הוא חוטף „צדדית" על־ידי הדלפה. ואגב, בדיוק באותה שעה עלה מודעי בסצף־קצף על ראש הממשלה, ב־עריכה סגורה של שלי הליכוד. אבל זה בבחינת כלב נשך אדם, ולכן איש אינו מתרגש.

מוטה גור צריך היה להכחיש את מה שהתפרסם שאמר, וטוב שהכחיש. אבל הוא צריך למלא עתה את ריאותיו. אויר ולהשמיע בראש חוצות צעקה אדירה על הענין המהותי. שישראל נעשית במהירות במחצית השניה של שנות ה־80 חברה של כל דאלים גבר.

שר בריאות גור: העולם לפי מודעי פחות בריא

מכתבים למערכת דבר

לא מחכים ל(יגאל) משיח

הקולנוע הישראלי לא המתין ולא מחכה ליגאל משיח. יתר־על־כן, אנו משוכנעים שעקבו־תיו של יגאל משיח לא יהיו נימרים בהיסטוריה של הקולנוע הישראלי, ולא יעזרו כל ה־ביקורות על יצירותיהם של אחרים שהוא משרבב ב„דבר".

לאחרונה החליט „משיח־לתת ציונים בעקבות ה„מבט שני" על מנחם גולן: להלן חלק מהציונים —

חיים יבין — בור בקולנוע. דני וולמן — בימאי כושל. גילה אלמגור — גרופי של אנ־חם גולן.

וכל כך למה? על שהעזו לומר מלה טובה על מנחם גו־לן.

משיח יקר, מי נתן לך את ההרצפה התרומית לתת ציונים כאלה לאנשים יוצרים? אילולא הנ"ל היו יוצרים. היתה מתקפ־חת פרנסתך. כי הרי אתה מת־פרנס מטפילות. אחרים עושים ואתה מבקר. לא ייצרו — אין עבודה למבקר!

ואילו אתה האם אי־פעם יצרת משהו בחייך? האם אי־פעם כתבת תסריט לסרט עלי־לתי אשר מישהו הסכים לה־פיק? הרי הקדשת לכך שנות לימודים רבות על־מנת ליצור משהו, ומה קרה? איפה סרט עלילה אחד לדפואה?

ולסיום, אל דאגה. אנחנו גמ־שיך להפיק סרטים, ואילו אתה תמשיך בשרבוטים שלך כמ־בקר קולנוע, כי כאמור לעיל, אילולא היינו מפיקים, כיצד היית מתפרנס?

איציק קול
רמת השרון

יש גם בתי־חולים אחרים

קראתי במדור מכתבים ל־מערכת ב„דבר" על מרידות ו־חוסר סדר במרפאות קופת־חו־לים ועל תורים מתמשכים. אכן, יש כאלה.

אך כבעלת. נסיון של שנה אני מייעצת לכולם ללמוד ול־ראות כיצד מתנהל ענף הב בבית גדול המשרת אלפי תוש־בי המדינה — בבית חולים ה־עמק בעפולה.

במשך שתי דקות שוחיכיתי להוצאת התיק ניגשו אלי שלוש פקידות לשאול אם נוחצה לי עזרה.

מיכל ברץ
רגניה א'

הטלויזיה אינה דוכנו של רב

המדינה נחלצה מן האיום של משבר ממשלתי, שעלול היה לקטוע הן את תהליך היחלצותנו מן המצוקה הכלכלית והן את הסיכוי לפריצת מחסום האיבה המדינית.

והנה קם אחד, צעיר נמרץ בין חברי הממשלה, שהתמסר בכל מאודו לנושא ויוכל לו. המשבר חוסל. אכן, מגיעה לו ברכת יישר־כוח של המדינה כולה, על מחוות הנפש שהפעיל בנושא ועל דבקותו במטרה, עד להצלחתה.

אולם נתן רענן („דבר" 17.11) אינו מוכן לפרגן לחברה הישראלית היומצאותו של אורח המוכן להתמסר לנושא למובת המדינה. השייכת לכל אזרחיה עייפי הבציות והאינטריגות. נתן רענן חיטט ומצא תרפ"ם סוגי מפקוליציות ומניות שהיו לו לשר פרץ, כדי לספק את האגו האישי שלו, כאילו אין שום מקום לאידיאל של „בקש שלום ורדפהו" בחברה שלנו, השקועה כולה ביתן האגואיזם הקרייריזם וכל שאר האיומים של השחיתות החברתית.

חבל על עתון כמו „דבר", הפותח שעריו לעיקת מזוכיסטי כגון זה.

זאת ועוד. לא נחה דעתו של נתן רענן עד שלא הזכיר לשר פרץ „עזונותיו הראשונים" בקשר להפרזותיו במקרה האומלל של אסון התאונה של עיזל בית הספר ברגר בפתח תקוה. אותה האשמה אחילית. שכל כולה מקורה בבורות בכל הנוגע ליחס הנורמטיבי של היהדות כלפי כל אסון ר"ל.

כל מקורות היהדות, למן הרובד העתיק ביותר ועד לאלה של הדורות האחרונים מורים הלכה למעשה לכל יחיד ולכל ציבור מישראל, כעל כל צרה שלא תבוא על הציבור (או על הפרט) חייבים לפשפש במעשיהם ולחקור בתשובה, כדי לגלות את הסיבה הפנימית לאסון שהתרחש.

השר פרץ פעל בנדון בהתאם לחובתו המצפונית. הוא רק שכח פרט קטן, כי מסך הטלויזיה אינו דוכנו של רב, וקהל הצופים רחוק מאד מן הנורמה של קהל מאזיני הטפתו במסגרת המקובלת בין הרב לבין צאן מרעיתו.

גרשום הרפנס
בני־ברק

לקנות בזול ולא למכור

בניגוד לדעתם של ראשי חברת העובדים, הסרבנים ש־אין ההסתדרות כוחם הנכסים של המדינה ושאינם רוצים ל־התערב בעסקי מפעלים כושי־לים (גדולים, בינוניים וקטנים), אני סבור שנוצרה אפשרות היסטורית, כלכלית וחברתית להכפיל ולשלש את מספר ה־עובדים.

כיום אפשר לקנות בזול, ואפילו כמעט בחינם, את כל המפעלים הכושלים בישראל. אפשר לייצל אותם ולהעמידם על רגליהם (זה זול יותר מא־שר לבנות מפעלים חדשים), ואחר כך, כאשר תבוא הצמי־חה, תצא חברת העובדים עם רכוש עצום עם עשרות אלפי עובדים מועסקים, במקום מוב־טלים. אך לשם כך דרושה גי־שה מרחיקת ראות.

עמי ליבנה
עין־חרוד

להכות על הראש ולדכא המוסיקה

מסתבר שלנין מייסד התורה הבולשביסטית ברוסיה שלפיה כל האמצעים כשרים להשגת מטרתה ועל ידי כך נעקר ממ־נה לחלוטין רגש של רחמים, היה אוהב מוסיקה וכאשר ה־אזין לסימפוניה של בטהובן היה אומר: „איזה עולם נש־גב, איזה גלים הוא מכה במ־עמקיו".

עם זאת אמר לנין למקסים גורקי: „המוסיקה משפיעה על עצבי יתר־על־המידה, שהרי ב־שעה שאני מקשיב לה מבקש אני ללטף את ראשיהם של בני־אדם, אך בימינו, אנו מצ־ווים להכות ללא רחם באנשים ולדכא את רגש המוסיקה המ־עורר בקרבם את הרחמים".

ה„בימינו" הללו של לנין נמשכים עד היום, תוך רמיסת כבוד האדם וערכו.

ישראל קרגמן

הלך השר אל הזרזיר

קראתי במדור „אנשים" („דבר" 12.11) את דבריו של השר מרדכי בביקורו בכפר זר־זיר בעמק יזרעאל. ואלה דבריו כפי שנמסרו ב„דבר": „לפולי־טיקאי אין כבוד ואין מלה. כל זה נאמר בקשר לסקסור הקיבוצי שביחס אליו אמר מר־דעי „אני אומר בגלוי, כי יש לי עניין להפריד בינכם (כלו־מר הבדואים) לבין הסקסור הקיבוצי".

אכן רואים כאן את השר מרדכי בגילוי לב — ללא כי־סוי!

מאחר שאין זאת הפעם הראר שונה שהוא מביע את דעתו „הליברלית" כלפי הקיבוצים.

נשאלת השאלה: מה מריץ או־תו יותר, במקרה הנ"ל — אהבת הבדואים או שנאת ה־קיבוצים? לעומת זאת אפ־שר לתת בו אמון מלא באר־מרו: „לפוליטיקאי אין כבוד ואין מלה...".

צבי ארזי
כפר בלום

*

בביקורו בכפר זרזיר השמיע לנו השר מרדכי את ה„אני מא־מין" שלו, האומר: „לפוליטי־קאי אין כבוד ואין מלה" („דבר", 12.11) עכשיו אנו יודעים „למה בא השר לזר־זיר".

באותו גליון צוטטו דברי בגין בכנסת שאמר לסאדאת „אם תרצה — ועידת שלום ב־דבוהר". מטרת הסבאבה היא כמובן לסתום פיות מקטרגים על „הליחוי הבין־לאומי"; כי אילו שאמרתם: הנה ה„אורים ותומים" שלכם ועכשיו רק ז־תיקה יפה לכם! אבל רבותי, ה„אורים ותומים" הזה גם אמר: „אף גרגיר חול אחד מ־סיני" ומה הוא עשה? הפקיר את כל סיני, ואם לא היה זי בכך, עוד הרס כל מה שבנינו שם בדם ובזעה.

צבי אבליעזר
ירושלים

חינוך לדמוקרטיה - לא ביקורת, הערות

לאחרונה פורסמה ב„דבר" ידיעה, כאילו מכון ון ליר מתח ביקורת על פעולת משרד ה־חינוך בתחום החינוך לדמוקר־טיה. הידיעה התבססה על דו"ח שפירסמנו לפני כחודש וש־נושאו „יחסי גומלין בין יהו־דים וערבים כסוגיה חינוכית". הדו"ח מסכם פעולות בתחום החינוך לדו־קיום בשנתיים ה־אחרונות ואין הוא עוסק בכלל בחינוך לדמוקראטיה במובן ה־רחב של מושג זה.

הדו"ח מונה שורה של הי־שגים בשטח החינוך לדו־קיום, הן בפיתוח תכניות לימודים והן בהקמת מסגרות העוסקות בהכשרת מורים ובהשתלמו־יות. כבעיה עיקרית ציינו, ש־על משרד החינוך להפנים פ־עולות אלה, על מנת שלא יהיו תלויות עוד ביוזמתם ובמימו־נם של מוסדות חיצוניים.

מנקודת ראותנו במכון ון ליר הצלחתה של התכנית המ־קפת לחינוך לדו־קיום תימדד בכך שתוך שנתיים־שלוש יהיו פעולות אלה לחלק בלתי נפרד מעבודתה של מערכת החינוך ואילו תפקידנו אנו בהקשר זה יבוא על סיומו.

אלוף הראבן
מופד ון ליר, ירושלים

מודיעין

עלוויזיה

5.30 „ספינת החלומות" — תכנית בי־דור שנולמה בדלפיניריום בתל־אביב. משתתפים: ישראל גורדון, אייל בן, שפרה חזה, בני נדלר ספי אפרון, אדם זילברמן, להקת המחול הייצוגית של „הפרצל" (כוריאוגרפיה דוריה שיפורון). רקדנים מלהקת „שלום 85" (בחתירת יעקב קלוצקי) וכן דולפינים ושקל.

6.00 „תקוות גדולות" — על־פי ספרו של צ'ארלס דיקנס, מהפקת הביבי־סי. פרק שישי: גין, גיסו של פיפ, בא ללונדון לביקור. פיפ חוזר לכפר יל־דותו לבית הגברת האווישם. הוא רואה שאמטלה היתה לאישה יפה.

6.30 קיצור החדשות (ערבית).

6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „המירוץ אחר הגלימה" — פרק אחרון: „איבני הנסיך ואמלטי".
8.50 „קודת חן" — סדרת טילים עם אורי דבור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „עוברים דירה" — פרק שני: עדיין אין קונה לדירה. פתנק מוכן למכור אותה לכל דכפין ואילו אשתו אינה מסכימה ש„סתם משהו" יזכה לגור בה.
10.00 זה הזמן — תכנית אירוח. מנחה: רם עברון.
10.50 „הוואי המשו אפס" — שם הפרק: „אליטות פרצ'פים".
11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 אזרחות (חטה"ב): כלכלה.
08.40 בלי סודות: ס"ש.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון משום ד': פירוק לגורמים.
10.05 ארץ מולדת: ממשבר להתמצמות.
10.30 רגע עם דידקי: איפה המפתח
11.00 עברית מדוברת.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 בעקבי הטבע ז'—י"ב: יוני הרחוב.
12.00 תלמוד, שניים אחזיק: משיטה חלק 2.
12.25 אנגלית ד'.
12.45 צרפתית: העשרה.
1.00 אנגלית ח'.
2.00 רגע עם דחילי: סימנים ללא מלים.
2.25 גיאוגרפיה: כפר מגרי.
2.45 קורס באנגלית מחוברת למטבחים.
3.00 קסים קסם: בלונים.
3.25 קולרגול, פרק 44: קולרגול באמריקה הדרומית.
3.35 בלי סודות: מרח.
3.55 ציור במספרים: הסרט מוקר את הת־פתחות השימושים השונים במחשב לרבות משחקי וידאו, גרפיקה ממוחשבת, שימו־שים צבאיים, רפואיים וכו'.
5.00 ערב חדש. מנוה דפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב.
07.30 שחרית: סימפוניה מס' 3, בסי בטול מג'ור, ק' 319 (תזי קליבלנד / ג'ורג' סל); בטהוכן: קונצ'ו ברה מג'ור, לכנור ותזי אמ' 61 (יצ' מק פרלמן / תזי פילהרמו־ניה / קרלו מריה ג'וליני); ברהמס: המשיכה כלי קשת בטול מג'ור, אופ' 111 (רבר־עית גוורנר / מנחם צוקר־מן, דיזלה שבינה); גריג: ס־תיטה לדיקן, אופ' 54 (ה־תזי הסימפ' הלונדונית / פי דוויק).
09.30 קונצרט בוקר — מנ־דלסון: קונצ' מס' 2, ברה מינור, לפסנתר ותזי, אופ' 40 (אנדראס שיף / התזי הסימפ' של שרות השידור הבווארי / קרל דיסואה); בטה מינור, אופ' 52 (כסי מי־נור; שופן: וולס מס' 9, בלה בטול מג'ור, אופ' 69, מס' 1 (הפרידה); הזמנינטו: פר־לוד כסל מינור, אופ' 23, מס' 5; שופה פולונז בלה מג'ור, אופ' 40, מס' 1 (ה־צבאי).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל — „בריאות, הבדיה כיריך".
12.05 מצעד פומנים מור־מים (ג).
14.06 חבריה לילדים — קר־יי תבקשי מאת מחנה הרש־קוביץ; „בחרק הרעמי", תפ־כית מאת מחנה הרשקוביץ; „בישיטון ובערבה", מאת הנריק סנקביץ; „הנמה של אלונה" מאת גרזה כהן.
15.00 בארץ הלבה — חיזון.
16.00 מאת יהושע סוחל. חלק ראשון. בימוי: גדליה בסר (ש.ש.).
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — „הסאי הצעירי". הנחת העל הוופשי לשראל.
19.05 עיתונים בפרשת השבוע.
22.05 קשר לילי.

רשת ב'

10.05 עניני תנועות ותיירות.
16.05 עניני מרפ ומכנולוגיה.
18.06 שירים עבריים.
18.45 היום בסמרטר.
19.35 דין ודברים.
20.05 מצעד המזרחות.
22.05 מיגת הגיז.

רשת ג'

18.06 מתנם זמרים את השי־רים.
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו..
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת: יסודות הראציונאליזם המ־דעי בפילוסופיה: אחדות ה־יש וחודת הטלוחות אצל שפינוזה. מרצה: פרופ' יר־מיהו יובל.
06.55 פינה חמה לליבי.
15.45 „אלף הימים" — „לילה ראשון בלי אמא" של יגאל לב. פרק 12: „מול המחוזה".
17.30 יומן שלומי.
17.50 יומן ספורט.
18.00 שעה קלה על כלכלה.
20.05 „משלנו".
23.05 שיחה אחר.
דבורק: המשיחה במי בטול מג'ור, לשני כנורות, שתי ויולות וצלו, אופ' 97 (ר־בינית סמטנה / יוזף סוק, ויולה שניה); סטרוינסקי: פולחן האביב (התו' הפיל' הישראלית / לנרד ברנס־טין).
12.05 מאוצר הסרטה — יה־לי וגמן, סמנתר — שמואל: „בערבי"; סקריאבין: סונטה מס' 6, אופ' 53; ליסט: רפ־סודיה הונגרית, מס' 6; ודר־מנינוב: מחמנ מוסיקלי;
סטרוינסקי: 3 תמונות מתוך „פטרושקה".
13.00 קונצרט צהרים — ציי־קנסקי: הפתיחה „רומאו ו־יוליה" (הסימפ' מנוסטון / קלאודיו אבאדו); פגרנר: קונצ' לחליל ונבל, בדו מ־ג'ור, ק. 299 (הלפגנג שולץ / ניקנור זבלנה / הפיל' הווגאית / קרל בהם); 3 שירי עם: הבלדה על הצי־פור הפלאית קוחדילי; הבל־דה של הנרי מרסין; הבלדה על מי המבלשן (ג'ון בא־ען); כוריניה קונצ' לצילו וחנו, בסי בטול מג'ור (מי־שה מיסקי / הסימפ' ים רשדיש / לי בריק); בטהו־בן: סימפוניה מס' 1, בדו מג'ור, אופ' 21 (מיצע מי־סין / נביל פריצר).
15.05 מוסיקה ויזה — מר־טין וזסלי: „סמיני" — ל־מרמבה ולסרט מגנטי (בב־רלי, ג'נסטון); בריאן פנלי: סטרה 3 (1976) (אנסמבל אריאיסטיקה / דונלאס פרי); ג'יל פרמבליי: „חיים" (ג'ר־מן דוויטלה, סופרן / אנ־סמבל אריאיסטיקה / דונ־לאס פרי).
16.00 קונצרט מנוה
18.30 קונצרט מוקלטות הי־סימפ' ים רשדיש
20.05 ערב טוב — פרקי גרי־נה בבבל.
20.30 מאולמי הקונצרטים ב־שלם — פנדרצקי: רקוויים פולני ל־4 סולנים, מקהלה ותזי (פליס ברין־יולטון, סופרן / ווהה בינוויך, אלם / ריסרד קרציקבסקי, ס־נור / אנטון שרינגר, בס / מקי הנער' וחמקי עיש ארנולד שנברג מרינה / ה־תזי הסימפ' של רדיו אוסט־ריה / פנדרצקי).
22.30 מן המקורות — ריקו־ד־עם של בלגיה.
23.00 יומי פסנתר — סקרל־טי: 6 סונטות (לדיסיר הר־רוביץ (פסנתר): שופן: בלדה ליסט: בלדה מס' 2, מס' 4

בתי קולנוע

תל־אביב

תל־אביב — אכתר ב"ס לאסירים מתחילים 9.30 7.15
אורלי קיקוגל רדל 6 9
אלנבי מרשה הרי 5 7.30 9.30
בן־יהודה הבו ואיש השלג 4.30 7 9.30
גורדון ג'אנ פנטין 7 9.30
גת אהבתו של סוהאן 7.15 9.30
דקל שוטסי 7.15 9.30
דיזיב־אין חף מפשע 7.15 9.30
חצות — מכוכות לאשה אהבה הוד המטרה אמריקה 4.30 7.15 9.30
בית ליסין אפוקליפסה עכשיו 7.30 9.30
חן 1 — הנוקם 7.30 9.45
חן 2 — רומן על בטחון 7.30 9.45
חן 3 — קאל 7.45 9.50
חן 4 — נשים בעורף 7.20 9.45
חן 5 — השוטר מנגב פטור 7.40 9.50
לים ר כמדן של פריצי 4 6.45 9.15
לב 1 — חירום מ־6.00 עד 11.00
לב 2 — אנדיאנס 2.00 7.00
רומן בהמשכים 5 9.50
מזיאון תל־אביב לרקוד עם זר 7.15 9.30
מוגרבי הבוכו הגדול 7.15 9.30
מקסים בגידות בטריאסטה 4.30 7.15 9.30
סינמה 1 — חצר 4.30 7.15 9.30
סינמה 2 — אדיות עירית 4.30 7.15 9.30
סטודיו חברים 7.15 9.30
פאר דכבת תחתית 4.30 7.15 9.30
פרין בדרי 7.15 9.30
צוותא התנחמני 8.00
צפון רומן שמחל במלחמה 7.15 9.30
תכון — רמת־אביב — ערים 1.30 7.30 9.30
שחף שושנת קוזיר הסגולה 4.30 7.15 9.30
תכלת יער האיטרגר 7.15 9.30
תל־אביב הנינגה האמריקני 4.30 7.15 9.30

יפו

הנאוויה הישראלית רציחות פשוטות 10.30

ירושלים

אדיסון הסטרה אמריקה 4.30 7 9
אוריון סגנו לרגל שיפוצים
אורנע ה„ג'ינס" 4.30 6.45 9
בית אבאדון 3.30 מרי פופנס
דונה פלור שנואה לשניים ב־6 דמעות של שחיקה 7.30
פרנקשטיין הצעיר 10
אוכפים לוהטים 12 חצות
האוניון הקסן בוייני האומה — ברזיל 6.30 9
הבירה הנינגה האמריקני 4.30 7 9
ניל אור ברדי 7.30 9.30
סינמה 1 — בייס לצבירות בתנועה 7.15 9
כפר הבוכו הגדול 4.30 7 9
סמדר סוסקה 7.30 9
עדן הבו ואיש השלג 4.30 7 9.10
רון אל גורסה 4.30 7 9
מיטשל שושנת קוזיר הסגולה 7.15 9.15

חיפה

אורה הכבוד של פריצי 4 6.45 9.15
אורלי אמריאוס 6 9
אמפיתיאטרון הנינגה האמריקני 4.30 7 9.15
ארמון שוטר עם כבוד 4.30 6.45 9
עצמון רכבת תחתית 4.30 7 9.15
חן רמבו 4.30 6.45 9
פאר ה„ג'ינס" 4.30 6.45 9.15
קרן־אור ואסטי ביימס 4.30 7.30 9.15
רב גד 1 — אהבתו של סוון 4.30 6.45 9
רב גד 2 — רומן על בטחון 4.30 6.45 9
רון הסטרה אמריקה 4 6.45 9
שבים דר הכרמל — שושנת קוזיר הסגולה 7 9
עמסי אפוקליפסה עכשיו 6.15 9

קרית חיים

בית העם הבוכו הגדול 7 9.15

קרית ביאליק

ספיר קוקו 7 9.15
סביון הנוקם 7.15 9.30

קרית ים

ניצן 7.00 הצמה באידיש / 9.15 קוד השתיקה

קרית מוצקין

אורנית הסטרה אמריקה 7.15 9.30

אשדוד

אסתר אירית עירית 7.15 9.15
אשדוד השוטר מנגב פטור 7 9.15

אשקלון

אסתר מסכה 7 9.30
מאור אדיות עירית 7.15 9.15
הדל שוטר עם כבוד 7 9.30

באר־שבע

חד הנינגה האמריקני 7.15 9.30

בת־ים

אורנים בייס לצבירות בתנועה 9.30 ,.15
עצמאות הנינגה האמריקני 4.30 7.15 9.30

גדרות

בית העם הבלש האמיץ פלטש ב־8

הרצליה

הוכל הסטרה אמריקה 4.30 7.15 9.30

חולון

ארמון ראסטי ביימס 7.30 9.30
5.00 הנינגה בעל 9 נשמות
מגדל הנוקם 7.15 9.30
מתנ־ם קרית שדה — אמדיאוס 6 9 / בצימאון לאהבה 4.00
סבוי הבוכו הגדול 4.30 7.15 9.30
רינה הסטרה אמריקה 7.15 9.30

טבריה

אביב מסכה 7 9.15

טבעון

יובל אור מסכה 7 9.30

כפר־סבא

עמר אמדיאוס 6.30 9.15
חן סוהאן סוהאן 7.00 9.15

לוד

אורלי הצד 7 9.30
נוה זיו לטות בצד תשוקה 7.15 9.15

נהריה

הוד מקס הנעם וכיפת הרעם 7 9.15

נתניה

סמדרין קאמילה 7 9.15
אכתר הסטרה אמריקה 5 7 9.15
טרון הנוקם 5 7 9.15

פתח־תקוה

שדום הצד 7.15 9.30

קרית־שמונה

שניר מצהון הכותנה

קרית מלאכי

צמרת מסכה 7 9.30

ראשון־לציון

נעמן השוטר מנגב פטור 7.15 9.30
ראשון הנוקם 7.15 9.30

רחובות

בית העם השוטר מנגב פטור 7.15 9.30
הדר יער האיטרגר 7 9.30
חן הדקל האחרון 7.15 9.30

רמת־גן גבעתיים

אוהלים הנוגים 7.15 9.30
ארמון ניגנה 7.30 9.30
לילי כבודו של פריצי 7 9.30
הדר הסטרה אמריקה 4.30 7.15 9.30
רבגן 1 — השוטר מנגב פטור 7.40 9.50
רבגן 2 — ברדי 7.15 9.30
רבגן 3 — יער האיטרגר 7.30 9.45
רבגן 4 — רומן בהמשכים 7.15 9.40
שכים הנד 7.15 9.30

רמת־השרון

כוכב דמעות של שתיקה 6.45 9.30

רעננה

אורנה מקום בלב 8.30

רמלה

אדון אירית עירית 7.15 9.15

טבע חטשית
פרחצבטיות בע"מ

בתי־מרקחת

תל־אביב
סופרפארם — איינשטיין 40 רמת־אביב.
זיה — אצ"ל 52 — שכונת ה־תקוה — 378403.

ירושלים
גינבוב — האריי 12 — 633676.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7 — 672288.

פתח־תקוה
קופת חולים כללית — חיים עו־זר — 905271.
בני־ברק — רבי־יבן
הטרת — ירושלים 23 רמת־גן — 742046.
בת־ים — חולון
בלפור — בלפור 90 בת־ים — 583448.
אהרון — הטיין 52 חולון — 806920.

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית הפוטר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הנעשים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. בימם ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ — טלפונים 03־433500, 03־433300.
מרפאות שיניים
יעזורה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב — 03־284649 בימים א'—ה' בין 21.00 עד 23.00 ביום ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים — בין 15.00 עד 21.00.
אזור חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ב' — 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס
לכל המשפחה!

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית בקשה לאישור הוספת בניית בנוים לבית על חלקה 28—29 בגוש 8261 רח' לבהמ"ן מס' 4—6 בחריגה מבוקשת כ־הקלה 0.4% בניה (מעבר ל־6.6% מאושרים) תכנית 382/85.
את התכנית ניתן לראות ב־משרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים ביום פרסום הודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים — עירית אשדוד — החב' העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ

בניה עצמית באשדוד — רובע סו'
יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה בספטמבר 1985 נותרו 58 מגרשים לבניה חד־משפחתית, 2 חצאי מגרשים דו־משפחתיים לבניה בקיר משותף, ו־19 יחידי ב־5 מגרשים לבניה טורית.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע ותנאי תשלום והתאמות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום חמישי 5.12.85 שעה 11.00 בשימת „כל הקודם זוכה". בהמרדי התב' לפיתוח אשדוד, בנין העירייה, קומה א' חדר 111, טל: 055־52301/221. בשעה הנקובה כתחילת הגרלה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
המשך הגרלה שתערך במשרד המחוזי, במינהל מקרקעי ישראל, רח' בן יהודה 34, קומה 12, ירושלים, טל. 02־224121 בשעות הנבדה המקובלות יש להפקיד סך של 500.000 שקל המהווה בקאנית לפעולה מינהל מקרקעי ישראל ונאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד המחוז בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זאת עד לגמר שיווק המגרשים ולא יאחר מ־31.12.85.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע למגרש בגודל של 510 מ"ר לבניה חד־משפחתית המשולם למינהל בשת ותמיכת הנבדה הוא 18.537,220 שקל המהווה פיתוח הוא 19,920,000 שקל ($ 13,486). — המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות עבור פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים — שיכון ופיתוח — לישראל בע"מ — משרד הבנוי והשיכון מחוז ירושלים

בניה עצמאית בשכונת גילה
ירושלים — יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה בספטמבר 1985 נותרו 4 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־31 חצאי מגרשים דו־משפחתיים לבניה בקיר משותף.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע ותנאי תשלום והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 3.12.85 בשעה 11.00 לפי הפקדון של „כל הקודם זוכה".
כפת ההרשמה שתערך במשרד המחוזי ומינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן־יהודה 34 קומה 12, ירושלים בשעות הנבדה המקובלות — יש להפקיד סך של 500.000 שקל המהווה בקאנית לפקדון מנהל מקרקעי ישראל ונאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המינהל בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זאת עד לגמר שיווק המגרשים ולא יאחר מ־31.12.85.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע למגרש בגודל של 500 מ"ר לבניה חד־משפחתית המשולם למינהל בשת ותמיכת הנבדה הוא 19,920,000 שקל ($ 13,486). — המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות עבור פיתוח.

הודעת משנה להתכנון ולבניה — חולון
הודעה על פי סעיף 149 (ו) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
תיק בנין 2805

נתבה בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 63 בגוש 7167 רח' קרל נטר מס' 4 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש (568 מ"ר) בשתי קומות לכל דיירי הבית לשיפור תנאי התכנון והדיור.
החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגו־רים ב'1.
את התכנית אפשר לראות במש־רדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.
לכל מי שיש התנגדות יוכל ל־הגישה להועדה תוך הזמנה של 14 יום מהיום.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל היגו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

עו"ד חיים שורק
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הודעה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה לאחרי בניה 6% ב־רח' צה"חלי מס' 50 גוש 7047 חלקה 142 תיק בנין 050—3/3074.
2. לתוספת באחרי בניה ברחי מכלל יפו מס' 5 גוש 7044 חלקה 77 תיק בנין 3/35327 בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו הרגזות להוצאת היתר — אי־שיר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו עדרת בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדויקת ושלטון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

בנק אמריקאי ישראלי
מקבוצת בנק הפועלים

הודעה ללקוחותיו
הפחתה בשעורי הריבית ללקוחות

החל מיום ג' י"ג בכסלו תשמ"ו 26.11.85
יופחתו שעורי הריבית כדלהלן:

1. הריבית על הסכומים מעל המסגרת המאושרת בחח"ד תוקטן ב־2% לחודש ותהיה בשיעור של 3% לחודש במקום 5% שחיה נהוג עד כה.
2. בחשבונות עו"ש מקבלי משכורת תוקטן הריבית והריבית החדשה תהיה כמפורט:
עד ל־200,000 ש' — 5% לחודש (81% מתואמת שנתית)
מעל 200,001 ש' — 7% לחודש (128% מתואמת שנתית)

החל מיום כ' בטבת תשמ"ו 1.1.1986 עמלת הנקיצאה תופחת ב־1,5% לשנה ותהיה בשיעור של 2,375% לרבעון. הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בזק
החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מזמינות בזה הצעות לאספקת:
1) מכרז 212/85 מקרחת שמיר
2) מכרז 220/85—219 יחי' אויר צח — מצפה רמון הימנה
3) מכרז 214/85 — שלום הישלמות
4) מכרז 221/85 — ציוד עזרה ראשונה
5) מכרז 226/85 — שיפוץ מחסנים באבו־כביר
6) מכרז 210/85 — אקרוי לשוף.
טפסי הצעה בפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל באפסנאות ומחסנים. ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאחר מיום 8.12.1985 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות כמצוין אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

מנהל תחום אפסנאות ומחסנים

בעריכת תרזה איזנברג

מחמאה אחת קטנה

מאת ציפי רותן

מחמאה אחת קטנה יכולה לסדר לך יום שלם ולפעמים אפילו שבוע קצר. קבלנו המנת אירוח למסעדה ממקום העבודה של אישי. התיחסתי אליה ברצינות וראויה, שהרי אין הזמנה כזו דומה לשכון הבאה מחברים. כאן אין שום מקום לאימפרוביזציה. כאן השיפוצים חייבים להיות במאה אחוז. כי אז, הדי, לוקחת על אחריות הופעתך את התקרמותו של אישך הנ"ל בעבודה, את הבונוסים שמצפים לו, את חיבת הכסא אליו.

בערב המיוחד עשיתי את המקסימום. מספרה, אמבטיה, התלבשות המתאימה, זו שכל המסתכל בה רואה מהרהורי ליבו. איפור מדוקדק כיסה את כל מה שהסבע החסיר ומהנפטלין הוצאתי את מצב הרוח שנועד במיוחד לערבים כאלה.

הרגשתי ככוח מחץ לפני הסתערות כשאני בטוחה לחלוטין בסיב התנמשות שברשותי.

נכנסנו למסעדה במצב רוח טוב. האווירה היתה טובה, האוכל היה לאניי־טעם, היין היה שופרא דשופרא והאנשים היו נחמדים. ישבים, אוכלים, מפטפטים ושותים, ושותים והראש נעשה כבר כבד, ויחד עם הכבידות, הפך האוכל לטוב יותר, האנשים צחקו יותר, המגישה היתה חמודה – וכשהתברר שהיא גם המבשלת, נראתה נחמדה עוד יותר.

כשגמרנו לאכול והגברת הנאה גם החלה לשיר עלתה קרנה בעיניגו. כל המעלות נאשה אחת. ומתוך אדי היין והראש הכבד נראתה יפה להפליא. לא יכולתי להתאפק ופלטתי בלחישה רועמת: „איזו אשה יפה, איזו יפהפיה", כשאני מתבוננת גם לקנקן וגם לתוכן.

„גם את בסח היית מאוד יפה כשהיית צעירה", לוחשת לי חברה אחת ממזכירות המחלקה.

התעוררתי באחת. איראפשר להמשיך לישון כשמקבלים ולי מי קרח על הראש. איזו זכות עמדה לה לגברת חוץ מאשר מספר קטן יותר של שנים? לא קורה לי הרבה פעמים שאני נשארת ללא מילים. באותו רגע נעתקו כולן מפי. לא נדבר על כל ההכנות שירדו לסמיזן, אך משפט כזה הרסה לי את כל האוכל, אבד טעמו של היין, גם המוסיקה כבר לא היתה כה ערבה. נגרסו גם היום שאחריו אפילו השבוע. הוא שאמרתי, כזה של מחמאה אחת קטנה.

לירז, אנטי־כוכבת צעירה

מאת דינה רייס

לירז קורן חזרה אל המרקע הפעם מלמדת אותנו, בשם הכ־רת החשמל, פרק בהילכות בטי־חות. הכוכבה תכולת העיניים בגרה בשנה. היא מנוסה יותר, מקצועית יותר וימי הצילומים עימה עברו לגמרי חלק – מעי־דים המפיקים בחברת החשמל.

מי שחושב שהתואר „בוכבת" הצמד לה סתם כך, אינו יודע כי המחלקה ליחסי ציבור של חברת החשמל ערכה סקר טלפוני בין צופים, לאחר שני תשדירים, ול־הפתעתה אנשים פשוט דרשו את „הלדה ושסקר". גם אלפי פניות של ילדים מכל רחבי הארץ לק־בל חומר כתוב על לירז והכלב, ודרישת קיבוצים ומוסדות לערוך תכניות מקומיות בעקבות התש־דירים, קבעו כי אכן הילדה הזאת עושה למעגם עוד עשרות אלפים של הוראות קבע ויוצרת מודעות לחסכון והכרה בחשיבות הבט־חון.

כיצד כל זה משפיע על בת העשר ועל ילדים צעירים הנרח־פים – או בעצמם הילכים – אל אורות הבמה (הפסטיגל) והטל־וויזיה – שאלנו את אמה של לי־רז, אילנה קורן. לקורן, מורה במקצועה יש עמדות מגובשות ומוצקות שיש בהן משום שעור מאלף להורים רבים הרוחפים ל־דים רבים להתפרסם ולהופיע. לא תמיד נותנים את הדעת לכב־נות הסבונות בכמה דקות של הנאה מפוקפקת. נשום שבסביל הילד וזהי מערכת מורכבת מדי ולחוצה מדי. מוטל על ההורים תפקיד אחראי ומבריע בשמירה עיקשת על נפש הילד. עליו לע־מוד בפיתויים ולחצים לא מע־סים, ודי במעידה קטנה והעסק הזה מתגלגל לו הלאה ללא שלי־טה וללא מעצור.

אמא אילנה לא היתה זו שרוח־פה את לירז להופיע בטלוויזיה. הדודה ראתה מהמודעה בעתון ולקחה את הילדה. היו שם 300 ילדות ואילנה אומרת: „הייתי בטוחה שתפקידים כאלה תפורים על בתו של... גם לבחינה השניה הלכה לירז עם הדודה. כאשר נותרו ארבע בנות אמר לי בעלי „לכי עם הילדה וחראי מה רוצים ממנה". על הבחינה האחרונה מספרת לירז עצמה: „הית צריכה לראות איך הופיעו הבנות איזה בגדים ואיזה תסרוקות והית צריכה לראות את האמהות איך שהן התחתכו כאילו שהן הכועס־דות..." „כאשר חזרו מן הבחינה האחרונה", ממשיכה האם, „אמרה לירז כי לא עשתה בסדר' את מה שאמרו והיא בטוחה שלא תקבל את התפקיד. קנינו לה מתנה ני־חומים ושכחנו מהענין". באותו ערב התקשר הבמאי וביקש כי זכתה בתפקיד. מכאן הלך הכל מהר מאוד.

לצילומים התלוותה האם פעם אחת. „גיליתי שהיא בידיים טר־בות ושהצוות כולו עם השחקנים, דואגים לה, מדריכים אותה, אפי־לו איך להתמודד עם התגובות ברחוב. בימים שבהם הוציאו אר־תה מהמיטה בשעה חמש וחצי בבוקר הם דאגו שתגוח בצהרים, וצילמו אותה כדי שראה. כאשר התעוררה הקיפו אותה בבוהאריה, והפתעות אחרות. הצד האחר של ההרפתקה הזה כאשר הכתבות בעתונים החלו לפרסם את תמונ־תה של לירז עם שטקר, „קול ישראל", ו„גלי צה"ל", הזמינו אותה, סבא חזל לאסוף את כל קטעי העתונות ולהשוויץ בנכדה המוכשרת, ובחברת החשמל אספו אלבום ענק ושלחו ללירז. היה צריך להתרגל לכל זה".

ועם הכל, לירז, תלמידת כתה ד' אין מניירות של כוכב ובכל זאת אילנה עומדת על המשמר כדי להבטיח שהענין הזה יישאר הוויה. „קל מאוד לאבד את ה־ראש", אומרת אילנה. „בשנה שעברה, כמה שבועות לאחר שסודר תשדיר פנו אלי וביקשו שלירז תופיע בתשדירי בחירות. לאחר מכן התקשרו שתרגמן בשב־יל חברת „סנוב". באותו פיתויים הנראים לסאודה כה תמימים נופ־לים הרבה הורים המכניסים ילד־קטן עם נפש רכה למערכת. קשר־חה מאוד. אני החלטתי לעמוד בפרץ. והזכרתי, עד היום, כך לפ־חות אני מקווה, להתיחס לכך כאל חוויה".

„לירז מקפידה לא להפסיד שעורים בבית הספר ולהשלים מה שהחסירה. היא ממשיכה לל־כת לחברות, לאותם חוגים, ול־המשיך לנגן באורגן. בשום הון שבעולם לא הייתי מסכימה שמשהו ינצל את הצלחתה בתש־דיר, לעשיית מסחר. ולצערי יש כאלה שעושים זאת".

ומה קורה כאשר יש עוד אחד־רת, מיטל בת שמונה, שצריכה לחיות במחיצת הכוכבת? „וזהי הפתעה גדולה, היא הפכה להיות אשת יחסי הציבור של לירז, וכמ־קום קיבאה, היא מפגינה הזדהות וגאווה".

לירז ממהרת לומר שאינה רו־צה להיות שחקנית. זה קשה מאוד לעמוד בלחץ הצילומים במשך 12 שעות ויותר. היא מוכ־נה להעיד שרזוקא בגלל ההופעה בטלוויזיה הפכה פחות „שוויצ־רית", משום שחששה שאם תתור־כה, יחשב הדבר כאילו שהיא מנצלת את הפופולריות שלה, ומנסה לכפות את רעתה.

הצירוף של אופנה וצדקה נעשה קלאסי ממש כמו הצירוף של חצאית וז'קט. אהרונוביץ, בתצוגה למען מוסדות ויצ"ו, הביאה כבוד לשני הצירופים. סיסמתה – לביש וחדיש ועוד פעם לביש.

הולך סובב הכובע

מאת מאיר בראלי

בתגאה רבה קראתי את „מה קרה לכובע" מאת עדינה בראלי, מלוחה באיוריו של יפתח אלון, בהוצאת „ספרית פועלים". זהו ספרון לגיל הרך שגיבורו הוא כובע רחב־שוליים שאמו של אודי תפרה לו תבשה לראשו והוא, מתוך פיזור נפש, השאירו על ספסל בחורשה.

את הכובע רחב השוליים מאמצת אשה שלוקחת אותו לשפת הים להגן על פניה בהשתזופה. אחריה משחקים בו גלי הים וכשהם מואסים בו, ילדה קטנה שמה בו את צרפיה. אמה כובסת אותו ותולה אותו על חבל ומשם הוא מתעופף ברוח, נוחת על ענף וציפור קטנה שלא היה לה קן, בוחרת בו לגדל את גוזליה. כשאלה עוזבים את הקן נופל הכובע על ספסל בשדרה ושם מוצא אותו אודי, בעליו המקורי. במהלך ההרפתקאות ניבעו בכובע חורים ואמו של אודי „מחמת" אותם בטלאים שצורתם פרחים. הכובע המקושט, קם לו מעל ראשו של אודי ואולי הוא מתעופף ברוח עד עצם היום הזה.

תיאור הרפתקאותיו של הכובע מתאים בעיקר לילדי הגן, והאיורים מקסימים בצבעיהם ובהומור שבהם.

לירז, שטקר, יוסי סווירה, הלא הוא יוסי החשמלאי

שני פנים להוויה

כסאח וולגרי ומכובדות חוסָה, שתי תצוגות בערב אחד

מאת ורדה צימרמן

ביקרתם כבר במועדון „ליק־וויד" החדש? כדאי. לפחות פעם אחת. וסיבות לכך לא חס־רות. לראות את ישראל־המזר־קה־האת־ארה"ב גם מכיוון אחר. לראות את הנוער התל־אביבי של היום ולשמוע איך הם מדב־רים. להרגיש שאתה בעצם בכר „לא שייך" ולחשוב מה היית עושה במקום כל הפספ־סים האלה כאן. לו הייתי יכול להתחיל מחדש... קצת חשבון נפש לא מזיק. מנהלי המקום, ביקשו להפוך את מה שהיה פעם קולנוע „אופיר" הזכור לטוב למועדון סולידי, מבוגר יותר מאלו הקיימים. אך התוצאה, לפחות בערב שהיינו שם, היא אחרת. צעירים. עוד צעירים מאוד הם הרוב. „ה־מבוגרים" בני השלושים פלוס, מיעוט קטנטן. רבים עומדים כי־ציר, אחרים רוקדים בשטח שנוקה מכסאות קולנוע (רק מעט שורות מושבים נשארו באולם) ובמרכז בימה ומסלול.

אנחנו הגענו לשם בגלל המסלול. מסלול התצוגות. הספרית ונדה קרן אירגנה תצו־גת אופנה של בילי היימן מאי־לת ושל „גנימד" מתל־אביב. ולמרות השעה המאוחרת בה היא החלה, היה כדאי. לא בג־לל הדגמים כל כך אלא בגלל האווירה. ומה דעתכם על תצו־גת אופנה המתנהלת כך: שתי נערות מאופרות בכבדות יצ־אות אל הבימה – עליה כבר ממתין נער בעור שחור ושר־שראות רכוב על אופנוע. הן מתקרבות לקדמת הבמה ומת־חילות בהיאבקות מדומה ובר־קע קריאות עידוד של בילי היי־מן בנוסח „תכניסי להו". „כסחי אר־תה עד הסוף!". „לחיים ולמוות זה שם המשחק" ועוד כהנה וכהנה ביטויים דומים. מישהו („מהמבוגרים") שעמד לידי אמר: אם הייתם מספרים לי על כך, לא הייתי מאמין. גם אני לא. הסבתי. היתה זו הצגה של ולגריות חסרת טעם ומיותרת. חזו בעצם שם המשחק.

ההמשך לא היה טוב יותר. ונדה, הספרית, העלתה קבוצת נערים ונערות על הבמה. היא סירקה אותם בתנועות שהיו אמורות להשלים את האווירה האלימה והרחוטה המתובלת במה שאמור היה לבטא אירו־טיות מטיימות. אותנו היא הכ־אירה ארישים. בלשון המעטה. על הדגמים אפשר להגיד – כ"ל.

איך הגיעו דגמי „גנימד" לע־רב שכזה, קשה להבין. שתי המעצבות, כוכבה ומאיה, יוד־עות לפחות מה הן עושות. לדגמים שהציגו יש קו מנחה, רעיון. התצוגה היתה תצוגה של ממש, מאופקת, עדינה שנתנה לקולקציה לדבר ויש ל„גנימד" מה לומר.

★

באותו ערב עצמו היינו, תהילה, במקום אחר. שונה לח־לוטין. ממש שני פניה של התור־יה הישראלית. מלון „הילטון" המכובד. האגודה למלחמה בסרטן נותנת החסות והמעצב גרשון ברם הציג את רעיונותיו שלו לחורף 86-85. אפשר לכ־נותם „שחור לבן בצבעים". כשהשחור והלבן הם הרקע לצבעים חזקים ובוטים. ארבעה סיפורים בקולקציה. „המראה הטהור" הוא לבן. כמובן. ב„מראה הספורטיבי" שולט השחור המתובלן בגוונים צוע־קים. „המראה האלגנטי" פונה מן הפוטר אל הקשמיר, אל אריגי הריפוד וזה „המזרחי" בר־הק בסאטנים. קולקציה עשירה מאוד המחוקת את ההנחה כי הפוטר עריין לא אמר את דברו עד תום. חולצות מרובעות גדו־לות מחולקות לשלושה צבעים, מעילים „משולשים", שמלות שחורות קטנות, מכנסי־גרב, טוניקות. סרדאלים בוואריציות שונות. מראה של שכבות בצב־עוניות עשירה.

ואם אתם רוצים גם מכנה משותף לשני האירועים – בבק־שה „גנימד" הציגו הקיץ, בעק־בות המעצבים הצרפתיים, חצ־איות וכמלות גם לגברים וזן ממשיכות בבך גם החורף. גר־שון ברם מלביש את הגבר בחצאיות של ממש מעל מכ־נס־גרב צמוד ובחצאיות־דמי (סינרים וחלקי סינרים) ומער־כות־פידמות בסאטן.

★

ב־הלנה רובינשטיין" מעלה־ון־ציה אסוציאציות של יופי, של אווירה מפתה. עושר צבעי הבארוק והבגד ההדור. כך לפחות נאמר בקומוניקט ל־עתונות, וזו הסיבה שבחרו לקרוא לאיפור החורף „וג־ציה". העיניים מודגשות בשלר־שה גוונים. חרדל לאיות הפני־מית של העפעף העליון, ירוק כהה בשני שליש החיצוניים של העפעף וסגול לאורכו של העפעף התחתון. המסקרה כחולה. ואריציה שנייה לשעות הערב שלשיית הגוונים משת־נה: כחול־פטרול לאורך הרשקע הטבעי של העין. ורדרד מתחתיו וגוון השזיף לאורך העפעף התחתון. המסקרה מתחלפת לשחורה. הרעיון המרכזי: עושר הנוצר משילוב צבעים נוגדים. ושל גוונים בוהקים עם עמומים.

„וגניה" של הלנה רובינשטיין

חסין, אמין ושמרני

מאת נעה ירדנאי

הסיפולוקסים שהיו מקבלים פעם כמתנת חתונה, התחלפו, בנראה, בסרוויסים מתוצרת „לפיד־נעמן". לאה אייל, מנהלת החנות החדשה לכלי בית מתוצרת שני מפעלי הקרמיקה הוותיקים, שנפתחה ברח' דובטינסקי 9 ברמת גן אום רת, שוזגות צעירים חרוזים אליהם עם המתנות שקבלו, מחליפים ומתאימים לעצמם מערכות אוכל שלמות על פי טעמם.

בית החרושת „לפיד" מיצר כלים חסיני אש לבישול ואפיה, וכלי נוי. ב„נעמן" מייצרים כלי פורצלן ד"רנים, מערכות אוכל וקפה. מוסיפה לאה אייל, האחראית גם על עיצובה של הכלים חסיני־האש מתוצרת „לפיד" מוצעים בגדלים שונים. מתבנית אפיה קטנה במחיר 14,000 ש' ועד סיר גדול, לבישול החמין של שבת במחיר 26,000 ש'. כל המחירים לפני הנחה קבועה, הניתנת רק בחנות זו, בסך 15 אחוז. לרוב הכלים א' ישנו מבחר דומה מסוג ב', עם פגמים קלים. ההנחה על סוג ב' משמעותית. בכלים חסיני האש למשל, היא מתבטאת ב־40 אחוזים ממחיר הכלים מסוג א'.

לשם השוואה: סיר חסין אש עם מכסה תואם מתוצרת אנגליה (סוג א', כמובן) נמכר בחנות „דניש" במחיר 45,982 ש'. סיר קטן ללא מכסה – 44,983 ש'. אלא שהעיצוב מסוגנן ומעודן יותר.

„ערבב והתאם", מערכת שהורכבה מפריטים בודדים שהמשותף להם: צבע לבן וחסינות־אש

החנות: „הדגש הוא על מכירת כלים שימושיים, בחידים חולים. אנחנו מוכרים בצמוד למחיר המחירון שלנו, מה שחנות רגילה לא עושה. כמרכז מתקיימים מבצעי החלות במחירים מיוחדים לכלים שיצאו מייצור". לדוגמא: מערכת כלי אוכל מתוצרת „נעמן" בצבעים אפור וורוד עתיק, 18 חלקים, ששה מכל סוג (מרקיה, וצלחות למנה ראשונה ושניה) – 880,000 ש'. לאלה אפשר להוסיף כלי הגשה גדולים בצבעים תואמים. מחירה של מערכת לקפה, ששה ספלים וששה תחתיות מעוטרים בפרחים זעירים על רקע לבן – 33,500 ש.

הוותק שצברו מעצבי הכלים של „לפיד" ו„נעמן" אינו פועל לטובתם, הם מסרבים להתרענן. הכלים אינם המלה האחרונה בתחום העיצוב. חשובה היא האיכות הנשמרת לאורך שנים אך חבל שתלווה בקו שמרני, מראה כבד וגס, כסימן הכר לא מהמיא. יש אמנם באמץ המתבטא בתחום הצבעים, אך לא די בצבע כדי לתת לכלי מראה מעניין, רענן וחדיש.

ובכל זאת: מי שמחפש מתנה זולה וקימושית באיכות טובה, אולי „מציאה" כתוספת למכנה הפרס, יכול למצוא כאן בבחר מגוון, ובכל מקרה אם נמצאים בסביבה – שווה להציץ.

בנק הספנות לישראל בע"מ

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח—1968 ניתנת בזה הודעה על פרטים

תשקיף בדבר
הצעה בדרך של זכויות
של

2,687,704,050 מניות רגילות רשומות על שם בנות 0.1 שקל של הבנק בשרך נקוב כולל של 268,770,405 שקל, ביחד עם
479,428,290 מניות רגילות א' רשומות על שם בנות 0.5 שקל של הבנק בערך נקוב כולל של 714,145, 239 שקל וביחד עם
סדרה של 5,084,845,500 כתבי אופציה רשומים על שם (סדרה 2) הניתנים למימוש החל מיום 1 בינואר 1986 ועד ליום 30 ביוני 1987 ועד בכלל.
ניירות הערך האמורים מוצעים בדרך של זכויות לבעלי המניות של הבנק ב־1,452,813 יחידות, לפי היחס של יחידה אחת לכל 650 שקל ע.נ. הון מניות קיים.
כל יחידה כוללת: 1,850 מניות רגילות בנות 0.1 שקל
330 מניות רגילות א' בנות 0.5 שקל
ו־3,500 כתבי אופציה (סדרה 2)
היחידות מוצעות במחיר של 3,613 שקל ליחידה.
(מרכיבי המחיר ליחידה: המניות הרגילות בנות 0.1 שקל במחיר של 1.40 שקל למניה (1400%), המניות הרגילות א' בנות 0.5 שקל במחיר של 3.10 שקל למניה (620%) וכתבי האופציה ללא תמורה).

בשנת החודשים שנסתיימו ביום 30.6.85 היו לבנק הפסדים מתואמים לאינפלציה, לפי מדד מאי 1985, בסכום של 1,329 מיליוני שקל, בשנת 1984 בסכום של 4,462 מיליוני שקלים ובשנת 1983 — 3,236 מיליוני שקלים (ראה דו"חות רווח והפסד מאוחדים בעמ' 57 בתשקיף) בין הגורמים העיקריים להפסדי הבנק בשנתיים וחצי האחרונות היו ההפרשות לחובות מסופקים וריסות מניות (בשנת 1983).
הפרשות לחובות מסופקים הסתכמו בשנת החודשים שנסתיימו ב־30.6.85 בסכום נומינלי של 1,264 מיליוני שקל שהם כ־1.0 מליון דולר, בשנת 1984 בסכום נומינלי של 1,400 מליון שקל שהם כ־2.2 מליון דולר ובשנת 1983 בסכום נומינלי של 131 מליון שקל שהם כ־1.2 מליון דולר. (ראה עמ' 39 בתשקיף).
עקב ריסות מניות הבנק בתקופה של כ־3 חודשים בשנת 1983 הפסיד הבנק הפסד ישיר בסכום של כ־102 מליון שקל (שווה ערך, לפי אומדן, לכ־2.5 מליון דולר) וכן הפסדים עקיפים נוספים המסתכמים, לפי אומדן, בכ־1 מליון דולר (ראה בתשקיף בעמ' 35). למיטב ידיעת הבנק מאז המצגת השניה של חודש מאי 1983 לא נעשות יחוד פעולות ריסות מניות הבנק. הבנק לא הצטרף להסדר עם מדינת ישראל לרכישת ניירות ערך בנקאיים והסדרים אלו אינם חלים על מניות הבנק (ראה עמ' 32 בתשקיף).

החברה לישראל הפקידה בבנק ביום 31.12.84 פקדון בסך 2,275 מליון שקל. פרטים של יתרה של פקדון זה כתקבול על חשבון ביות ראה בתשקיף בעמ' 24.
לכבידת רגילות בנות 0.1 שקל מהון הבנק עדיפה בזמת והבטחה בקלפי ביחס לבניות הרגילות א' בנות 0.5 שקל בכך שלכל מניה קול אחד באסיפות הכלליות של הבנק בלי להתחשב בערכה הנקוב.
אם לא תופץ, מתחולמות נאותה, בין 150 איש לפחות (לא כולל בעלי ענין) הכמות המינימלית של כתבי אופציה הנדרשת לפי הניתות הבדיקה (והיינו 825,000,000 כתבי אופציה) לא תרשום הבורסה לסחר את כתבי האופציה. בסקרה זה יש להביא בחשבון את הסיכות הכס הנובעות מכך.
הבנק ישלם לחתם עבלת חיתום והפצה בשעור 5.5% מתמורת היחידות הבוצעות (למעט היחידות הבוצעות בענין זכויותיהן של החברות פרטיות קודמי וסמיר ס.א. בעלות הענין בבנק ובכן זכויותיו של בנק הפועלים בע"מ אשר לגבי כולן ניתנה הודעה לבנק כי ירכשו על ידי בנק הפועלים בע"מ (ראה עמ' 6 דו"ח בתשקיף).
ניתנל הזכויות ומכירתן יעשו בהתאם לתיראות הקבועות בתשקיף.
עותק מהתשקיף והעתק מהתיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותקים של התשקיף ישלחו על ידי הבנק יחד עם כתבי הזכויות וטופס בקשה לניצול זכויות אל הזכאים לזכויות שכתובותיהם הומצאו בשבם בפנקס החברים של הבנק.
ניתן לתשיג עותקים של התשקיף גם במשרדי בנקים וחברים אחרים בבורסה.

החתם:
החברה לישראל בע"מ
(בעלת ענין בבנק)

תאריך התשקיף: 25 בנובמבר 1985

בעריכת ארנון מגן

המדגה הוא עדיין אחד הענפים החקלאיים של אילת־השחר. אבל מי זה יכול להתפרנס מן החקלאות?

מה עושה הפסקת הבניה לאילת־השחר

40 משפחות צעירות, עם הרבה ילדים, מתגוררות עדיין בדירות קטנות

– ויש שמציעים כי יתחלפו בדירותיהם עם חברים ותיקים

מאת חנה לוין

הוועידה החקלאית ה־13 התארחה בחודש שעבר בקיבוץ אילת השחר שבגליל העליון כמחווה של המרכז החקלאי כלפי יישובי קו העימות. קבלת הפנים הלבבית, האירוח החם והארגון המעולה, שהורגשה בו ידו המיומנת של יצחק ששון, פינות החמד הרבות והנוי המטופח – כל אלה הסתירו מעיני האורחים את העובדה המצערת, ש„אילת" היפהפיה בת ה־70 נמצאת במצוקה כלכלית קשה.

כאשר מקצצים קיצוץ עמוק בכל התקציבים הצרכניים ומשאירים בתכנית ההשקעות רק סעיף יצרני אחד: החלפת ציוד, הדבר אינו יכול שלא להשפיע במישור החברתי. העובדה, שלאחר שנים רבות של עבודה מפרכת ומסורה הגיע הקיבוץ למצב חמור זה, מעיקה על כולם, אך הם נחושים לעשות הכול כדי להיחלץ מן המשבר הכלכלי, אפילו במחיר קרבנות אישיים.

הפגיעה הקשה ביותר היא הפסקת כל בניה, כולל דירות ללינה משפחתית. לפני שבע שנים התחילו לבנות פה שיכונים מורחבים לזוגות צעירים עם ילדים, אך 40 משפחות מחכות עדיין לדירותיהן. לכל אחת ממשפחות אלו שלושה או ארבעה ילדים קטנים וכולם גרים יחד בצפיפות בתוך דירות קטנות וישנות, שנבנו לזוג אנשים בעידן „הלינה המשפחתית". חוסר היכולת של הקיבוץ לתת תשובה הולמת לצורכי האנשים האלה מעורר תסיסה בקרב אוכלוסיה זו, הנמנית מפאת גילה ומעמדה על האקטיוזה של הקיבוץ. תסיסה זו משפיעה גם על גושאים שאינם שייכים למכלול בעיות הדיור ואף הולידה הצעה מהפכנית וקיצונית ביותר: הצעירים רוצים להתחלף בדירות עם חבריהם הוותיקים, הגרים רק שניים או אחד בשיכונים גדולים, שהוחזבו עוד לפני עידן הגזירות הכלכליות. הצעה זו טומנת בתוכה חומר־נפץ חברתי, מה עוד ששיכוני הוותיקים לא הורחבו במידה שווה ויש ביניהם גדולים יותר וגדולים פחות. היעלה על הדעת להוציא ממעונותיהם קשישים, מוותיקי הקיבוץ ומבניו?

המזכיר, ישראל שער, דור שני באילת־השחר, עוטה סבר פנים רציני ומהורהר ברברו בבעיות המטרידות אותו ואת קהילתו, ולא קשה להבין לרוחו. קיבוץ ותיק זה, שמייסדיו הם אנשי העליה השניה והעליה השלישית, שבאו מרוסיה לפני 70 שנה, הוא היום ביתם של כ־1,000 נפש (כלי זמנים). מהם כ־500 חברים, שבחריצותם ובמסירותם בנו יישוב לתפארת והיום הם ניצבים לפני השאלה, כיצד לקיים אוכלוסיה גדולה זו.

עיקר הפרנסה, 47%, עדיין בחקלאות (כותנה, מטעי תפוחים, דגים, לול, מרגוע), אך בענפים אלה הרווחיות הולכת ופוחתת משנה לשנה. 36% מן הפועלים הולכים באות „מטפלים" שפעל „מחסת" וביתי־הארוחה ותיק ובעל מוניטין. לאלה מתוספת הכנסה מעבודות חוץ – 17%.

בשנים האחרונות הירבה הקיבוץ בעבודה שכירה הן במפעלים והן בענפי החקלאות. עכשיו החלו הפיטורים. אין זה מן הדברים הקלים לפטר פועלים ותיקים ומסורים, תושבי עיירות פיתוח שבהן הולכת וגדלה האבטלה. בבית האחרונה, למשל, עובדות זה שנים נשים מחצור הגלילית. כיצד אפשר להסביר להן: „אנו עצמנו נתונים במצוקה כלכלית ועלינו לקצץ בהוצאותינו, כולל שכר עבודה"?

אני מנסה נושא אחר, משמח יותר: „תמיד סיפרו, שאצלכם האחוז של הישארות הבנים הוא גבוה, האם זה נכון?"

חיוך חולף על פניו של המזכיר. „רחוקה בשנים שנפרצה אגדה זו בתנועה זה היה מוגזם. אבל בזמן האחרון ישנה ירידה ניכרת בעזיבת הבנים. אני מייחס ירידה זו למסגרות ולתקנים שהנהיגו בקיבוצים בהשארת התנועה בשנים האחרונות – מסגרת של שנת חופש ואפשרויות מגוונות ללימודים גבוהים. צר לי מאוד, שבגלל המצב הכלכלי גם את הלימודים נאלצנו לקצץ השנה, ואין מתחילים בלימודים חדשים כלל, גם לא במכללת תל־חי. צמצמנו אפילו השתלמויות קצרות־מועד. אך נקווה שכל זה רק זמני. היום בן משק יודע היטב את המסלול שבו ילך בסיימו י"ב כיתות: שנת שירות בתנועה, שירות בצה"ל לפחות שלוש שנים, אחרי השחרור שנת עבודה במשק ומייד אחרי זה שנת חופשה, בה הוא משתכר כדי לחסוך לנסיעה בעולם. הבנים חייבים למצוא את פרנסתם מחוץ לקיבוץ, אך הבנות רשאיות לעבוד בשכר בבית־ההארחה שלנו בשנת החופש. אם הבן והבת אינם נשארים באיזה שהוא תו"ל הם שבים לקיבוץ לעבודה, בידיעה שלא יעבור זמן רב והם ייצאו לשלוש שנים של לימודים גבוהים. כשהם גוטרים את הלימודים, זה כמעט עשר שנים מאז עזב הילד את הבית. עכשיו הוא איש, תופס אחריות בעבודה ובחברה וגם הגיעה העת להקים משפחה".

ברברו על העבר הרחוק מיצר ישראל על כך, שלאילת־השחר לא היה גרעין מייסד. לעולים מרוסיה הצטרפו בודדים וקבוצות־קטנות תרמו לנוף המקום. בזמן הקולוג בקבה"מ, בראשית שנות ה־50, עלו ה„יקים" את הקיבוץ, אך במקומם באו עולי גרמניה מבית־השיטה ואיתם גם בוגרי „מחנות העולים".

בני הדור השני נכנסים לפעילות בקצב מהיר ביותר, סבור ישראל, שהוא עצמו בן הדור הזה. הוותיקים הפקידו מגזרים שלמים מחיי הקיבוץ בידי הצעירים, ובמבט לאחור נראה, כי אולי עשו כן מוקדם מדי. שיתוף־הפעולה הבין־דורי היה טוב, למרות הבדלי המנטאליות. גם לאלה שהיום הם בני 40 פתחו את כל הדלתות. לכן העובדה, שהיום 22% מן האוכלוסיה המקומית הם בני 65 ויותר, אינה גורמת קשיים מיוחדים בקיבוץ. כאן המקום לציין לשבח את הטיפול המסור של הקהילה בקשישיה, במיוחד במאמצים להתאים להם עיסוקים שונים ומגוונים בתחום מלאכת־יד, בהתאם ליכולתו של כל קשיש.

היום צומח דור חדש בקיבוץ, דור „הנעורים", דור שגדל עם הטלוויזיה וליד מתנדבים מחו"ל. ישראל אופטימי לגבי עתידם במעגל היצירה של אילת־השחר.

כאשר נפרדתי מן המקום, קרצה אלי „אילת" בעין אחת צוחקת. את השניה, הדומעת, הכתירה מאחורי עצים רחבי צמרת ולהקת פעוטים צוהלת.

אורותיה של קרית־אתא אינם זוהרים יותר מאורותיה של רמת־יוחנן

מאת אריאלה ראובני

לא יהיה זה מדוייק להגדיר את קיבוץ רמת יוחנן, השוכן לגבולה של קרית־אתא, „קיבוץ בצילה של עיר". בגלל מירקם היחסים, אשר נרקם בשנים האחרונות בין שני היישובים, קשה להבריע איזה משני ישובים, רמת־יוחנן, בן 53 שנים, המונה היום כ־400 חברים ו־700 נפשות, או קרית אתא בת 35 אלף נפש, שקיבלה מעמד של עיר אך נותרה בבחינת קריה עם אחוז גבוה, יחסית, של אוכלוסיית סער – הוא הדינמנטי בין השניים.

קיבוץ בצילה של עיר

יהודה טל, חבר רמת־יוחנן, הנמנה עם מטה התק"ם אשר שם לו למטרה לטפח שילוב אחדי בין התנועה הקיבוצית לבין העיר, מדגישה בשיחה עימנו, כי זה כמה שנים נעשית בקיבוצי האיזור פעולה להתגבר על הניכור שנוצר בין שני המגזרים ולהחזיר עטרה לישנה על רקע המציאות החברתית והכלכלית העכשווית. פעולת ההתקרבות, הוא אומר, נעשית כמו בין שכנים טובים: לא באמצעות ציגורות פוליטיים ולא כפטרונים, אלא על־ידי פתיחות, עזרה הדדית והשתתפות דו־סטרית בפרויקטים חברתיים, באירועים, בשמחות ובחגיגות.

הוותיקים עבדו ב„אתא"

רמת־יוחנן קנתה לה שם בזכות הצביון המיוחד שהיא מעניקה לחגיה, כמו הבאת העומר חג המן. מסורת היא בידה להזמין לאירועים אלו קבוצות ובודדים מקרית־אתא, והו מצידה מזמינה את חברי הקיבוץ לחגיגות ומימונו, לחגים הקשורים בקריה ולאירועים ציבוריים ומשפחתיים. יהודה מציין, כי הקשרים בין שני היישובים החלו, למעשה, עוד בתקופת „יסודו של הקיבוץ, כאשר כמה מראשוניו יצאו לעבודת זרע ועבדו, כין היתר, בבית הדרושת „אתא", השוכן בסבורה של הקריה. בשלבים מאוחרים יותר היתה גם פעילות של חברי הקיבוץ בקרית אתא במישור הפוליטי, המפלגתי וההסתדרותי, בעיקר ערב בחירות לכנסת ולהסתדרות (בקרית אתא יש אחוז גבוה של אחדי הליכוד). אולם באחרונה עוברים, כאמור, הקשרים בין שני היישובים לפסים חברתיים ותרבותיים.

אחת החוליות החשובות במישור הזה היא ללא ספק פרוייקט „שיקום השכונות", שבו המשק נוטל חלק רב. למשל, נערכים מפגשי היכרות של בני העיר עם בני בקיבוץ השכן, בעיקר במתנ"סים, במועדונים לקשישים, במועדוני נעמ"ת, בבתי־הספר היסודיים, בחטיבות הביניים, במכון להדי ומועד (שבו מרוכז חומר פולקלוריסטי עשיר ומגוון) וכן במשחקי כדורגל ובימי הדי. באחת השכונות האחרונות, למשל, השתתפו חברי להקת המחול של קרית־אתא, העומדים לצאת בקרוב לשורת הופעות בארה"ב, במפגש „שורשים" ברמת־יוחנן, אשר הוקדשו לנושא ריקודי עם.

על יחסי השכנות הטובים בין שני היישובים יכולה לרעת יהודה, להעיד היחלצותו של הקיבוץ לעזרת פועלי „אתא" במאבקם. חברי רמת־יוחנן עשו „לובינג" בקרב חברי כנסת של מפלגת העבודה ושל מפ"ם ובקרב חברי ההסתדרות לכפן תשלובת „אתא" ועובדיה. הקיבוץ עדך בנושא זה יראיונות וימי־עיון, ובימי השביתה סיפק לעובדים ארוחות חמות, כריכים, שתיה קלה, מזרנים ו...תכניות בידור. פעילי תשלובת „אתא" מצידם הומינו את חברי הקיבוץ לאסיפות העובדים, להפגנות ולאירועים אחרים הקשורים במאבקם.

גם חיפה אינה רחוקה

אומר יהודה, כי אורותיה של קרית־אתא אינם זוהרים יותר מאשר אורותיה של רמת־יוחנן, ולכן אין בקרבה הפיסית בין שני היישובים כדי לקרוץ לחברי רמת־יוחנן. „קרבת העיר אלינו יש בה בהחלט נחות מסויימת והיא מנוצלת בנושאים לקניות, לטיפול רפואי, לנסיעות לתיאטרון ולמופעי בידור קל, אך היא איננה באה, בשם אופן, במקום דפוסי החיים הפנימיים שלנו, שהם עשירים ומלאים. יש לנו חוגים שונים, פעולות חברה ותרבות, ספרים והשתלמויות. עם זאת אנשינו אינם מסתגרים בר' אמותיהם ולפעמים הצעירים נוסעים לקרית־אתא כדי „לנגב" חומוס במסעדה מזרחית בעיר, לצפות בתיאטרון או בסרט, ללקק גלידה או לחזות במופעי בידור"־בן צריך לזכור, כי גם חיפה אינה רחוקה – מרחק של כ־20 דקות נסיעה – והתרבותי שלה גדול, כמהו, יותר מזה של קרית־אתא.

– ומה בדבר השפעות שליליות של העיר על הקיבוץ השכן? – אני שואלת.

יהודה: כיום אין כמעט קיבוץ שאינו שוכן בקרבתה של עיר, להוציא את הקיבוצים המרוחקים בנגב או בגולן. כיוון שכך אין בקיבוצים תופעה של הסתגרות ושל חיים על פלנטה אחרת. בשל איכות החיים החברתית והתרבותית יש פחות סכנה של היחשפות להשפעות שליליות של העיר. מקרים חריגים של עישון סמים, למשל, מטופלים במלוא תשומת הלב וברוך כלל בהצלחה.

ועוד שאלה: אילו יכולת לבחור מחדש את מקומו של הקיבוץ, האם היית בוחר באתר הנוכל בעיר?

יהודה טל: בהחלט כן. יש השפעות גומלין חיוביות, ואילו להסתגרות עלולות להיות השלכות לא טובות. כמובן, על אף הקרבה לעיר יש לשמור על דפוסי תרבות וצריכה ערכיים במשק. יש גם חשיבות לכך, שבני העיר יכירו את הקיבוץ ואורחות חייו ויזוכחו, שהחיים בקיבוץ אינם פיקניק עם בריכות שחיה ורמת־חיים גבוהה. הצצה אל רמת־יוחנן עשויה להבהיר לבני העיר, כי בקיבוץ עובדים קשה כדי להתקיים. לא חסר דבר, אך אין אורח־חיים רבשני, אין תרבות של בזבוז ואין צריכה ראוותנית.

פינה ברמת־יוחנן + כביכול הרחק־הרחק מן העיר

הצעירים סלחניים יותר כלפי השימוש בסמים

בקיבוץ אלונים, כמו גם בהרבה קיבוצים אחרים, הוקמה ועדת סמים. הוועדה ביקשה לברוק את עמדות החברים כלפי בעיה זו, ולו כדי לדעת עד כמה הצימוד תומך, או איננו תומך, במדיניותה. הסקר נערך בקרב 247 מחברי הקיבוץ, בהם 209 ותיקים ותיקים מאוד, 42 בני 30 בקירוב ו־26 חיילים.

התוצאות מראות בבירור, כי בעוד המבוגרים שוללים שלילה מוחלטת כמעט את צריכת הסמים, הרי יחסם של הצעירים סלחני הרבה יותר. על השאלה, אם אדם הצורך סמים באורח קבוע יכול להיות חבר קיבוץ השיבו 69% (!) מבני ה־30 ו־50% מן החיילים ב„הן" – לעומת 12% בלבד מן הותיקים. על השאלה, אם התערבות הקיבוץ בנושא צריכת הסמים היא חדירה לתחום הפרט, השיבו בחיוב 14% מן הוותיקים, אבל 28% מבני ה־30 ו־50% מן החיילים. כשלושה רבעים מן הוותיקים אמרו, כי כאשר ראם ייוודע להם על חבר הצורך סמים, הם יפנו לגורם בקיבוץ המטפל בעניין זה, אבל מחצית החיילים השיבו, כי הם לא יעשו דבר בעניין זה. עדינה במיוחד היתה השאלה, „האם תגובתך תהיה שונה, אם המעשן הוא קרוב משפחה או חבר קרובה" מן התשובות מתברר שגם הותיקים, לא פחות מן הצעירים ואפילו יותר מהם, לא יעשו דבר: רק 22% מן הותיקים מאוד השיבו, כי ינקטו בפעולה למרות הנגיעה האישית, ועוד 9% מהם נמנעו ממתן תשובה. ולבסוף – שאלת השאלות: „האם הוצאתו של חבר מהקיבוץ באה בחשבון, לדעתך, במקרה שחבר מעשן סמים ואינו מוכן לקבל עזרה לשם הפסקת הצישון?" 84% מן הותיקים השיבו לשאלה זאת בחיוב, אבל כך סברו רק 58% מן הצעירים ו־40% (!) מן החיילים.

מסקנות הסקר הן חד־משמעיות: בעלונים קיים „פער דורות" עמוק מאוד לגבי ההתייחסות לסמים.

ועדת הסמים היא בוודאי אחת הוועדות הפרובלאמטיות בקיבוץ, אם לא הפרובלמאטית ביותר, ודבר זה בא לידי ביטוי בעלונו של קיבוץ אחר, השוכן בצפון הארץ. כותבת אחת מחברות הקיבוץ, כי „לפעול בוועדה זו קשה ביותר ובלתי־נעים, ואולי באמת עלינו לבטלה ולהשאיר את העבודה ה„שחורה" לאותו מוסד שפועל בכל המדינה" – קרי: המשטרה.

ועוד כותבת אותה חברה: „אנו מדברים המון על רמת חיים חומרית: דירות, תקציבים, מזגנים וכו', ומאוד קשה לנו להתמודד עם הבעיות האמיתיות והחשובות יותר, שהן תוכן וערכים... האם באמת הנוער שלנו (ואולי במדינה בכלל) כה עשיר היום בתכנים, בפעילות מגוונות ומתפתחת, באתגרים, שנוכל להבטיח שיבריל תביד בין שלילי לחיובי? עד כה ידוע לכולנו, שנכשלנו חלקית וכבר יש לנו בני משק שהעריפו כיוון זה של סמים. השאלה היא, האם שתיקה זאי עשיית גלים סביב בעיות כאלו ודומות להן תביא לחיים איכותיים ומאושרים יותר."

תקנון בקיבוץ רעים

בקיבוץ רעים של התק"ם, בנגב המערבי, התקבל לאחרונה תקנון למניעת השימוש בסמים, ואלה סעיפיו:

1) שימוש בסמים חברות בקיבוץ רעים אינם עולים בקנה אחד. בקיבוץ רעים קיים איסור חד־משמעי על שימוש בסמים, הכולל את כל אוכלוסיית הקיבוץ.

2) כל חבר/בן (בן משק מהגיעו לגיל 18) ומועמד/תושב, הידוע כמעורב בעיסוק בסמים, תועמד בפניו הברירה: טיפול גמילה בכל צורה שתיראה לצוות או הרחקה מהקיבוץ. נכונות לקבלת טיפול מתנית בחתימה על ההצהרה הבאה:

„אני ..... מודה שהשתמשתי ואני משתמש בסמים. אני מוכן להפסיק זאת ולקבל טיפול גמילה על־ידי איש מקצוע מתאים לכך, שייקבע על־ידי צוות סמים.

3) מי שיסרב לחתום על הצהרה זו, לא יתוף פעולה עם צוות הסמים או שיחתום על ההצהרה ולא יפסיק את השימוש בסמים – יובא בפני האסיפה לשם הפסקת חברותו והרחקתו מהקיבוץ.

4) אורח (אדם הנמצא במעמד אורחות), מתנדב, זמני חבר גרעין לפני ובמשך שירותו הצבאי, אשר נחשד בשימוש בסמים, מודרחק מייד על־פי שיקול הצוות בלבד.

5) כל מי שהורחק מהקיבוץ עקב שימוש בסמים – ביקורו בקיבוץ לאחר־מכן טעון אישור הצוות.

6) על כל חבר/בן/מועמד/תושב מוטלת החובה לדווח לצוות על תופעות הקשורות בסמים.

בנוגע לצוות הסמים, העומד להיבחר, נאמר כי הוא יפעל כוועדה קבועה עליו לדווח למזכיר על פעולותיו; הוא יהיה מוסמך למנוע ביקורים של אורחים וקרובי חברים, הידועים כעוסקים בסמים, וכן לבוא במו"מ עם גורמי חוץ, כגון מוסדות טיפולים, צבא ומשטרה, לטיפול בחברים, מועמדים וכו' הצורכים סמים.

צעירים בקיבוצים למשמרת הצעירה של מפלגת העבודה

מאת עודד בר־מאיר

בימים אלה, כאשר המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה מציינת מלאת 20 שנה לקיומה, פועלת קבוצה בתק"ם כדי לארגן את צעירי התנועה ולהניעם להצטרף למשמרת ולהיות פעילים בה.

„נוכח המצב הפוליטי והחברתי הקשה השורר בארץ בתקופה זו, והיסתפות המסוכנת של חלק מן הציבור הישראלי, וכלליו צעירים ובני נוער, לתנועות קיצוניות בעלות מסרים פשטניים ומסוכנים, החלטנו כי יש הכרח מיידי בהתארגנות פוליטית של צעירים בקיבוצי התק"ם", מסבירים לנו יזמי הפעולה ומוסיפים, כי מטרתה העיקרית של התארגנות זו היא להביא למעורבות פוליטית עמוקה של צעירי התק"ם בתהליכים החברתיים.

עם היוזמים והמארגנים את הפעילות נמנים יואב מרגלית, מי שכיהן בשעתו כמרכז הסיבת בני הקיבוצים בתק"ם וכיום מזכיר קיבוץ נצר־סרני; המרכז הנוכחי של החסיבה, יובל קם מגדות, המשפסן אלי גולדשמידט, חבר גינוסר, המשמש כיועץ המשפטי של התק"ם; יואב מלר מקיבוץ פעת; עמית גל ממשמר־השרון; ואמיר ליצ'בסקי משיזפון שבעדבה.

צעירי התנועה הקיבוצית מקווים, שהתארגנות זו תהווה בסיס לפעילות פוליטית־מפלגתית בכל מישורי העשיה בחברה הישראלית ושיהיה בה כדי לקרב את עדכי התנועה הקיבוצית ותנועת העבודה לכל שכבות הציבור בארץ. „עלינו להיזלק מהאדישות ומרפיון הרוח שאחז בנו", הם אומרים ומטעימים, „ולבנות את עצמנו ככוח פוליטי קונסטרוקטיבי ומוביל, הנטול על עצמו אחריות ומשימות".

צעירים בתק"ם השתייכו גם בעבר למשמרת הצעירה של מפלגת העבודה, אבל היה זה על בסיס אישי, וגם זה נפסק פחות או יותר עם השנים. עתה הכוונה היא להקים בכל קיבוץ סניף של המשמרת. מספר הצעירים בקיבוצי התק"ם, עד גיל 35, הוא לערך 10,000. המטרה היא לארגן מתוכם כ־2,000 איש. „אם נשיג מטרה זו", אומר יואב מרגלית, „נרי נראה בכך הישג גדול לעצמנו".

בינתיים כבר החלה הצטרפות של צעירים למסגרת זו, רק על סמך פניה מרוכזת. בדעת היוזמים לעבור מקיבוץ לקיבוץ ולהקים בהם סניפים של המשמרת הצעירה.

ה„יקים" לא פסו מן הקיבוץ

ספר על העליה מגרמניה מספר, כי בתנועה הקיבוצית חיים היום כ־5,000 יוצאי מרכז־אירופה, ומעלה על גס את תרומתם לחיי התרבות ולחיים הקיבוציים בכלל

לא נטעה הרבה אם נאמר, כי הידועים ביותר בין הקיבוצים ה„יקים" בארץ הם גבעת־ברנר והזורע. פחות ידוע כי שני הקיבוצים הראשונים, שנוסדו על־ידי יוצאי גרמניה, הם דוקא הפצ'בה וכיתו־דע, שקמו עוד ב־1922 וב־1928, בהתאמה, כלומר, כמה שנים טובות לפני עליית הנאצים לשלטון והעליה הגדולה מגרמניה. אולי הסיבה היא, שה„יקים" של בית־דע „נבלעו" עד־מהרה על־ידי יוצאי ליטא ופולין, וגרעין המייסדים של הפצ'בה כלל גם יוצאי צ'כיה. גבעת־ברנר קמה רק אחרי שני קיבוצים אלה – ב־1928. גרעין המייסדים שלו כלל גם יוצאי ליטא, אלא שאלה נמצאו במיעוט, ויוצאי גרמניה הם־הם שהטביעו את עיקר חותמם על קיבוץ זה – חותם שלא נם ליחו עד עצם היום הזה, אף כי רבים מאלה הלכו בינתיים לעולמם. שאר הקיבוצים שהוקמו או הושלמו על־ידי יוצאי גרמניה נוסדו לאחר עלותו של היטלר לשלטון, והראשון בהם – הזורע. יש כ־20 קיבוצים כאלה, מכל התנועות הקיבוציות, ועוד עשרות רבות של קיבוצים אחרים, מיסודם של יוצאי מזרח־אירופה, שצעירים מיוצאי גרמניה באו להשלימם.

אנחנו נדרשים לעניין זה לרגל צאת ספרו של שלמה אראל (לא מפקד חילהים לשעבר), שנולד בגרמניה, עלה לארץ ב־1937, וב־1953 היה בין מקימי קיבוץ גלעד, קיבוצה של סנטה יוספטל, שהיא היום, לכל הדעות, ה„יקית" הידועה ביותר בתנועה הקיבוצית. לאחר עזבו את הקיבוץ ב־1951 מילא תפקידים כבירים כמשרדי ראש הממשלה, הבטחון והחוץ. ספרו „היקים" – 50 שנות עליה", שיצא בהוצאת ראובן מס, איננו הספר הראשון על עולים אלה, אבל הוא אחד המעטים בנושא זה. במקורו יצא לאור בגרמניה, בשם „שורשים חדשים", עוד ב־1979, והוא תורגם גם לאנגלית.

כמה עשרות מעמודי הספר מוקדשים לעליה הגרמנית – ולמען הדיוק: העליה מכל ארצות מרכז־אירופה, כולל אוסטריה וצ'כיה – בתנועה הקיבוצית, אם כי שמו של הפרק הזה איננו מעיד על כך: „שתי נשים ודרכן" – והכוונה להנרייטה סאלד ולסנטה יוספטל.

הספר מספר בין השאר, כי ב־1980 היו בתנועה הקיבוצית, כמעט 5,000 יוצאי מרכז־אירופה, מחולקים פחות או יותר שווה בשווה בין שלוש התנועות הגדולות דאז: ה„איחוד", הקבה"א והקבה"מ (פרט ל־430 בקבה"ד). אבל באמצע שנות ה־30 היה המצב שונה לחלוטין: היו אז כ־3,000 יוצאי מרכז־אירופה בתנועה הקיבוצית כולה, ו־70% מהם התרכזו בקבה"מ (שאמנם הקיף אז יותר קיבוצים – היה זה לפני הפילוג).

האם פירוש הדבר, שתנועה זו קסמה לעולים מארצות אלה? לאו דוקא. הדברים התגלגלו כך בעיקר משום שבארצות המוצא היה ייצוג חזק לתנועות החלוציות שהיו קשורות בקבה"מ, ובראשן „הבונים". אך הנהגת תנועת האם, מספר שלמה אראל, התייחסה בחשדנות רבה לעליה זו, ובעיקר התנגדה לכך שעולים ממרכז־אירופה יקימו קיבוצים חדשים. היא סברה, ש„יקים" טובים רק להשלמת קיבוצים ותיקים, שנוסדו בידי עולים מארצות מזרח־אירופה. בני מדרשק אמר עליהם, כי „את כל העליה הגרמנית מציין חוסר ידיעת הדברים המתרחשים בארץ", דבר שאולי איננו רחוק כל־כך מן האמת, ויצחק טבנקין לא היה אחד יותר, כפי שילמדו דבריו הבאים: „...אין לבנות על הגרעינים המוכנים מחו"ל (הכוונה לגרעינים התנועתיים מגרמניה – (א.מ.), צריכה להיות הגולת הנקודות הקיימות, אשר בהן הולך ומתבצר איש הקיבוץ המתוסן נגד סטיות רעיוניות מתוך חייו בקיבוץ, בעבודה וכו'". ועוד אמר טבנקין, כי הוא מתנגד לריכוז יוצאי ארץ אחת בקיבוץ אחד. אבל שלמה אראל סוען, כי למנהיג הקבה"מ היתה סיבה נוספת לגלות חשדנות כלפי העליה ממרכז־אירופה: „מרבית עולי מרכז־אירופה לא נכבשו לכאריזמה של טבנקין פולחן האישיות לא היה מקובל על יהודי מערב־אירופה", וכן הוא מספר, כי ארבעה מן המרכזיים בעולי גרמניה הגדירו את יחסו של הקבה"מ כלפי העולים החדשים כ„בולשביזם". רק מאוחר יותר, נאמר בספר, שינה מנהיג הקבה"מ את טעמו והתגשמה גם לגבי ה„יקים" משאלתה של סנטה יוספטל: „אנו רוצים להיות הוותיקים של עצמנו".

בסופו של דבר זכו יוצאי מרכז־אירופה להיות „הוותיקים של עצמם" בשורה שלמה של קיבוצים – גם בקבה"מ, שלא לדבר על התנועות האחרות. יש אומרים, בלשון המעטה, כי התוצאות לא היו רעות דוקא, ומבחינת חיי התרבות, למשל, או מבחינת הסדר והשורר בהם, אין הקיבוצים האלה מן הגרועים.

שעת המבחן הגדולה ל„יקים" בקיבוצים באה להם בשנות ה־50, כאשר נחתם הסכם השילומים והפיצויים עם גרמניה, והתנועות הקיבוציות חייבו ברוב המקרים את מקבלי הפיצויים להעמיד אותם לרשות הקיבוץ. כמעט כל הנוגעים בדבר עמדו בכך, בלי אומר ודברים: יש אומרים, כי נהגו כן דוקא משום שרובם באו מבתים אמידים – ויש אומרים בגלל תמימותם ה„יקית" וחוש המשמעת שלהם... אמר אז אחד מחברי גבעת־ברנר, ליטאי במוצאו: „אילו אנחנו, לא ה„יקים", היינו זכאים לפיצויים, הדברים היו נראים אחרת..." ספרו של שלמה אראל אינו נדרש לפרשה זו, חבל.

א. מ.

לא תורן כי אם משרת, אך בלי „טיפ"

מתלבטת – לכתוב או לשתוק,
להתעלם או לצעוק.
מחד – זה מקומם. זה מרגיז,
מאידך – קשה לטנות. ולמי זה „יודע".
אך בתוכי אני יודעת.
שזה הדבר היחיד שניתן לי לעשות.
ואולי – מי יודע, עשוי עוד משהו להשתנות...

כמה דברים אמורים:
בפרוסות של חלה נגוסות,
בקליפות פרי מושלכות,
בכוסות מתגלגלות,
במפיות,
בהיתולים,
בסכו"ם,
וקוביות,
בשאריות אוכל
ועצמות –
(והרשימה עוד לא תמה בזאת...)
שמוצא התורן שהיום הוא קרבן
מפחד בכל מקום, על השולחן,
על הכסא,
על הרצפה,
על ארון הזלון הקרוב
ובכלל – כל מקום נראה כשר וטוב...
כי אמנם החברים כבר אכלו ושבעו
אולי גם בירכו, בוראי ברחו,
אך לסדר אחריהם – שכחו:

ואז עולה בך הרגשה קשה משאת,
שאתה כבר לא תורן, אלא סתם משרת,
המנקה אחרי האורחים הנבירות,
ואפילו ל„טיפ" לא יכול לצפות.

אז דע לך, חבר יקר,
כי אתה עלול להיות „המשרת" של מחר,
שאולי יערוך ויגיש במסירות,
אך חיש־קל גם ימאס מה השירות.
ולכן, אנא, במאמץ קל ותשומת לב של כולנו,
תנעם הארחה גם לכם וגם לנו.

רבקה ש., עלון ראש־צורים

רוזן ממשיך לבלות באילת ועוזרו יכין נתניה לשבת

המאמן חזר ואמר שהחלטתו להתפטר היא סופית ואין לו כל כוונה לחזור בו ● יו"ר האגודה: „אנחנו מאמינים שעד יום שבת צביקה יחזור" ● ה"ר שחקנים מתכננים להפעיל לחץ כבד על רוזן

מאת ניסן פרידמן

מאמן הכדורגל של מכבי נ"תניה, אביישי בן אפרים, יעקב כיר היום את האישור הראשון של הקבוצה מאז התפטר חבר אמן צבי רוזן.

אתמול, ממקום שהותו באילת, חזר ואמר רוזן, כי החלטתו להתפטר היא סופית ואין לו כל כוונה לחזור בו. ככל הנראה בן אפרים יכין את מכבי נתניה במהלך השבוע לקראת משחק ה"חוץ בשכונת התקוה.

אמש הודה המאמן נתניה אר בית עצות ירוק האגודה, אבי נעמם אונגר אמר: „אנחנו מאמינים שעד יום שבת רוזן יחזור. על השאלה מה תעשה הנבחלה אם רוזן לא יחזור השיב אונגר: „אז יוצר מצב ושם נשב להחליט למי לפנות. נחכה לו לא הישאר בלי מאמן".

בכל אופן בן אפרים יאמן ה"שבוע ולמשחק עצמו נחפש מי שהו שיכנהלו באופן מקצועי". לשאלה הנאם לדעתו בעבדו של רוזן הוא תרגיל, אמר אונגר: „אני לא אומר שזה תרגיל, אבל אני מאמין שהוא יחזור. זכותו לדיות חולשי וחכותנו להאמין. אנו עדיין לא גילינו מי בהנהלה שהם שכואי לעבוד לוסף מרשבוביץ".

רוזן עצמו אמר כאילו: „נתתי להם שהות עד שבת להתבצע על הפגיה לפרישבוביץ. אם השוקנים בוכים, צר לי, אבל לא אחזור".

רוב כדורגלני מכבי נתניה מ"אמינים שרוזן יחזור בו. הם מתכוונים להפעיל עליו לחץ כבד עד שיאות לחזור. אומר הגלם הבקיר לאומי בסים ברזה: „לחץ השחקנים ישנה את החלטתו. אני לי הוא לא יחזור בשביל הנבל הלה אבל בשביל השחקנים כן. הסתדרנו איתו שבמנן, ובהמשך כשהודיע על התפטרותו".

המנן שמעון מכנס אמר: „רוזן הוסיף לי המון במומן. רוב ה"שחקנים תומכים בו ושרוצים ב"אבל. אני מאמין שהוא יחזור מאילת שקול ורגע, וישתכנע לי"חזור. טבעי שיש שחקנים בקבר"זה שלא מרוצים ממנו, בגלל שיאינם מתרכב. אבל תרוב איתו".

נבון הציע בכיר מהאוצר ליו"ר מועצת ההימורים

מני ראש הממשלה, ושר הדתות והתרבות, יצחק נבון, שיגר מכתב דחוף לשר האוצר יצחק מודעי, והציע לו למנות בהשתתפו. אחד מבכירי משרד האוצר לתפקיד יו"ר המועצה להסדר הימורים בספורט.

לפי חוק הסדר הימורים בספורט (תשכ"ח-1967) היו"ים שני השרים — שר הדתות ושר האוצר — לתתום בהשותף של כתב המינוי לתפקיד יו"ר המועצה.

עצה, שעד כה מקובל היה שיהיה זה בנציג האוצר.

נבון הודיע למודעי, כי מקובל עליו שיו"ר המועצה יהיה נציג האוצר, אדם בעל סמכות ודע תקציבי וכספי רב. כמי שהיה בעבר, שר החינוך הציע למודעי למנות אחד בבעלי הנסיון הזה באים לתפקיד יו"ר המועצה: מנכ"ל משרד האוצר, המפונה על התפקידים באוצר, החשב הכללי ומנהל רשות המברות הממשלתי יחד הכפוף. לשר האוצר.

שר החינוך מציין במכתבו לשר האוצר, כי תפקיד המועצה סיימו את כהונתם, על פי החוק, ובשל כך המועצה הדלה מלוגי קר חדשה להביע להסכמה ברור מינוי יו"ר בהחישות.

מאמן זר ידון בועדת הספורט של ההסתדרות

יו"ר ועדת הספורט של ההסתדרות, נחום פסה, הציע, כי ועדת הספורט תקיים בקרוב דיון מיוחד בנושא מאמן זר לנבחרת ישראל בכדורגל, דיון ששתתף בו גם שאול מזרחי, יו"ר ההתאגדות לכדורגל.

זאת על מנת לאפשר נקיטת עמדה באשר להעסקת מאמן לאור מי זר בתנאים של הפשוד הכלכלי והבחרתי בעיקר הנוגע לספורט ואת המדינה. הנושא עלה לדיון לבקשת חבר ועדת הספורט חיים הברפלד.

יצחק אופיר, מנכ"ל הפועל אמר, כי לדעתו יש להעזר בכחות מקצועיים ובמומחים הנמצאים בי"חוץ שאפשר להביא לארץ, תוך שמירה על רמת שכר סבירה, בכדי לא לגרום להגדלת ההשלמים בקבוצות הספורטיביות.

י. בוקאי אמר, כי לדעתו, אחד מי מה שהתרחש באוסטרליה, יש מקום לבדוק מחדש גם אפשרות שיתוף שחקנים זרים בכדורגל, לאחר שעקרונית מוסכם, כי בכדורגל יותר שיתוף שחקנים ד"ריות.

פ. ולדמן ציין, כי הנושא מסר בך מאוד ויש לקיים דיון ממצה וכולל.

ארה"ב מוליכה במקום הראשון בגביע הכדורעף

בטורניר הגביע העולמי בכדורעף לגברים, הנערך באוסקה, יוקאן, מוליכה בראש ארה"ב, שנבחרה אתמול על דרום-קוריאה בשיעור 0:3.

במשחקים נוספים: ארגנטינה — צ'כיה 1:3; ברה"מ — בראזיל 2:3; יפאן — מצרים 0:3.

קיסר: הספורט היצוגי לא יופרד מהפועל

מנכ"ל הפועל, יצחק אופיר, אמר שהל הפועל לחת את הדעת כיצד להתמיק את העובדים בשעות הפנאי, דבר שיעלה את פריון העבודה וגם יתגבר הפעילות התחרותית. אופיר קרא להבהלות הנעשלים הוקים מתקני ספורט לעובדים וכן למנות רכז לספורט שיהיה לוחרבות הפעילות הספורטיבית בקרב העובדים.

ריב אורן, ממנל רשות הספורט, הביא לחברי המועצה את ברכת הממשלה. שלמה אריה, מנהל אגף ספורט לעם בברכת הפועל, מסר דו"ח על פעולות האגף והציג בפני חברי המועצה את תוכנית האגף להמשך השנים הקרובות.

במעמד הפתיחה של המועצה, הוענקו בפעם הראשונה 10 תארי כבוד „יקיר אגף ספורט לעם". התואר מוענק לאנשים אשר תרמו רבות לפיתוח הספורט העממי במקום עבודתם. מקבלי התואר: יצחק אופיר — מנכ"ל הפועל; חיים אילון — אמר ירושלים; בילבורט אמתן — מכוונים באר שבע; גבי ארז — מועצת פועלי אילת; דני בן אבו — חברת התעמל — אשדוד; דורון מנק — הבנק הבין-לאומי; שמעון מרגין — אליאנס חדרה; יחזקאל פלד — תעשיה אוויר; צמורה צור — נשמ"ת; יצחק רונן — סולתם.

יובנטוס הגדילה יתרונה למרות התיקו נגד אינטר

מארדונה הבקיע והורחק ופלטיני השווה בנגיחה

אריה חביב, שוער מכבי נתניה, דולק אחרי השמשוני אפרים שמעונוב שלא השכיל לנצל את השער החשוף.

24 שעות אחרי שבת

ה„זהובים" סבלו קשות מה„חור" הגדול בהגנה

מאמן מכבי יהודה, יצחק צ'ויצר, לא נשמע אתמול מפר אחרי הפסד הנבחרת. לדבריו מרגש שאל שערי הכבוד זו אחרונה.

● מדוע אתה מאמין שהמערכת התפכחים?

„אתה יכול להיות מכי פוב בעולם, אבל כשמחמיצים לא מצמצים, כשהנקודות לא אבלך מה לא שזה כלום. מרגיז עם. זעם מול בכדורגל. לא נתן הכבוד שלנו. נמל שיחק הפעם עם מכבי תל"אביב".

● מדוע הוחלפת שמנו?

„אני אני כלפי המאמן? „תראה, שלומנו לא רע. יש קבוע בתמנון חוק ומתמנון לי משחק הבא. בפר. שכל אם תחילת הפגנה ונכל עוד אבי שרי".

● כשמע הבא מאמר לכם הפועל תיא.

„לא. לי קבוצה מגיע. אבל אין. אין משחק. לשחק. אבי".

● ונאל לפי המסורת, אתם מתבים אחרים כאלה.

„מצאנו נגדם תוצאות מר בה בעבר. אני מקווה שאנו נתנגנו כמו שצריך נגל לבי צה גם. את הפועל תיא. בבי לחמילי".

● איך הפגיעת אשלבמ הדום?

„פעמים אי יתר בסרי. צריך שלפני שבוע היה יותר נגים. אבל השיפור ביכולתנו. ניתן תקווה".

● זמרוק כל אחד חזרתם המסורת התפכחים?

„אתה יכול להיות הכי פוב בעולם. אבל כשמחמיצים לא מצמצים. כשהנקודות לא אבלך מה לא שזה כלום. מרגיז עם. זעם מול בכדורגל. לא נתן הכבוד שלנו. נמל שיחק הפעם עם מכבי תיא".

● אין הפגיעות שמנו. מה אי כלפי המאמן?

„תראה, שלומנו לא רע. יש קבוע בתמנון חוק ומתמנון לי משחק הבא. בפר. שכל אם תחילת הפגנה ונכל עוד אבי שרי".

● כשמע הבא מאמר לכם הפועל תיא.

„לא. לי קבוצה מגיע. אבל אין. אין משחק. לשחק. אבי".

● ונאל לפי המסורת, אתם מתבים אחרים כאלה.

„מצאנו נגדם תוצאות מר בה בעבר. אני מקווה שאנו נתנגנו כמו שצריך נגל לבי צה גם. את הפועל תיא. בבי לחמילי".

● הסיני מונג'פי נטל ארבע מדליות זהב בתחרות הבקלאו"מית בהתעמלות הנערכת בבנגקוק יאצן.

הרומנית קלסטינה פופה נשלה שתי מדליות זהב בין הנשים.

● 32 רצי מרתון נרשמו אתמול ביום הראשון של הרומנה למרתון הכנרת אשר יתקיים ב-17 בדצמבר.

מארגני המרתון מצפים להר"שתתפו של כ-500 רצים למפעל מסורתי זה אשר יחודד בהתחו המרתון הנמוך ביותר בעולם.

● קלצי דנציה ניצחו בתחרות בליגה באקדח אויר המאגן לאחר שצברו 1015 נקודות לפני מצובה — 1013 נקודות.

בתחרות האישית ניצח אפרים שסיינברג מדגניה עם 355 נקודות לפני צופר שבים מבעת נגל — 350 נקודות ובארי ברשוש ממ"צוה.

נוורטילובה – מנדליקובה 1:2 באוסטרליה

למרות שאיבדה נקודת ליגה, במשחק החוזר שלה במר"לאן נגד אינטר (1:1), הגיעה דילה יובנטוס את יתרונה כ"מסגת הליגה האיטלקית לחד"מש נקודות.

אינטר, עם מאמן חדש לאחר פיטוריו של קאסטאנגר לפני ש"לוש הימים, ומינויו של מאמן הנוער מריו קורסו ובהנהגתו של הברמני קרל היינץ רומינגה, הצ"ליחה להלחיב את אוהדיה ב„סך סירוי כשהבקיעה שער יתרון כ"בר בשניה ה-54 למשחק משער של ליאם ברייזי.

יובנטוס השתתה שפונה יקות מפתיחת המחצית השניה בעקבות בעיטת עונשין מ-11 מ'. כדור של פלטיני נהדף ציי השופט וגנה, אך הוחלון הצרפתי המ"שיך בנגיחה את הכדור מחוצר פגיעה.

דייגו מארדונה הבקיע שער (דקה 9) לזכות נאפולי, אך הור"חק בדקה ה-38 במיפגש עם אר"דיגה (1:1).

במיפגש שוחדי בין אריק ס"ונטון, מאמן רומא, ובילם ליר"הולם, מאמן מילאן, היתה ידי של סונטון על העליונה, כאשר קבוצתו ניצחה 1:2. קונטי (5) וסוניניו סרגו הבקיעו לרומא, שער של אנטוניו דידזיו.

במשחקים נוספים: טורינו — פיזה 1:4; אטלנטה — וורונה 0:0; קומו — סמפדוריה 2:2; פיורנטינה — בארי 0:0; לצ'ה — אודינזו — 2:2.

● בפרוגיה: האלומה דיגמו קיבר, שהבטיחה זכייתה עוד קודם לכן, נוצחה במאחור הסיום ביי סודפורד קוסיאס 2:1. ספרסם מוסקוטה הפגיעה בדידגה ניצחה את לוגיריס וילנה 1:4. ז'ינ לגינראאד (אלופת אשתקד) — דיגמר מינסק 1:3; דינמו מוסקבה — באקו 0:0.

● בהולנד: פאסטסטפר צ'ה לפיסנת הליגה, לאחר נצחון על אלמאר 0:2; בלאסטריי גברה בחוץ על טראבזונספור 0:1; פ"ג גרבמצ'ה — אורדיסור 0:2.

● בבלגיה: מיטרוד רוסרדם הפגיעה אתמול כושר מעולה כש"הבן גברה על המליקה פ.ס.ו. אייינד"הוון 1:4 בסיבוב השני בגביע הזהולבר. שאר המשחקים נדחו בגלל מזג האויר.

● בפורטוגל: פורטו שוחה על מקומה בפיסנת למרות ש"נצחה (1:0) ציי פרטימוגאנס. בנגיחה שניה גברה על בראגה 0:1. פפרסינג ליסבון סגנה הפ"סד 4:3 מכוניסים המחתגנ שלי"שית עם משחק חסר.

● בשוויץ: ציאלוזה סיבס"גיבה גברה על המוליכה קוייש"טאל 1:2 אך זו האחרונה נוהיה בפיסנת לפני גרסהופרס שנבחה על אראן 0:3; לוצרן — 2:0.

● ביוגוסלאוויה: הידזוק ספ"ליט נוצחה (מחוזון 15) ציי צ'ליק ונציאה 1:0 וירדה למקום החמי"שי. בראש הכוכב האדום שגברה על סוטיסקה 2:4 לפני פרטיזן שנוצחה ציי רייקה 1:0; דינמו זאגרב — אושיק 1:1.

● בפוגיה: אנדרלכט נפרדה בתיקו (1:1) עם ברסחום היא מדורגת שלישית. בראש 3:0. ברין שנבחה על לוזה 2:3; שניה גנט שנוצחה ע"י חרגאם 3:2; סטאנדארד — 0:3. ליאז בדרבי הצידוני 0:4.

בליגה הארצית

מחוז צפון: הפועל איתן גבת — מכבי קרית מוצקין 80:93; הפועל טבריה — מכבי נתניה 66:84; מכבי כרמיאל — הפועל גדשמואל 66:83; הפועל כנרת — הפועל דגניה ב' 76:84.

מחוז דרום: מכבי ראשל"צ — מכבי דרום תיא 74:109; הפועל ירושלים — מכבי ירושלים 67:96; אליצור נוה דוד רמלה — הפועל קרית"גת 91:108; גבעת ברנר / נס"ציונה — ביתר ירושלים 70:77; הפועל גבעתיים — מכבי פ"ת 78:96.

אתלטי הפועל בראש הליגה

אתלטי הפועל תיא מוליכה ב"ליגת הפועל לנוער לאחר שצברו 74 נק' לפני הפועל כפ"ס (71) והפועל ירושלים (65).

מחוץ לתחרות ניצחה זלית בוניף מכפ"ס ב-200 מ' משרוכות ה- 30.43 ש', ומניצחה שניה ב-60 דני נמט מכפ"ס קבע בכחרר מ' 8.39 ש'.

ברזל 13.02 ופרי נעים מתיא ניתר לגובה 1.30 מ'.

בתחרות עצמה בלטו בין ינ"ים תמיד כהן מבני שמעון ש"עבר 600 מ' ב-1:35 וחברו איתן נתשון שרץ 3000 מ' ב-9:2.37 ד'. בין הבנות ניצחה רחל בנימין מכפ"ס ב-60 מ' — 8.1 שנ'.

במירוצים השוחים ניצחו יצי הפועל תיא בין הבנים ובין ה"בנות.

הישגים לנאור בטורניר בשוודיה

הטניסאי עמית נאור רשם שו"רת הישגים בתחרות בין-לאומית שנערכה באוסטלה, שוודיה.

נאור לא הצליח אמנם להפסיד לית הנער אולם בסיבוב הראש שון גבר על פלגייס (מאוגליה), המדורג בדומות בין 100 הראש"נים בעולם — 7:6, 3:6, 4:6. על סך פרסים של 25,000 דולאר בסיבוב השני ניצח את השוודי ידקוויסט 2:6, 2:6, אך בסיבוב השלישי נוצח ע"י אלוף ברה"ם חודב 7:5, 6:7, 6:4.

יצחק שאלוף ברה"ם ניצח ב"עבר את שוד פרקיס בבביע דיי"חיים לפני שנה.

פקיסטן ניצחה אוסטרליה 1:3 בגמר ההוקי

פקיסטן גברה אתמול בפראג, על נבחרת אוסטרליה 1:3 במש"חק הגמר של טורניר ההוקי.

למרות המסלם, דורגו האוס"טרלים במקום הראשון עם שמר"נה נקודות לפני רומניה (6), גרמניה (5), פקיסטן (5), הודו (3), הולנד (3).

במשחקים נוספים: בריטניה — הודו 1:2.

● בטורניר הנבחרים בפראג, המתיע השוחדי בן ה-19 רונאס סונטנון, שגבר בגמר על האוס"טרלי סימון יאל 7:6, 3:6, 6:7. במשחק הזוגות: יואל וצ'יל (אוסטרליה) — גונזלס (אקוודור) ומדרזה (צרפת) 3:6, 6:7.

פרגג. סלביה פראג — ספרטה מרגנה 0:2.

● פיחן: פאנתיינקוס נותרה בראש למרות הפסדה (1:0) ל"אוטי. פאניוקיס שניה לאחר תי"קו (0:0) עם אפולון.

קסריה
מקרקעין ונופש בע"מ
הזמנה
לאסיפה כללית שנתית של החברה
מתתקיים במשרדה הרשום של החברה ברח' אבן-גבירול 68 ת"א, ביום 3 בדצמבר 1985 בשעה 10.00.
על סדר היום:
1. דו"ח המנהלים.
2. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31 במרץ 1985.
3. בחירת מנהלים.
4. מינוי רואה חשבון.
5. שונות.
כל בעל מניות שלא יוכל להשתתף אישית באסיפה, רשאי להשתתף בה ע"י שליח שיתמנה בכתב, חתום על יד, בנוסח שניתן לקבלו במשרדי החברה, בתנאי שכתב המינוי יופקד במשרדה הרשום של החברה 48 שעות לפחות לפני מועד הקבוע לפתיחת האסיפה.
בשם מועצת המנהלים
יונה פלד, לוינסון ישראל

לומיר
אחזקות בע"מ
הזמנה
לאסיפה כללית שנתית של החברה
מתתקיים במשרדה הרשום של החברה ברח' אבן-גבירול 68, תל-אביב ביום 3 בדצמבר 1985 בשעה 9.00.
על סדר היום:
1. דו"ח המנהלים.
2. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31 במרץ 1985.
3. בחירת מנהלים.
4. מינוי רואה חשבון.
5. שונות.
כל בעל מניות שלא יוכל להשתתף אישית באסיפה, רשאי להשתתף בה ע"י שליח שיתמנה בכתב, חתום על יד, בנוסח שניתן לקבלו במשרדי החברה, בתנאי שכתב המינוי יופקד במשרדה הרשום של החברה 48 שעות לפחות לפני מועד הקבוע לפתיחת האסיפה.
בשם מועצת המנהלים
יונה פלד, ישראל לוינסון

החברה להגנת הטבע
מועצת החברה
ואסיפה כללית
בימים ראשון ושני כ"ה, כ"ו כסלו תשמ"ו 8.9.12.85 תתקיים אסיפה כללית של החברה להגנת הטבע הכינוס בביה"ס שדה אלון תבור בשעה 16.15.
על סדר היום: 1. דיון לשינוי בטיפוי הקנון החברה. 2. דיווח שוטף. 3. שמירת מערכות הידיעה.
— החברים מוזמנים —

המרכז לעיור בישראל
המשרד הראשי תל-אביב, שד' בן-גוריון 94 טלפון 242634, 245425
אזרח נכבד!
בישראל חיים כ-8.000 עיוורים, בדביתם קשיים החיים מקיצבאות הביטוח לאומי.
רבים לא נקלטו בצבודה בשל גיל גבוה, מחלות ומגבלות נוספות.
ההכנסות מכבצע „אור לעיוור" כסיעה לפרכז ולאגודות למען העיוור ליום, לקיים ולפתח שרותים כמו: טיפול בכ-500 ילדים עיוורים וכבדי ראיה בכל רחבי הארץ, וכן אספקת מכשירי עזר פיזיים ומתוחכמים לבנין שילובם המוצלח באוכלוסית התלמידים.
עיוורים אלה זקוקים לעזרתך!
בימים אלה יפקד את ביתך תלמידי בתי הספר על מנת להעלות תרומה לפבצע „אור לעיוור", קבל אותם בסבר פנים יפות ותרום בעין יפה לכבצע.
ההכנסות הן קודש להחזת העיוור בישראל הזי בתוכנו עזור להם לעזור לעצמם!
בכל הכבוד וההערכה,
המרכז לעיוור בישראל

חברת דה-יולי בע"מ
מס. 6—016622—51
בהתאם לסעיף 323 לפקודת החברות (נוסח חדש) תשכ"ג — 1983 תתקיים אסיפת נושים של החברה הנ"ל ביום 2.1.86 שעה 12.00 במשרד עו"ד מ. זליגמן, רמב"ם 24 תל-אביב.
הנושים יתבקשו להציג מפרק לחברה. בהעדר הופעה מצד נושים או בהעדר הצעה למפרק יאושר מינוי של הגב' ורדה מלמד כמפרקת.
ורדה מלמד — מפרקת

הלוח הכללי
ידיעות אחרונות דבר

אנו משתתפים באבלם ובצערם של
חברתנו וחת עירנו היקרה
גינה רזזנבום ובני ביתה
במותו של הבעל האבא והסבא
יצחק רזזנבום ז"ל
(חבר ועד ארגוננו)
ומביעים תנחומים לכל הקרובים
ארגון יוצאי רדזין

לנעמן ורחל הלוי
ומשפחתם
אותכם באבלכם במות האב
עמוס ז"ל
בית יראון

לאחוה
והילדים
אתכם באבל על מות
יוסף רבינוביץ
ז"ל
בית אילות

על מותו של ידיד
יוסף רבינוביץ ז"ל
אבל
קיבוץ עין גב

במלאות שנה לפטירתו של
יצחק צוקרמן ז"ל
נקלה לקברו הנעיחד עם זכרו
מחר, יום שלישי, י"ג כסלו תשמ"ו (26.11.85)
בשעה 16.00 בבית הקברות בבשק
בית גבעת השלושה
והמשפחה

שריקת השורוק

אלמוניות

מאת יגא. משיח

עד טיימצא מנחה פחות פרגוגי ל„סיבה למסיבה" מטב לותר על הראיונות המשמימים ולהעניק את הבימה ללהקות ולבדרנים, להם, לאחר הכל, נועד הערב. „משינה" ופרודיית הטאגנו סיפקו לנו, פחות או יותר מה שערב בידור קל אמור לספק, עד שהחל דניאל פאר לקרוא מ„מגדך בעודך האויב" ורבש את הכל. גם קובי ניב אינו מזיה נכנה. על הנייר הוא מצחיק, אבל מול המצלמה אובדת לו קליותו והוא נראה כמי שמתאמץ מאוד. מולו יושב דניאל פאר אחר עצות ומנסה לחלץ ממנו בדיחות בסגנון חומר שמקומו בקונגרס השנתי לפתטיקה. דניאל פאר מרצין את המסיבה, מעצבן את הערן בגיגתי דוד ואת האזן בעברית רפואית. רק חסר היה שיצבוט מישהו בלחי. במקום להאזין לו אני מתפעל משריקת השורוקים ומכל הדגשים, שצצו פתאום יש מאין. איזה מין עברית היא זו? כך מקריאים חרשות ברדיו. חסרים מנחיתה מדע מסכים איש אינטליגנטי וקריין מעולה לעשות את עצמו לצחוק במקום להנות מבצבצים במחוי כלי הבגד כפת וכל מה שמזכיר לי את מרחתי בעממי אינו יכול להיות מצחיק. אני בטוח שכבר יעצו לדניאל פאר להשתחרר קצת, לזנוח את המורה ולדבר בשפת בני אדם מוכרים אבל בראה קשה להיתנק מהרגלי עבודה. מעניין אם הוא מדבר כך גם אל המוכר בחנות המכולת.

המלך אוליבייה

אקראת שידור

מאת מירי פז

„המלך לירי", מדר וביום ג' הבא, בטלוויזיה

נעים לכתוב כמה שורות טובות על רשות השידור. צל"ש למי שבחר לרכוש את „המלך לירי", הפקה של חברת „גראנדה" הבריטית המפגישה אותנו עם לורנס אוליבייה הגדול, גיון הארט וריאנה ריצ.

ליר הוא אחד המחזות היותר פילוסופיים של שקספיר וחלומו של כל שחקן. ו„גראנדה" הציבה לעצמה את ליר כאתגר יוקרה והציבה את התפקיד למי שעדיין נחשב כגדול השחקנים השקספיריים בן־זמננו. התסרטה הזולה ב־1983. אוליבייה, למרות בריאותו הרופפת מאוד, לא סירב להצעה. בראיונות שהעניק לעיתונות במהלך ההסרטה אמר שהתפקיד מסייע להחלמתו. אוליבייה, שמיעט להופיע בשנים האחרונות בתיאטרון, היה זקוק לתפקיד הזה. אוהדיו היו מעדיפים להתעלם מכמה תפקידים שגילם בשנים הללו בסרטים אמריקאיים מליגה ג'. הוא טען, אמנם, שעשה זאת „למען הכסף" אך מעריציו חיכו לראותו במיטבו ואוליבייה במיטבו הוא במחזה שקספירי.

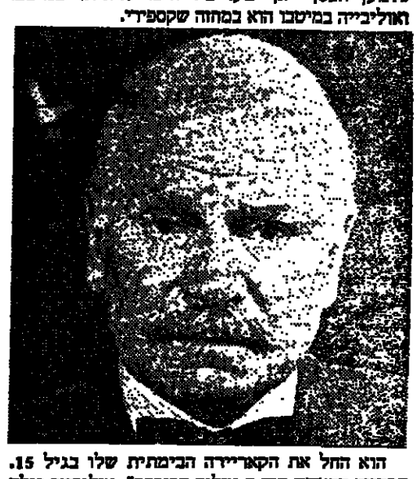

הוא החל את הקאריירה הבימתית שלו בגיל 15. תפקידו הראשון היה ב„אילוף הסורדת". אוליבייה גילם את קתרין בהפקה ששמרה אמונים לימי ה„גלובּ". הגברים גילמו גם את תפקידי הנשים. הוא היה הנרי החמישי, ריצ'רד השלישי, אותלו, המלט, רומאו. הוא היה שיילוק מרגש, אנושי ואכזר ברומנית בהפקת ה„בשיונל תיאטר" ב־1971, לצידם של ג'אן פלוריס (פורשיה), אנה קרשרס, הרי לומקס וג'ים דייל.

את תפקיד השוטה פגלם ב„ליר", שחלקו הראשון יוצג מחר בערב, ג'ון הארט המוכר לצופי הקולנוע הישראלים מ„1984", „איש הפיל", „אנספרס של תצות" ועוד. הוא התפרסם, בעיקר בחוגי תעשיית הקולנוע, בתפקיד שלא ביצע: גאנדי. התפקיד הוצע להארט אך הוא דחה אותו בבוז. הסוף ידוע: בן קינגסלי, שקיבל את התפקיד, קצר גם את האוסקר.

ההתעלמות מן הזוועה

„היימאט": „הומאניזם רך ומצודד" או „סרט נאצי" – דיון מעורר מחשבות

מאת מידי פז

מה לא נכתב על „היימאט", שוחרא „סרט נהדר" בעל „עוצמה שקטה, מצטברת", „הומאניזם רך ומצודד" ועד „סרט נאצי", „היטלר וגבלס היו חולמים עליו" מהו מקסם התעתועים השובה־לופת את הצופים ב„היימאט"? לא ראיתי את הסרט במלואו אך התשובה, נידמה לי, מצויה אצל שאול פרידלנדר: „יצירת מופת שאדם מרגיש בגורם מוטעה המכוון אותה". („קיטש ומוות", הוצ' „בתר"). בשעה שכתב פרידלנדר את המסה שלו, „היימאט" עדיין לא יצא אל המסכים, אך יוצרו אדוארד רייסט, כמו כיוון אותו לתיות הקיטש והמוות של פרידלנדר. בשבוע שעבר, במוזיאון ת"א, ניסו ביסים קלדרון, מאיר שניצר, יצחק (צפל) ישורון ואורי אבנרי, לדון ב„היימאט". בעיני שניצר וניסים דיין (שנעדר מן הדיון, אך כתב רשימה מרגשת ב„הערץ") „היימאט" הוא סרט נאצי. צפל כלל לא מבין את עמדת הביקורת „הבוחרת לעצמה איך סרט צריך להיראות. בסך הכל בא גרמני ואומר: אני יכול לתת את הזוועה שלי ואתם תפרשו כסוב בעיניכם". לדעת אבנרי יש כאן אי־הבנה בסיסית, לא מדובר בסרט נאצי. הדיון הלא־מנותב נסחף לעיסוק בפרטים מתוך הסרט. מי שלא צפה באודכו המלא, קצת הלך לאיבוד.

אני יודעת שלא אראה את „היימאט" באודכו המלא. הפאראניה שלי מפני כל מה שקשור בתקופה שבה עוסק הסרט, המועצמת פי כמה כשתקופה זו ראתה עיבוד חדש בידי יוצרים בני זמננו, משתקת אותי. מפחיד אותי – אני מודה – הנוסח של העיבוד החדש ומפחידה אותי ההקבלה הטורדנית, הבלתי־נמנעת לכאן־ועכשיו שלנו. אינני יודעת איזהו הפחד הגדול יותר.

במסגרת הדיון צפיתי בקטע מתוכו. צפיה בסרט ב„היימאט" לא יכולה להיות צפיה־תמה. גם הסקרנות השכלתנית לבחון „תופעה" בקורדות, בשוויון נפש מגייס לשעת הצפיה בלבד, אינה משחררת מכל אותם מטענים שהזכרתי. כבר ברגעים הראשונים של הסרט הממה כי „העוצמה" שרבים דיברו בה. זו עוצמה מפלגתו יצירת מופת השובה באיכותה האמנותית הנקיה ולופתת במגמתיותה המכוונת והמוטעית כל כך. מלאכת מחשבת של הסתת דעת, מידשם מוכר של קלאסיקת התעמולה הנאצית והסובייטית. „גראנד אופרה", שכוחה בטוויית הסיפור באמצעות לקט זוטות יומיומיות, אפרוזיות. גיבוריה נעדרי ברק־הכוכבים הם האנשים שאתה פוגש ברחוב, בשכונת מגורך, ברציף תחנת רכבת. פנים שכיחות, סתמיות מוכרות עד לזרא ולכן גם מזמינות הזדהות אינסטינקטיבית. כאן טמונה האימה והעוצמה שב„היימאט": אנשים ככל האנשים, נתונים בנינוחות המבורכת של חיי כפר שלווים, טובלים ואוהבים ומעמידים ולדות ומלקטים אוכמניות. באותו זמן, במקום אחר, אנשים נשרפים בכבשנים, זקנים וילדים נורים למוות על פי מיכסות מוסכמות מראש, הכל עליפי תיכנון שטני מחושב, כשאנשי הכפר הדימיוני של רייסט ממשיכים בסיגרת יומם השאננה. היה רגע אחד בסרט, אופייני מאוד: מבתי הכפר אפשר להבחין ברליקה המשתלחת בקירבתו. התגובה הראשונה, בפי אשה זקנה שנטרדה משנתה היא: אבוי, הגן היפה עולה באש. כל עוד הדליקה לא אוחזת במשקוף דלתם, הם יניחו לה להשתולל ככל מקום. הבעירה הקרבה שעוד לא הציתה את סף ביתם אינה מטלטלת אותם. להם זה עוד לא קרה לכן יצפינו את ראשיהם ויתנהלו נא ימים כמימים ימימה. יש משהו מחריד בשאננותם של תושבי הכפר עטור גני הירק, שלא הרחק ממנו מתרחשים דברים נוראיים והם מתנהגים כאילו זו דרכם של חיים, אינם נוקפים לא את אצבעם ולא את מצפונם. האחנות הערכיות הבסיסיות ביחדר בין טוב ורע, צדיקות היד להתמשטש. זרע הרע הוא בהתעלמות מן הזוועה, בהשלמה מקפיאת־דם עם העיוות כנורמה, זהו המתכון הבדוק לאסונות ולשואות בכל מקום. אך לא לנו להליץ על השלמתם של תושבי כפר אחד בגרמניה עם העיוות כנורמה. זה קורה במחוזות אחרים, בכפרים אחרים, גם בכפר הישראלי. זו אחת המועקות הקשות של הסרט הזה.

רייסט עצמו אינו מתעכב על השואה. טענתו שההתעלמות המכוונת שלו מן „הדבר האמיתי" נובעת מרצונו ש„לא להיגרר לקלישאות" היא לא כנה במקרה הטוב: היא מתחסדת ומגוחכת במקרה האחר. אלא הם זכרונותיו, חוויותיו מן השנים הללו: אנשים קטנים בסידודות יומם. זה, ללא ספק, דגם עילי של הנוסח המרגש בהתייחסות לתקופת הרייך השלישי שפרידלנדר עמד עליה ב„קיטש ומוות": האנשה, הבנה, הזדהות, אפילו התמסמות. נוסח זה הוא המפעים, כבראה, גם את אוהדיו של „היימאט" בישראל. על אף ההבדלים הרבים, אפשר להחיל עליו את דבריה של סוזאן סונטאג (המצוטטת אצל פרידלנדר) על סרטו של זיבלברג „היטלר – סרט מגרמניה": „מורגש שהסרט עצמו היגו יצירה של עולם שקשה ליוצרו להיתנק ממנו וכך גם לצופה המתפעל", והרי ידוע מה קצר המרחק מן ההתפעלות, ההזדהות והבנה אל המחילה והחמלה.

הייתכן כי עניין זה בעלם מעיניהם הרגישות של יוצרי ונסחי העיבוד החדש של התקופה ההיא? ייתכן „רק" חצו את השער שכבר נפרץ לרווחה: ההשכחה, טישטוש הייחוד שב„רע המוחלט" או סוג מעודן מאוד של אנטישמיות־לאנינים. צריך אדם מידה לא־מבוטלת של עיוורון להתכחש לנסיונות ההשכחה או „העידון" הנעשים בשנים האחרונות אם במסווה של מחקר אקדמי „אובייקטיבי" ואם ב„גראנד אופרה" המזמרת פרקי הזוי נוסטלגיים סביב קדרותיה של משפחה אחת. גבלס היה קורא לה „שיר מלודרמטי על גבי ריקוד מקאבר".

קולוש הנוקם

אקלנוע

מאת יגאל משיח

„צאו פנטיך", „בורדון" ת"א.

„צאו פנטיך" מציג את פני קולוש האחרות. חסידיו של הקומיקאי הצרפתי יופתעו מכבדותה הנכאה של הדמות ובעיקר מרצינותה הדראמטית: קולוש בתפקיד למבר מרשים הרבה יותר מקולוש הצעקני של הקומדיות המטורפות. הליצן של „בנזאי" היה ב„צאו פנטיך" לאלכוהליסט מלנכולי, פליט של סיפור חיים חמוץ. הוא רמות לילה, מוכר דלק בתחנה כושלת אי שם על גבול הגטו האלג'רי. ליל הנאון, האנונימיות, הדממה של קצה העיר מתאימים לו. הוא ברח לכאן כדי למצוא מסתור ולשתות למות בשקט. את כל אלה מאפיין קולוש בהסכנות רבה, מכח נוכחותו הנכונה של שחקן גדול: הר אדם. ממלא את הכסא ליד הבקבוק, מביט בלילה בעיני זכוכית והשתיקה מספרת לנו מבלי לפרט את מה שקרה לפני שנרחק לתחנה סמלית זו. את הבדידות התיאטרלית מפירה פגישה עם צעיר קשקשני, היפוכו המוגמר של המתבודד. הצעיר (רישר אנקוינינה) עבריין גס וזיע ממש משהו מהרכאון האלכוהלי ומעיר את המתבודד למבר רק כדי להחזירו בלי כוונה אל היאוש. ערב אחר דולקים מחסלי החשבונות אחרי הצעיר ומחסלים אותו בתחנה לעיני חברו.

כאן מתמוטט הסרט. למבר, בלש משטרה לשעבר, מוציא את אקדחו מהמגירה ויצא לנקמה ומה שהיה סיפור לילה עדין על אחוות גברים ואגולה הפך לסרט גנגסטרים מגוחך. קלוד ברי אינו בימאי פעולה ומתח וקולוש השמן, שהגיח פתאום מכלנכוליה אופרטית אל העולם התחתון, מתאים לאלימות ולפעלולי האקדח כפי שמתאים צ'אק נוריס לתפקיד המלך ליר. עד רגע הנקמה אימצו להם התסריט והבימוי שיטת תאור שקטה והניחו לנו להתבונן מקרוב ברמזיות ובעול המקיף אותן ללא הנחיות מיותרות. מרגע הנקמה תמה ההתבוננות ואת מקומה תופסת סטריאוטיפיות מבולבלת של סרטי פשע שלא החליטו ברזוק מה הם רוצים להיות. הנוקם מחפש את נערתו של הנרצח מצא אותה ורוחם אותה לגאולת הדם. ואם כבר דימנה לנו השתלשלות המקרים ותיכה בלונרינית מרדע לא לענג קצת את הצופים הנפשות הפועלות ולהכניסה למישחו של קולוש? נאנב. קשה מאוד לחבר את הבלונרינית הילדותית עם השמן המרופט בגיל סבא, אבל זו, אני מתודה, אינה ביקורת לגיטימית.

צ'או פנטין נפתח כמו ציור לילה פיוטי על מקום ודמות בקצה הדרך וגולש לאחר חצי שעת קולנע מעניינת אל סכר גנגסטרים שלומיאלי שגם הבימאי עצמו אינו יודע כיצד להיחלץ ממנו ולמצוא לו סוף מניח את הדעת. וכשאין סוף מקריאים את התמונה על המסך.

מוסיקה מתימטית

מדענים מנחים סדרת קונצרטים של התזמורת הקאמרית רחובות.

מאת שוש אביגיל

רחובות היא עיר־שדה עם ייחוד, יש אומרים גם רמה. למכון וייצמן של רחובות יש לא רק הילה מדעית בין־לאומית, עכשיו יש לו גם תזמורת קאמרית המתחילה בימים אלה את עונתה הפומבית השנייה. התזמורת חוסה בצילו של אולם ויקס שבמכון וייצמן, מנצחה ומנהלה המוסיקאלי הוא החלילן והמוסיקאי אבנר בירדין וכמעט כל הנגנים הם רחובותים, בעלי מקצועות חופשיים, בעיקר בשטח המדע. המבקשים להתכנס גם בצלילים. השנה הם תוכנים סידרה מיוחדת המשדרכת את המוסיקה עם המדע: „התזמורת מארחת מדענים" ובה שלושה קונצרטים שיזנחו בידי אנשי מדע. אחת הקונצרט הראשון בסידרה, שיתקיים ב־25 לחודש זה, יגחה פרופסור ג'ד יפה, פיסיקאי שעבד שנים רבות במחלקה לאינפראארום במכון וייצמן והוא ישקיף על יצירות קודלי והידן מהיבטים מוסיקאליים. הקונצרט השני („הרמוניה, מתימטיקה ומוסיקה") יוגחה בידי המתימטיקאי־פיסיקאי עובד קדם, ופרופסור ידין רודאי, מומחה לזכרון מן המחלקה לנירוביולוגיה, ידבר על הזכרון במוסיקה לצלילי אמנות הפוגה של באך ואחרים.

לתזמורת הרחובותית שתי סדרות נוספות, מהן אחת לנוער, היא מונה 22 נגנים ובמהלך השנה יופיעו כמסגרתה כמה מוסיקאים צעירים בני רחובות (ברכה קול, אפרת שכטר, איתן גלוברסון, צבי פלסר ואחרים). השנה, לראשונה, מנסה האנסמבל הרחובותי לפרוץ את סוגר המקומיות שלו ולצאת לקונצרטים גם מחוץ לרחובות.

היזהרו מרחוב שינקין!

היאסרון

מאת חוה נובק

„פריז שינקין" מאת מובה רוגל, בימוי שרה אוליך, תפאורה ותלבושות אורה סטרייקמסקי, תאורה אבי פקלר.

הוי, שלא נדע מצרותיו ידעתם שלא טוב לו, לאדם – ועוד פחות מכך אם הוא ממין נקבה – לגור ברחוב שינקין לא טוב, לא טוב, זאת אומרות לנו שלוש הנשים, המייצגות שלושה דורות, המתגודדות בבית ישן ברחוב שינקין – „פריז שינקין", קוראת להן המחזאית, אם כי הטריו הזה הוא בעצם רביעיה כי לשלוש מתוסף – אוי לו – גם זכר אחד, מתופף צעיר, חף מפשע. הארבעה מפטפטים בלי סוף על מוות: האלמנה שרלוטה, בגיל העמידה, רוצה כל הזמן להתאבד, ולגרוח לכך גם את הצעירה שבחבורה, והשלישית, זקנה בת שמונים, שרווקא רוצה להיות, מתה לבסוף, כי בראשונה מקום – חשובה המחזאית – צריך להנשים את האומים. כל זה עשוי כחיקוי דליל ולא מוצלח של תיאטרון אבסורדי, אך אם יש כאן אבסורד, הרי היא העובדה כי כל העסק הזה קורא לעצמו (מי נתן להם את הרשות) תיאטרון ויש לו יומרות למשוך לאולם „צוותא" בתל־אביב קהל שישלם במיטב כספו. יש גם פרסנויות להומור – בעיקר של סיטואציות – ואולי זה פועל על מישהו. עלי זה לא פעל, על אף השתדלותן הרבה של שלוש השחקניות. ליבי־ליבי עם נטע פלוצקי, על התפקיד הקשה, תרתי משמע – שעליה לבצע אקרובטיקה מסוכנת על מסגרת ציבורות, כשחוט ניילון על צווארה, כשהיא קוראת לשוחא לעזרה. פירה קנטר, בתפקיד הזקנה, מדקלמת טקסט מגוחך, בקול רוחדרפאים של אשת מערות. יפה הירש מבקשת להיות סקסית מאוד בתפקיד רות הצעירה ועודי דיים אומלל מאוד כמתופף שלא נותנים לו להתאמן. הם רוצים, אני משערת, לומר משהו, להעביר איזה מסר על גורל דיירי רחוב שינקין, שיש בו ארבעה בתי מרקחת, חנויות מכולת וכל מיני עסקים (איך, איך שכחו את מערכת „רבי"?), אך אזרה בהכנעה, לא הבנתי את עומק המסר.

אולי יבוא יום, שהעוסקים במה שנקרא תיאטרון יביטו פעם גם שמה שעשו הוא פשוט מגוחך?

שרשרת זהב

התקליטים

מאת ישראל דליות

תקליט מיצירות בוסקוביץ'. אנתולוגיה של מוסיקה ישראלית (מס. 5), תקליטי ירושלים, הקלטה דיגיטלית. א.מ.ר.ל. 8504

אלכסנדר אוריה בוסקוביץ' נמנה עם חשובי היוצרים במוסיקה הישראלית. מאז מותו ב־1964 מורגש הערוו מחיי המוסיקה והתרבות בארץ. בוסקוביץ' היה מוסיקאי רב צדדי: מלחין מצויין, מורה דגול, הוגה דיעות ומבקר (כתב בקביעות ב„הארץ" מ־1956). בחיפושיו הכנים אחר סגנון אופייני במוסיקה הישראלית היה חלוץ בגיבוש אסכולה ים־תיכונית, סגנון הממזג מזרח מסורתי עם מערב אמנותי במוסיקה הישראלית. רבים וטובים הלכו בדרכו. בוסקוביץ היה אחד מכמה מלחינים שעלו מאירופה בשנים 1933–1938, ביניהם, פאול בן חיים, ערן פרטוש, יוסף טל, חנוך יעקובי ומרק לברי.

בוסקוביץ גילה תמיד עניין במורשת המוסיקה היהודית המסורתית. ב־1938 בא לארץ־ישראל לרגל ביצוע בכורה של הסיומה שלו „שירי עם יהודיים" (שנקראה לאחר מכן „שרשרת הזב") בגנינת התזמורת הארץ־ישראלית (הפילהרמונית של היום) בניצוח איסאי דזברובן, המנצח היהודי הגדול יליד רוסיה, ידידה הנאמן של התזמורת בת השנתיים. בוסקוביץ בא תשאר. „שרשרת הזהב" המורכבת משירים עממיים יהודיים ממזרח־אירופה מושפעת בבידוד מבארטוק וקודאי. יש בה צירופים הרמוניים ומידקם תזמורתי – מקוריים ומקסימים. בתקליט החדש מיצירות בוסקוביץ נכלל ביצוע מוצלח עם תזמורת רשות השידור בניצוח שלום רונלי ריקלים. הקלטה מ־1969 בהפקה סכנית חדשה למהדורה דיגיטאלית. ישנם הבדלים ברמה הטכנית של הקלטות שלוש היצירות שבתקליט. „הסיומה השמית", אולי יצירתו הידועה ביותר של בוסקוביץ, הוקלטה בינואר השנה באולפן המשוכלל של מרכז המוסיקה ירושלים. איכות דיגיטאלית משובחת וצלולה. הצמד ברכה ערן אולכסנדר תמיד מבגנים את המהדורה הפסנתרנית של היצירה. ביצוע מלא רעננות המציג את הסיומה במלוא יופיה.

במרכז התקליט: שירים למקהלה מעורבת לחלילית ולכלי הקשה „בתופים ובמחולות" למלים משיר השירים. יצירה המשקפת היטב את הסגנון הים תיכוני. זמרה יפה של זמרי קאמרן בהדרכת אבנר אתי. זהו תקליט מעודד הנאה מוסיקלית וגם תיאבון וציפייה לתקליט נוסף מיצירות בוסקוביץ' שיחשוף צדדים אחרים בארשיתו כמלחין בעל ייחוד הנופי.

ארכיאולוגיה בירושלים

אבנים

מאת אריה לינדנבאום

ארכיאולוגיה בירושלים הוא נושא סידרת הבולים החדשה מן המציין שתופיע ב־1 בינואר 1986 ותחליף בהדרגה את בולי העתודה עם דיוקן הרצל, שיזפיעו זמנית יחד עם בולי הארכיאולוגיה. הבולים יתארו כותרות ותבליטים (תגליפים) עשויים אבן, כפי שנשתמרו בירושלים במיני חפירות. האבן הירושלמית שימשה ומשמשת כחומר הבניה העיקרי בעיר ובעיר העתיקה נעשה אף ריצוף הרחובות באבן. כך גם ציפוי כיפות הבתים שנעשה מאבנים מקומיות בגוונים שונים.

מאיר בן רב, מנהל משלחת החפירות ליד הר הבית מציין שאך טבעי היה שאומני ירושלים ובוניה ביקשו לעצב חזיתות בניינים לא בפסלי מתכת, כי אם באבן, כותרות ותבליטים, חלקם באבן גיר קשה ואחרים באבן רכה – לבנה או ארומה. אמני ירושלים גילפו גם באבן יבוא, כמו השיש שהובא ברזמו מאיזור איסטנבול הטיטלית.

מחפירות נמצאו כותרות רבות מתקופות שונות וסגנונות שונים: ביטוי למיצאים השונים יינתן עתה בסידרת בולי ארכיאולוגיה החדשים, שתופיע בהמשכים ותימשך זמן רב ותכלול מספר רב של בולים. בשני הבולים הראשונים עוצבו כותרות בית שני, מן המאה הראשונה – אחת בסיגנון קורינתי מן הנאות שנתשפו בירושלים; השניה היא בסיגנון יווני מהגדולות שנתשפו בארץ. הערכים הראשונים הם 1 ו־3 שקלים חדשים. מעצב הבולים הוא אליעזר וייסהוז.

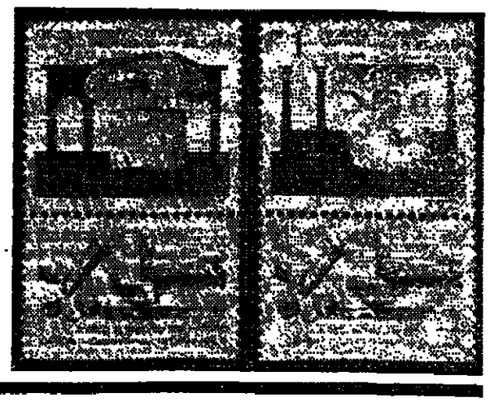

8 פעמים הרצל

ד"ר בנימין זאב הרצל יופיע בחודש ינואר ב־8 בולים חדשים שיחליפו את בולי השקלים הישנים שבמחזור. הבול נועד להיות תחילה ללא ערך במקום הבול המצוי עתה במחזור, אולם כאשר נודע על החלפת השקל והחלפת הבולים שבמחזור, החלט להסב את יעודם של בולי הרצל ולהוסיף להם ערך נקוב בשקלים חדשים ולהכניסם למחזור. זאת ועוד: בול הרצל החדש הודפס בשמונה צבעים שונים עם שמונה ערכים שונים וכך נפתרה במהירות בעיית בולים חדשים שלא היו מוכנים במהירות כזאת אילולא גלופת בול הרצל ללא ערך שבקלות אפשר להוסיף לו ערך ולהדפיסו במספר מהדורות צבע ושינוי ערך. יופיעו, איפוא, 8 בולים בערכים אלה: 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30 ו־50 אגורות חדשות.

את דיוקן הרצל עיצב צבי גרקים מתל־אביב.

גילס בוהר בדנמרק

בול חדש עם דיוקן המדען היהודי, בעל פרס נובל גילס בוהר, הופיע לא מזמן בדנמרק. הבול הודפס על־פי רישום אמנותי של גילס בוהר ורעייתו כשהם יושבים על ספסל בגן. ביום הופעת הבול, 3.10.85 הונפקו מעטפות יום ראשון

והוטבעה חותמת מיוחדת עם שמו של בוהר במרכזה. גילס בוהר הוא בן לאם יהודיה (1885–1962). הוא פיסיקאי רבי, למד בארה"ב ועסק בחקר מבנה האטום במוסדות מדע שונים. בשנת 1916 נתמנה גילס בוהר פרופסור לפיסיקה עיונית באוניברסיטה של קופנהגן. אחר כך היה מנהל המכון לפיסיקה עיונית. הוא חתן פרס נובל לפיסיקה בשנת 1922. ב־1943 הצליח לברוח לארה"ב, שם הרים תרומה חשובה למחקר האטומי. ב־1945 חזר לדניה.

17 ישראלים ל„שטוקהולמיה 86"

לתערוכת הבולים העולמית בשווייריה, „שטוקהולמיה 86" נרשמו 21 ישראלים ואילו הנהלת התערוכה אישרה 17. האוספים שנתקבלו הם: בולי ויקסודיה – זאב ברק; אוסטריה – פ. צ'רסקי; הולנד (הוצאה ראשונה) – א. סלנס; בולגריה – אלי ובר; רוסיה – מ. שמואלי; דואר תאונות אויר – ע. אלישר; מוסיקה – ל. בלאו; היסטוריה של מגיעת מחלות – ד"ר אילן; זיהוי מטוסים – מ. הירשפלד; תערוכות בולים – ב. נסטויטר; בולי אריות של פרס – י. חכמי; בולי שקל – י. סלוצקי; דואר עברי – י. צחור.

ל„שטוקהולמיה 86" נתקבלו גם ארבעה אוספי נוער. הנושאים: חברי הכלב – ל. אלתי; סיפורי אגדות – ה. ברק; מטבעות – ר. ליאון; חלל – ע. הירשפלד.

הקומיסר הישראלי, י. סלוצקי, מרוצה מהחלטת התערוכה לשתף 17 אספנים ישראליים בהיקף של 89 מסגרות תצוגה. בסך הכל מתכננים ב„שטוקהולמיה 86" תצוגת 5,500 מסגרות.

אגון קיש – גם בצ'כוסלובקיה

העיתונאי היהודי אגון קיש, שהופיע השנה בבולי גרמניה המזרחית וגרמניה המערבית, הונצח גם בגלויה צ'כוסלובקית. דואר צ'כוסלובקיה הנפיק גלויה ד'כרון מיוחדת עם בול מודפס של אגון קיש.

צייר וחוקר

השנה מציינים מלאת 200 שנה להולדתו של ג'ון ג'יימס אודובון, חוקר צפורים נודע וצייר. המיוחד במחקריו של אודובון שהוא צייר את הציפורים שחקר והיה ראשון שהצליח להציג תמונות דרמטיות מחיי הציפורים. שפע בולים הונפקו השנה בכתריסר מדינות שונות ועוד היד נטויה.